

Könyves nyár

Ember és gondolat
Kende Péter

Sári László
Az ifjú Lin-csi
vándorévei 26.

Nyerges András
Tűnő fehér foltok
a Márai-térképen

Írófaggató
Radványi Ervin

Tarján Tamás
Visszafelé
az időben

Kertész Ákos
Mi legyen?
Legyen műhely,
vagy ne legyen?

Interjú
Mezey Katalinnal

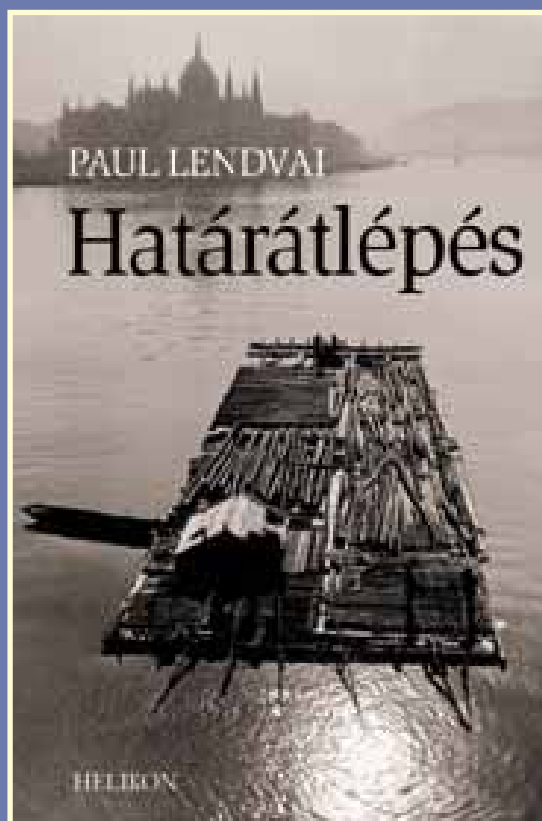
**Szappanopera arról,
amiről még beszélni is fáj**

Beszélgetés Esze Dórával

Fotó: Papp Krisztián

A Helikon Kiadó ajánlja

Őszinte és ömirónikus
memoár – az Üllői útról
a nagyvilágba

Szórakoztató
és tanulságos olvasmány
– kis magyar történelem

Gratulálunk
Paul Lendvai
kitüntetéséhez!

A könyvek megrendelhetők a Helikon Kiadónál (1053 Budapest, Papnövelde utca 8.), telefonon Varga Istvánnál a 317-4987-es számon, vagy a 317-4967-es faxon, valamint megvásárolhatók a Helikon Könyvesházban: Budapest, VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37.

MEGNYÍLT AZ ORSZÁG **LEGNAGYOBB**
SZAKKÖNYVÁRUHÁZA
ÉS **ELSŐ MŰVÉSZETI KÖNYVESBOLTJA**

Lira és Lant Rt.

A Liszt Ferenc téri Műszaki Könyvárúház új helyre költözött és kibővült szakkönyvválasztékkal, valamint a mellette újonnan megnyílt művészeti könyvesbolttal több mint 1000m²-en várja régi és új vásárlóit.

Szakkönyvárúház
Broadway Művészeti Könyvesbolt
Budapest, VI. Nagymező u. 43. (Lovag u. sarok)

BROADWAY
könyv és ajándékbolt

7% kupon

7% kedvezmény jár Önnek, ha ezt az utalványt felmutatja üzletünkben!
Budapest VI, Nagymező utca 43. (Lovag utca sarok)
Egy vásárláshoz csak egy utalvány használható fel. Az utalvány 2003. augusztus 1-ig érvényes.

Végyvári Lajos
SZÖNYI István – BERNÁTH Aurél

A XX. század középső harmadának meghatározó festői – Szőnyi István és Bernáth Aurél – kiemelkedő pedagógusként művészgenerációkat indítottak el pályájukon. A neves művészettörténész egyetlen kötetben ad izgalmas áttekintést a két életütről.

Könyvünket megtalálja a könyvesboltokban,
vagy megrendelheti közvetlenül
a kiadótól 5% kedvezménnyel: Well-Press Kiadó Kft.
3527 Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky u. 15.
Telefon: 46/501-669, hangposta: 46/501-672, fax: 46/501-663
e-mail: ertekezes@vendegvaro.hu
web-áruház: www.vendegvaro.hu

Dinamikusan stagnál*

■ A könyvszakma, avagy a könyvpiar – eme diszkrét különbségtétel értelmezése is „megérne egy misét” – és a Könyvhét kapcsolódásának jellemzésül leginkább az a köznyelvi neologizmus látszik használhatónak, amelyet a csoportkohézió kifejezése és tudatosítása érdekében oly gyakran használnak közösségi érzületű bankvezérek, antikváriusok, cipőfelsőrész-készítők, szakácsok és polgármesterek: „együtt sírunk, együtt nevetünk”.

Emiatt adódik, hogy olykor-olykor eltöprengünk ehelyütt a könyvszakma sorsának alakulásán.

Következik a töprengés.

(A Richter-skála szerinti 3,2-es erejű töprengés rázta meg a Könyvhét Kosztolányi Dezső térhez közel eső szerkesztőségének székeit és asztalait, a rengést a közeli obszervatórium nem észlelte, az anyagi kár jelentéktelen.)

Most akkor sírjak, vagy nevessek?

Emlékezetes adat, legalábbis az éves forgalmuk némi csökkenése miatt elmélyült önvizsgálatot tartó könyvkiadók számára, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése tavasszal közzétett statisztikája a könyvforgalom 2002. évi adatairól, mely szerint az éves forgalom 53 milliárd Ft-ra, 17 %-kal nőtt.

Ünnepi könyvheti forgalmának jócskán a tavalyi alatt maradása miatt kesergő könyvkiadó barátomat a Vörösmarty téri központi helyszínen elért – a lapunkban is idézett MTI-gyorsjelentésben nyilvánosságra hozott – kiváló eredmények felidézésével vigasztaltam. (Szerencsémre szelíd ember, nem vert meg.)

Az egyik nagy könyvkiadó vezetője szakmai közönség előtt a könyvszakma helyzetéről tartott előadásában tapasztalatai alapján a fellendülés megtorpanásáról számolt be.

A jelek szerint egyszerre érzékelhető most a könyvpiacra a megtorpanás és a korábbi évek lendületes fejlődésének folytatódása. Ennek az ellentmondásos helyzetnek a magyarázatához nyújthatna némi segítséget a könyvpiar és könyvszakma diszkrét különbségének árnyalt elemzése, melyhez itt természetesen – helyhiány miatt – hozzá sem kezdek, noha állításomat: „megérne egy misét”, továbbra is fenntartom.

Na de most akkor sírjak, vagy nevessek?

Az „arany középút” híveként (jó Horatiusom) azt mondom: az egyik szemem sír, a másik meg nevet.

Kiss József

*Hapax legomenon dr. Török Ottótól

KÖNYVHÉT

A Könyvhét következő száma augusztus 7-én jelenik meg.

A TARTALOMBÓL

Beszélgetés
Esze Dórával
5. oldal

Írófaggató
Radványi Ervint
faggatta Nádra Valéria
14. oldal

Tarján Tamás
Visszafelé az időben
15. oldal

Interjú
Mezey Katalinnal
17. oldal

4 Az ifjú Lin-csi vándorévei 26. rész
Közreadja: Sári László

5 Szappanopera arról,
amiről még beszélni is fáj
Beszélgetés Esze Dórával
(Karafiáth Orsolya)

KÖNYVES NYÁR
– tematikus összeállítás a nyári
könyvpiacról: könyvek, kiadók
(Csokonai Attila, Szakonyi Dávid,
Szénási Zsófia, Való Gábor)

11 EMBER ÉS GONDOLAT
Kende Péterrel
beszélget Nádor Tamás

12 Kertész Ákos
Mi legyen? Legyen műhely,
vagy ne legyen?

13 OLVASÓSZEMÜVEG
Nyerges András
Tűnő fehér foltok a Márai-térképen

ÍRÓFAGGATÓ
Radványi Ervint
kérdte Nádra Valéria

15 SZEMMAGASSÁGBAN
Tarján Tamás
Visszafelé az időben

16 SIKERLISTA

17 A kidöntött kerítés
Beszélgetés Mezey Katalinnal
(Borbély László)

KÖNYVSZEMELVÉNY
18 Tzvetan Todorov:
Az emlékezet hasznáról és káráról
(Napvilág)

19 Tudósítások Albionból
Budapesti találkozás Czigány Magdával
(Mátraházi Zsuzsa)

KÖNYVSZEMELVÉNY
20 James Gleick: Gyorsabban
(Göncöl)

21 KÖNYVKILÁTÓ

23 MEGJELENT KÖNYVEK
2003. JÚNIUS 13–26.

Megjelenik kéthetente • Ára: 144 Ft • Előfizetőknek: 120 Ft • Előfizetési díj: 2880 Ft egy évre • Kiadja: Kiss József Könyvkiadó, Kereskedelmi és Reklám Kft. Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének a tagja • Szerkesztőség, hirdetésfelvétel, előfizetés: 1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. • Telefon/fax: 466-0703, telefon: 209-1875, 209-9140, 209-9141 • E-mail: konyvhét@axelero.hu • Főszerkesztő, felelős kiadó: Kiss József • Főszerkesztő-helyettes: Csokonai Attila • Lapmenedzser: Könyvű Judit • Művészeti vezető: Szabó J. Judit • Szedés, tördelés: Blasits Ildikó • Nyomás: Grafika Press Nyomdaipari Rt. • Felelős vezető: Farkas Tamás vezérigazgató • ISSN 1418-4915 • A hirdetésekben közöltekért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget • Terjeszti árusításban: a Magyar Lapker Rt., a Magyar Könyvklub Rt., a Libri Kft., a Lira és Lant Rt. Külföldön előfizethető a Hungaropress Sajtóterjesztő címén: 1117 Budapest, Budafoki út 70., Hungarica E. C., 2013 Pomáz, Pf: 146. Lapunk megjelenését támogatja a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Nemzeti Kulturális Alapprogram.

Az ifjú Lin-csi vándorévei 26.

Közreadja: Sári László

54.

■ Az ifjú Lin-csi egyik délután népes társaság dübörgésére ébredt a hajón. Nemrég szálltak fel, s most nagy kosaraikkal szaladgáltak a fedélzeten. Százféle enni- s innivalót rámoltak elő: pácolt libát, kövér sóshal-vagdálékot, friss főtt halat, kagylót, csirkét, idei gyümölcsöt, ezüstkannákban különböző borokat és még sok minden mást. Olyan izgatottan készülődtek a lakomára, hogy alig győzték kivárni, míg minden a terítőkre kerül. Aztán nekiláttak, s gondtalanul élvezték a finomságokat, az alkonyt, a szelet, a vizet, egymás vidám társaságát.

– Tízezerszeres boldogság! – hallotta egyszer csak Lin-csi a szívélyes köszöntést. Amikor felnézett, a csapzott hajú tao barátot látta maga fölött szélesen vigyorogni. A hóna alatt lóuszlevélbe tekerő óriási főtt halat szorongatott, a kezében boroscsészét tartott. Leguggolt a még mindig álmosan heverő Lin-csihez, s röviden elmesélte, hogy a kisváros kikötőjében barátkozott össze a jókedvű kirándulókkal, akik meghívták lakomázni a hajóra.

– Ezt a halat neked hoztam – kapta elő aztán a hóna alól a hatalmas halat, s lecsapta Lin-csi mellé a deszkára. – Egyél, igyál! – mondta, és kezébe nyomta a csészét. Lin-csi felült, felhörpintette a bort, aztán szelap lassan, nyugodtan megette az egész óriási halat. A tao barát gyönyörködve nézte. Míg evett, egy szót se szólt hozzá. – Elégedett vagyok veled! – mondta aztán. – Az ébrenlét mind a nyolc jelét láttam arcodon, s most már látom a kilencediket is – jelentette ki komolykodva, mint ha megint előadást akart volna tartani az alvás tudományáról. Aztán sorolni kezdte a jeleket.

– Az első az éhség. A második az étel illatának öröme, a harmadik az ízek öröme, a negyedik a hosszú étvágy. Az ötödik az aggodalom jele, hogy elfogy a főtt hal. A hatodik a beletörődésé, a hetedik a döntésé, hogy akkor is megeszen az egész. A nyolcadik pedig a jóllakottságé. Ezt mind láttam rajtad, amíg etél. Arcod jelei a testi létezéshez kapcsolódnak, s csakis éberen ilyen változékony az ember. A kilencedik változást is csak testével képes érezni, a határtalan szomjúság érzését. Máris hozom neked a bort! – szólt a tao barát, majd felugrott, fordult egyet, s lerakott Lin-csi mellé egy kannát. Lin-csi színültig töltötte csészéjét, kortyonként kiitta, aztán csak mosolyogva nézték egymást. – Köszönöm, barátom – szólalt meg végül Lin-csi is hosszú idő után. – Nagyon jólesett.

Aznap este a két szerzetes még sok halat megéve és sok jó bort megivott a vidám társasággal. Nem számolták az órákat, nem törődtek a

világgal, legkevésbé a tanítással, a filozófiával. Hajnalig beszélgettek, nagyokat nevettek a fiúkkal, lányokkal. Amikor aztán a folyó fölött világosodni kezdett az Ég, mindannyian elcsendesedtek. Szép volt a gyorsan múlt éjszaka, szép volt a hajnali csendesség. Egy ideig állodogáltak még a fedélzeten, nézték a napkeltét. Nem volt bennük semmi erőfeszítés.

– Most már látom arcodon a készülődő álom mind a hat jelét – szólt aztán Lin-csihez a tao barát. – Az első közönyöd jele hal és bor iránt. A második egykedvűség irántunk, a harmadik tűnődő tekinteted. A negyedik mély hallgatásod, az ötödik elomló fáradtságod, a hatodik gyermeki derűd, mellyel tested elengeded. Ezek mind a szellemi létezéshez kapcsolódnak, és csakis testétől elszakadva ilyen nyugodt az ember. S ha már elszakadtál, semmit sem tehetsz, kezdődik az utazás – mondta Lin-csinek a tao barát, s alighogy az utolsó szavakat kiejtette, Lin-csi már hallotta is szuszogását. – Lám, nem tékozolta el értékes tehetségét. A legmagasabb fokon gyakorolja ma is az alvás művészetét. És milyen könnyedén járja földi útját!

*Ha éhes vagy, egyél,
ha álmos vagy, fekjüdj le –*

fogalmazta meg magának a könnyű járás filozófiáját Lin-csi. Aztán mielőtt valóban gyermeki derűvel átengedte volna magát az álomnak, még tökéletesítette.

*– Ha hideg van, öltözz fel,
ha meleg van, vetközz le.
Ha piszkos vagy, fürödj meg,
ne áraszd a bűdöset!*

*Balgák néznek, nevetnek,
csak a bölcsék érthetnek.*

55.

■ Az ifjú Lin-csi alighogy elaludt a multság hajnalán, álma a hajóról egyenesen az Égbe repítette. Sebesen szállt át az égiek számos országán, s izgatottan érkezett meg a Keleti Sárkánykirály birodalmába. Lin-csi sokáig reménykedett, hogy a földi világban viszontlátja asszonyát, de az égi királynő nem látogatott el hozzá.

– Hátha egyszer mégis idetalál – mondogatta magának Lin-csi, s gyakran megfordult a földi szépségek után. Megpillantva olykor egy apró, piros selyempipót az utcán, vagy elámulva vékony bambuszujjak finomságán, melyek napfényes ablakokban gyenge virágszálakat rendezgetnek, Lin-csinek sokszor és erősen megdobbant a szíve. De sehol sem találta a földön égi asszonyának mását. Mosolyoghatott rá barackvirág-szem akárhány, ívelhetett fölötte karcsú holdsarló-szemöldök, Lin-csi gyorsan megtanulta, nem az

a láb, nem az a kéz, nem az a szem, nem az a lány. Bármilyen csodás, bármilyen bűvölő. Aztán már nem is figyelt rájuk. Most azonban, fent az Égben, lázasan kereste az igazi királynőt.

A Tarka Felhő Palota bíbortermét üresen találta, a kertek is néptelenek voltak. De amikor a Selyemfelhők Lugasába ért, végre észrevette a szolgálok kisebb csoportját. Szaladt a lányokhoz, s türelmetlenül kérte őket, vezessék szépséges úrnőjük elé. Ám azok csendesen beszélgettek tovább, rá se hederítettek a vendégre. Lin-csi kétségbeesetten magyarázta, mit kíván tőlük, de hiába. Akkor értette csak meg, hogy varázs van rajta, büntetés, amit az égi törvény szabott rá. Nem látják őt a Keleti Sárkánykirály országának lakói, s nem hallják szavát.

– Én ezután is hú maradok hozzád, te is légy hozzám igaz. Így a távolból is együtt leszünk, de már sohasem úgy, mint eddig. Hiszen nem követhetjük egymás útjait – hallotta most emlékeiből a királynő hangját. Utolsó találkozásuk utolsó vallomását. – Ez azt jelenti, hogy nem is beszélhetek vele többé?! – tette fel magának Lin-csi rémulten a kérdést, de meg sem próbált válaszolni rá. A Zene Illatának Jádéligetébe sietett, hogy legalább lássa égi feleségét.

Mintha gyászba öltözött volna az egész liget, olyan komor csend uralta mindenütt. Lin-csi alig találta meg az óriás jádefát, melynek árnyékában oly sokszor hallgatta a tündéri ujjak lantjátékát. És lám, az asszony most is ott ült a fa alatt, hajában gránátalmavirág, s pengette a húrokat. De Lin-csi nem hallotta a muzsikát. Leroskadt a közeli tó partján, onnan nézte a királynőt, aztán a víz színén szikrázó vörös lóuszszekelyeket.

– Velünk voltál, megismerted égi országunkat. De örökre nem költözhetsz hozzánk. Mikor földi tested végképp leveted, ez a táj otthonod lehet. Ugye, érted? – jutottak most Lin-csi eszébe a Csodálatos Ébredés Tündérének szavai, égi látogatása első napján. Miközben a tündér a Diadalmas Szerelem Ligetében termett Ezer Vörös Csepp tea bódító levélvel kínlotta, figyelmeztette őt.

– Nem értettem meg a tündért. Megszegtem a szabályt. Az égi szenvedély és a földi kötelesség rabja voltam egyszerre. Az Égben a földit, a Földön az égit feledni kell. Ez a szabály. – A tündérek és a halandók nem látogathatják szabadon egymás birodalmát. Nincs hatalmuk, hogy az égi és a földi sorsot egyformán bírják – hallotta megint a múltból asszonya szelíd hangját. És amikor ismét feléje fordult, hogy legalább szépségében gyönyörködhesen, váratlanul és kegyetlenül a Félelmetes Ébredés Tündére szólította. Eljött az ideje, hogy Lin-csi visszatérjen földi otthonába.

*– Csak futó percig szabad még csodálnod a ködképet, mely a valóság helyett van!
Vissza a szívébe! Jobban rátalálsz ott,
ott jár-kezel ő sok változó alakban,
s az egyből lassan száz lesz és ezer lesz,
ezer és ezer, s mindig kedvesebb lesz –*
szólt a Félelmetes Ébredés Tündére, s abban a szempillantásban a Keleti Sárkánykirály égi birodalma semmivé foszlott Lin-csi szeme előtt.

Szappanopera arról, amiről még beszélni is fáj

Beszélgetés Esze Dórával

Esze Dóra 1969 decemberében, épp Szenteste (Szentreggel) született, Budapesten. Angol-francia szakot végzett, melynek utolsó félévében Franciaországban tanult. Megjelent már négy regénye, a viharos sikerű Málnafolyó, a Két tojás, a Legyünk barátok, valamint idén Könyvhétre a Bodzagóz. Esze Dóra tebát ír, ám emellett fordít is, valamint operaénekesnek tanul. Érdekes persze a kérdés, hogyan lesz valakiből „hirtelen”, minden családi indíttatás nélkül prózaíró, de még érdekesebb az új regénye, mely témájában gyökeresen más, mint Dóra eddigi művei. Persze a beállítottság és a hangoltság nem változott.

– Tényleg teljesen kívülrőlként jelent meg az irodalomban?

– Ha azt értjük ez alatt, hogy nincs a családban író, akkor igen – de hát ez nem is olyan ritka talán. Az egyetem alatt végig nyelvet tanítottam, kicsit fordítottam is, majd az iskola után tanítottam egy évig a Kodály Zoltán Kórusiskolában, és a következő nyáron megírtam a Málnafolyót. Egész ősszel ajánlók után futkorásztam, különböző baráti szálakon keresztül Szepesi Attilához, Tornai Józsefhez és Lázár Ervinhez jutottam el, akiknek azóta is hálás vagyok. Ezekkel a levelekkel mentem aztán az Ab Óvóhoz. Közben elkezdtem egy PR cégnél fordítani, majd egy év „pihenés” jött, mialatt megírtam a Két tojást. 1996-ban elkezdtem a Nők Lapjánál dolgozni, ahol 1998-ig maradtam. A fordítástól persze nem vettem búcsút, jelenlegi lapomnak, az ELLE-nek rengeteget fordítok, de darabokkal is foglalkozom az utóbbi időben. Eddig kettővel készültem el, az egyiket, a Nass-t azóta is játsszák az IBS -ben. A Szörnyek a Holdon-t hamarosan bemutatják, a harmadik pedig, ami szerintem a legjobb dráma a háromból, Jeff Baron Szép jó estét, Mister Green című munkája.

– A Málnafolyó – minden hibája ellenére – erős kezdés volt. Az olvasónak nyilvánvaló az utána következő következetes fejlődés, ám belülről is látszik mindez?

– Azt hiszem, a regényírásnál a becsvágy mindenképpen az egyik kulcsszó, az ember igyekszik az aktuális maximumot nyújtani. A Két tojásnak volt egy

első változata. Mikor elkészült, megkérdeztem magamtól, miről is szól ez a regény. És nem tudtam megmondani. Átdolgoztam az egészet, a végeredmény nem is hasonlított az elsőre. A Legyünk barátokat hétszer vagy nyolcszor írtam meg. Teljesen átalakult a szöveg, nemek, szituációk változtak meg. A Málnafolyó egyetlen hatalmas lendületből készült, ez is a hibája. Teli van képzavarral, helyenként túllírt, túl finomkodó szöveg, de a realizmus abban is dominál. Egyértelmű tehát, hogy a munkában lehet a legtöbbet tanulni. Azzal, hogy a Málnafolyó előtt nem volt prózaírói tapasztalatom, reflektorfénybe vittem a gyerekbetegségemet. Nem úgy történt, hogy szépen csendben megszülettem otthon a művet, és csak akkor léptem vele elő, mikor már minden kikristályosodott, hanem egy atomenergiás váltással papírra vettem mindent, aminek a vége egy olyan regény lett, amiben együtt van fény és árnyék.

– Tebát össze tudná foglalni, miről is szól az eddigi négy regénye? Egyáltalán, mi a közös ezekben a művekben?

– A regényeimmel azt sugallom, hogy légy önmagad. Ne hazudj, ne csalj, légy őszinte. Ez valóban minden eddigi munkámra áll, sőt a következőkre is igaz lesz. Az biztos, hogy van egyfajta világképem, ami átüt ezeken a könyveken. Ha üzenetem nem is, de mondanivalóm mindenképpen van. Mindig más, és minden könyvet másért írok meg, mindig konkrétan az adott problémáért. A szereplő-

im többnyire becsületesekek, szenvedélyesek s érzelmesek, és tökéletlenek. Semmi sem tesz annyi rosszat egy könyvnek, mint a szupermen figurák. Irányvonalam viszont, amitől nem akarok elszakadni, az a realizmus. Ha török, ha szakad, realista maradok, akár szeretik ezt az aktuális irodalmi kánonok, akár nem, akár divat, akár nem.

– Ennek ellenére eddigi munkáihoz képest mégis nagy váltás a Bodzagóz.

– Tény, hogy ez a leginkább társadalmi kérdésről szóló regényem. Mint azt az előszóban is írom: a cselekmény nagy része adott volt. Nagyon erős segítséget kaptam, egy történetzsálat, ám a többi én tettem köré, illetve én bontottam három – más nézőpont szerint két – részre. Az az ember, aki az alaptörténetet nekem adta, nagyon sok mindent elmondott az életéről, de a részletek kitalálása írói feladat maradt. Persze egy regénynél nem csupán a megírás módja hangsúlyos, sok múlik azon, hogy jól beletalálj egy témába. Én az élet egyéb területein sem vagyok kifejezetten aktuális ember, semmi közöm a trendiséghez, nincs érzésem hozzá. Általánosabb dolgok foglalkoztatnak, a történekek lelki vetülete. Lehet azt mondani, hogy majmoskodás, finnyáskodás a lelki közelítésre összpontosítani, de én mindig ezen keresztül találok meg az embereket. A Bodzagóz a legkevésbé ilyen munkám. A mikrokörnyezetemben sohasem történt hasonló, tudtommal nem ismerek pedofil szörnyetegek által tönkretett lányokat, nőket, de tény, hogy a társadalmi elhelyezkedésem folytán az ilyesmiben védett, tehát egy kicsit vak vagyok. Ám a prózaíróknak kutya kötelessége bármit elhithetni az olvasóival. Azt a férfi író, aki nem írja le hitelesen a hármasszületést, nem is érdemes elolvasni. A líra az énen szűri át a dolgokat, a próza objektíven lát és látat. Amit a Bodzagózban leírok, létezik, és sokkal többször történik meg, mint hinnénk. Rettenetes megnyomorodást hoz ez az emberek életébe, még akkor is, ha úgy mond túlteszik rajta magukat.

– Nem fél attól, hogy a könyv – már csak a téma miatt is – nagy vi-

hart és ellenkezést fog kiváltani, főképp az áldozatokból?

– Nem bánom, ha a könyvem sokkol, hiszen nagyon sokszor az segít hozzá a változáshoz. Persze egy könyvnek oka van, nem pedig célja, soha nem úgy ülök le, hogy nézem a közönségemet. De ez a nő a fájdalommal a maga finom módján egy jalkiáltást küldött felém. Úgy éreztem, meg kell hallanom, az ő esete részben általános, részben nagyon egyéni, elmenni tehát nem tudtam mellett. A legjobban az aggaszt és szomorít el, amilyen nálunk a családi erőszakhoz való hozzáállás. Hogy nem sikítanak fel ezek az asszonyok. Valahogy mélyen beléjük van verve a hallgatás, és nem pusztán azért, mert „az asszony neve kuss”. Ha valaki magáévá teszi ezt az életszemléletet, akkor az sajnálatra méltó, de ez az ő választása, és ha egy napon rájön, hogy miben él, egyszer ki is léphet. A baj annál van, aki szenved attól, hogy kínozza a férje, és nem veszi észre, mert nem akarja észrevenni, hogy ez egy játszma, ami addig él, amíg ő is belesétál ebbe az utcába. Az erőszak áldozatai hallgatnak, az egyesületek pedig nem tudnak semmit se tenni. Nem is látom, mi ebből a kivándező út, amíg a kooperációs szándék sincs meg.

– Mindezek ellenére a könyv címe meglehetősen szelíd, egészen mást ígérő...

– Szándékosan vettem edeskesre a könyv címét és stílusát, nem véletlen az alcím sem: Szappanopera. A végén annyi durvasághoz érkezőnk, hogy muszáj volt valahogy kompenzálni. Nem tudom felidézni azt a pillanatot, mikor a Bodzagóz, mint cím kialakult, de vagyok így néha szereplőnevekkel is, egyszer csak megérezem, ez kell nekem, itt és most.

Karafiáth Orsolya

Szezonvég – nyárkezdet

■ Az Ünnepi Könyvhét véget ért, megkezdődött a könyves nyár. Előző számunk lapzártája egybeesett a könyves ünnep nyitónapjával, emiatt annak „végeredményét” csak most „nyugtázhadjuk” az MTI tudósítása alapján: Budapesten 400 ezren keresték fel a 74. Ünnepi Könyvhét központi helyszínét, az érdeklődők mintegy 250–300 millió forint értékben vásároltak könyvet a Vörösmarty téren – tájékoztatták a szervezők az eseményssorozat zárónapján az MTI-t. Zentai Péter László, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének (MKKE) igazgatója szerint lenyűgöző az a tény, hogy az évszázados melegrekordban sem árválkodtak a könyvesek, amint enyhült egy picit a hőség, óriási volt az érdeklődés, a pavilonoknál valószínűleg vásárlási rekordok is születtek. Az Egyesülés nyilvántartása szerint Budapesten 1200-nál több dedikálást tartottak, a legtöbb alkotói és olvasói találkozót hagyományosan a központi helyszínen rendezték. Az idén először volt könyvheti helyszín a budai Várban a Szent-háromság tér is.

Ezek után kezdődhet a nyár, a vakáció...

Ciceró Könyvstúdió Szamosi Iváné

■ – *Nyáron az ember főleg kikapcsolódásként olvas. Könyved, kellemes, szórakoztató könyvekre vágyik. Itt bőven van kínálat ilyesfajta művekből.*

– Aki figyeli a Ciceró tevékenységét, észrevehette, hogy bizonyos fokig profilt váltottunk. Olyan mértékű a konkurencia a gyerekönyvpiacra, hogy változtatni kellett. Azért a kisebbeknek is csinálunk könyveket, nem is akármilyeneket. Kettőt említek: az egyik a Pumukli-sorozat, amit majdnem mindenki ismer, hiszen napjainkban is játsszák különféle változatokban. Tíz kötetben írta meg az eredeti szerzője, Ellis Kaut Pumukli történetét. Az első kötetet jelentettük meg Éder mester és Pumukli címmel, nagyon aranyos, de fekete-fehér rajzokkal. A másik egy világhírűnek mondható szerző, Christine Nöstlinger, akitől mostanában több más kiadó is kiadott könyvet. Nagyon termékeny az Andersen-díjas

osztrák író. Rengeteg kötete közül a Tűzpiros hajú Friderika című mesekönyvet adtuk ki, amit a szerző maga illusztrált. Ebben valós és csodás események kapcsolódnak össze. Friderikának nagyon keserves az élete az iskolában, mert gúnyolják a vörös haja miatt. Aztán kiderül, ez nem is akármilyen dolog, hanem egy csodatévő eszköz. A csodatevő vörös haj segítségével négyen elvándorolnak léghajón egy csodamezevilágba.

– *A Kiadó erőssége, ha szabad így fogalmaznom, a Tök jó könyvek sorozat, amelyből nem egy mű felkerült a sikerlistára.*

– A kényszer és a lehetőség is vitt bennünket afelé, hogy főként a 12–16 éves korosztály olvasmányigényeit elégítsük ki. Bár alapvetően mindig azon voltunk, hogy értékes és érdekes műveket adjunk a fiatalok kezébe. Számítalan statisztika bizonyítja, hogy hazánkban a fiatalok nehezen olvasnak, nagyon sok érdekes dolog van, ami elvonja a figyelmüket. Nahát, ezeknek a fiataloknak egy részét talán sikerült meghódítanunk, elsősorban inkább a lányokat, mert egynéhány olyan szerzőre találtunk, akik nagyszerűen bele tudják magukat élni a mai tizenévesek életébe, ugyanakkor ezt fölgazdagítva tudják visszaadni. Először is egy Meg Cabot nevezetű amerikai hölgyről szeretnék regélni, aki eredetileg egy egyetemen dolgozott asszisztensként és grafikusként. Majd valamilyen sugallatra elkezdett írni. Eleinte romantikus szerelmes történelmi regényeket írt (ezekből is fogunk adni az olvasóközönségnek), de a fiataloknak szóló könyveivel, A nevetlen hercegnő sorozatával ért el páratlan sikert. Annnyira, hogy filmet csináltak belőle, amit évekkel ezelőtt nálunk is játszottak. Most az HBO vagy ötször vetítette le. Nyilván A nevetlen hercegnő sikere alapján kezdett bele a Hívószáma 1-800 című sorozatába, amibe belecsempészett egy kis ezotériát. Ifjú hősnőjét villámcsapás éri, és ennek révén különleges, pozitív tulajdonsága fejlődik ki, nevezetesen: képes az elveszett gyerekeket megtalálni. Amerikában az eltűnt gyerekeket úgy keresik, hogy tejesdobozokra ragasztják föl a fényképeket. Jessica meglát egy ilyen dobozt, és egyszerre bekattan neki, hogy hol lehet azt a gyereket megtalálni. Van a regényben egy nagyon helyes fiú, aki segít neki, az ő Harley Davidsonján száguldanak és

találják meg egymás után ezeket a „csellengőket”. A dolog az FBI-nak is tudomására jut, és ki akarják használni Jessicának ezt a képességét, aki ez ellen nagyon erősen tiltakozik. Belekerül a regénybe egy krimiszál, de a történet végig egy ifjúsági regény, az első rész címe Tudom, hol vagy!, a másodiké Fedőneve: Kasszandra, és most már a Veszélyes terepen című harmadik kötet kiadásán fáradozunk. Ami az íróőnek a megállíthatatlan képzeletvilágát bizonyítja, az a következő, Mediátor című sorozatban fog kibontakozni.

– *De, ugye a fiú olvasókról sem mondtak le?*

– Igaz, hogy a Cabot-könyveket elsősorban a lányok keresik, vásárolták a Könyvhéten is. De közben gondoltunk arra is, hogy el kéne valahogy érni a fiúkat is. Hogyan? Talán úgy, hogy olyan könyveket jelentetünk meg, amelyek fiúorsókról szólnak. E kezdeményünk első darabja Nigel Hintontól a Buddy, amiben egy szerencsétlenül induló, de tehetséges fiatal fiúnak a sorsát kísérhetjük végig.

– *Wodehouse-t is kiadtak, ő kifejezetten szórakoztató, vidám regényeket írt, persze felnőtteknek.*

– Két főszereplő van ezekben a könyvekben: az arisztokrata fiatalember és Jeeves, az inas, aki halhatatlan figura. Több kiadó is osztozik a Wodehouse-könyveken. A mieinket egy hivatott fordító, Molnár Zoltán fordítja. A többi pedig Révbíró Tamás jegyzi. Mi tíz kötetet adtunk ki, csupa olyat, ami még nem volt soha Magyarországon. A Wodehouse-könyvek egy meg nem nevezett vidám könyvek sorozatunkban jelennek meg, aminek csak a külseje jelzi, hogy valamilyen módon összetartoznak. Arra gondoltunk, hogy az angol író mellett az Angliában élt magyar George Mikes is méltóképpen be tudjuk vezetni. Ugyancsak megpróbálkoztunk hazai szerzők vidám könyveivel, Trunkó Barnabást, Selmezi Tibort tévéből, rádióból, színpadról jól ismerik az olvasók. A Hacsek és Sajó Vadnay Lászlótól nagyon jól fogyott.

– *Van Önöknek egy nagyon termékeny, igen sikeres kortárs szerzőjük, akitől sorozatban adnak ki könyveket.*

– Mindig is kifejezett törekvése és célja volt kiadónknak, hogy a hazai szerzőket is népszerűsítse, különösen a kortárs írókat. Nagyon nagy szerencsénk Babay Bernadette a mi házuk tájára ve-

tődött. Az elmúlt öt évben tíz könyvét sikerült megjelentetnünk. Először gyerekönyveket írt, aztán ő is megtalálta az igazi hangját, a kamaszoknak szóló könyveiben. A Tök jó könyvek sorozatban jelentettük meg a Hoppá, dől a horizont, a Ravasz kamaszok meg a Szerelmes kamaszok című könyveit, és most van nyomdában a Csélcsep kamaszok. Képzeltgazdag, dús fantáziájú író. Itt van a kezem ügyében egy kézírata, amely három kisregényt tartalmaz – a jövő héten ezzel indulok a nyaralásra.

Cs. A.

Újdonságok a Cartographia-tól

■ Szezonkezdetre ismét több újdonsággal lepte meg a Cartographia az olvasóközönséget. Ezek között a Bakony turistaatlasz és útikönyv a tájvédelmi körzet legszébb és látványosabb leggazdagabb területeit mutatja be. A gyalogosan vagy kerékpárral érkezőket egyaránt várják a Magas-Bakony és környékének csendes bükkösei, az őskori halomsírok, a történelmi hangulatot árasztó Csesznek vára, a Cuha vadregényes szurdoka és Tés szélmalmai. Ebben a kiadványban helyet kapott Somló is. Hiszen ez a vár, a kilátó, a szőlővel borított hegyoldal, a dunántúli borturizmus egyik fellegrának számít.

A Mecsek és a Villányi-hegység turistaatlasz és útikönyv szerzői arra törekedtek, hogy ráirányítsák a figyelmet hazánk délnyugati tájegységének természeti és kultúr-történelmi értékeire. A Mecsekben a túrázás, kerékpározás, a falusi és az ökoturizmus feltételei nagyon jók. A táj változatos és lenyűgöző. Elég ezek között csak az Abaliget cseppkőbarlangra, a mézszűfalepcsős vízesésekre, a megkapó, romantikus szépségű völgyekre, a pizstrángos tavakra gondolni! Az erre járókat erdei kisvasút, télen sí- és szánkópálya fogadja. Jól megszervezett kulcsos turistaház-hálózat segít a kirándulóknak a kényelmes itt-tartózkodásban. A kiadványban önálló fejezetet kapott a Villányi-hegység. Ez a kistérség a Harkányi Gyógyfürdővel, Siklós várával, a Villány-Siklói borút pincével és a környék mediterrán boraival a dunántúli borturizmus fontos állomása.

A Cartographia a természetjárók, a hazai programokat kedvelők és keresők eligazodását segítve megjelentette továbbá új turista-

és szabadidőtérképeit a Mecsek-ről, a Bakonyról és a Bükkről. A térképek tartalmát a korábban kiadott turistaatlaszok szelvényein már tanulmányozhatták a természetjárók. Azonban biztosan sokuk örömeire most egylapos térképformátum segíti őket az eligazodásban.

Az útikönyvek között bizonyára keresett lesz a Lengyelország című kötet, amely bemutatja az ország páratlan természeti szépségeit, a borostyánköves tengerparttól a nagy erdőségeken át a Mazuri-tavakig és a Tatra Nemzeti Parkig. A kétszáz oldalas, jól szerkesztett, gazdagon illusztrált könyv élvezetesen kalauzolja el olvasóit a vidék rendkívül gazdag műemlékei között és a ma már a világörökség részét képező tájegységeken.

Hasonlóan újdonságnak számít a Svájci útikönyv. Részletesen ismerteti a kantonokból álló államszövetség hihetetlen sok színű kultúráját és természeti szépségét, valamint változatosságát.

Az Egyiptom kötet az ókori tudomány és művészet emlékei között barangolva kalauzolja a turistát a jelenben. Biztosan hasznos olvasmány lesz azoknak is, akik a Vörös-tengernél szeretnének üdülni vagy egy nilusi hajóútra készülnek.

A Róma című útikönyv az Örök Város mintegy háromezer éves történelmének lenyűgöző emlékei között vezeti az olvasót. A fotókkal, térképekkel gazdagon illusztrált könyv hasznos segítség azoknak is, akiket ott-jártukkor Rómából főként a gasztronómia vagy a divat érdekel elsősorban.

Szabadságos „szakirodalom”

■ A nyár a szabadság, az utazások, a kirándulások ideje. Körtvélyesi Erzsébet, a Well-Press Kiadó ügyvezető igazgatója a legfontosabb nyári olvasmányoknak az útikönyveket tartja. Ezért is szorgalmazza, hogy kiadványaik ne csak az utazásokhoz szükséges ismereteket, művelődéstörténeti tudnivalókat, praktikus információkat tartalmazzák, hanem élvezetes olvasmányok is legyenek.

– A Well-Press Kiadó elsősorban útikönyveket jelent meg. Így várható volt, hogy a kiadó vezetőjeként ezt tartja a legfontosabb nyári olvasmányoknak!

– Én megfordítanám az érvelést, és azt mondanám: szükség van a jó útikönyvekre, ezért is

mernek bennünket a megyéket bemutató Vendégváros-könyveinkről, a Látnivalók Magyarországon című kötetéről, és a Kirándulások-sorozatáról.

– *Ha jól számolom, ez legalább huszonöt könyv. Nem ajánlhatunk egy nyárra ennyi olvasmányt!*

– Az utazás előkészítéséhez, a tervezéshez, az otthoni olvasgathoz a Látnivalók Magyarországon című kötetet ajánlanám. Ez a közel 1000 oldalas, a több mint 2000 színes fotóval illusztrált könyv súlyosabb darab annál, hogy azt mondanám: vigyük magunkkal a városnézésre vagy a gyalogtúrára. Viszont visszatérve szálláshelyünkre, érdemes elővenni ezt a kiadványt, hogy megerősíthessük a napi élményeinket, és felkészülhessünk a másnapi programra. A tizenkilenc Vendégváros-könyv viszont a megyéket mutatja be, és a Kirándulások könyve is egy-egy helyhez visz közelebb, így a választott úti céltól függ, hogy éppen melyik lesz ezek közül az ajánlott olvasmány.

– *Az útikönyvek esetében az elsőleges követelmény a pontos ismeretközlés. A látnivalók számbevételéből miként lesz olvasmányélmény?*

– Az utazó tudni szeretné: hol, mikor és mit láthat, hol ebédelhet, hol szállhat meg, mindez fontos része az útikönyveknek, viszont egy-egy anekdota, a településhez kötődő monda, vagy a helyi ételkülönlegesség bemutatása gazdagítja a könyvet, és élményszerűbbé teheti az utazást. Saját tapasztalatból tudom, hiába mondja el az idegenvezető egy műemlékről a lehető legpontosabban, hogy mikor és milyen stílusban épült, kik voltak a tulajdonosok, mindez önmagában semmit sem jelent. Vegyük például a visegrádi Salamon-tornyot! Érdekes és fontos az építéstörténete és restaurálása is, de mindjárt jobban megmarad az emlékezetünkben, ha tudjuk, hogyan kötődik ehhez a helyhez a mondás: „Fénylik, mint a Salamon tüke”?! Úgy szerkesztettük a könyveinket, hogy könnyen kezelhetők, jól áttekinthetők legyenek, és elkülönítve – kiemelve – ott legyenek a hely szellemét meghatározó legendák, szócikkek, hagyományok.

– *Kiadóként nyilván ismeri ezeket a könyveket, de utazóként is kipróbálta őket?*

– Sajnos – vagy szerencsére – még nem jutottam el minden helyre, ahová az útikönyveink vezetnek az olvasót. Nagyon sok olyan szépséget, különlegességet

tartogat Magyarország, melyet az itt élőknek is meg kellene ismerniük. Talán a legnagyobb élmény volt számomra, amikor készült a Tisza-könyv, a barátokkal vízre szálltunk, és megismerhettük közelről a folyót, megfigyelhettük a vízi világot, a ligeterdők élőlényeit, a part menti települések nevezetességeit. Természetesen akárhová is induljak Magyarországon, mindig a saját könyveinkel megyek.

– *Viszont külföldön már más kiadók könyveire is szüksége lehet!*

– Csak részben. Első és legfontosabb feladatunknak Magyarországot bemutatását tartottuk, újabb viszont egyre gyakrabban kalandozunk távolabbi tájakra is. Tavaly adtuk ki például a Dubrovnik-kötetet. Az idén jelentek meg – az Angol Autóklub eredeti műveit felhasználva – a Spirál-könyvek-sorozatban az Andalúziát, a Skóciát, a török tengerpartot, Ciprust és Párizst bemutató könyveink.

– *Ha az útikönyvek után mégis valami másra vágyunk, mit ajánlana?*

– Például Földi László Alaszka vadásznapi című könyvét. A színművész szenvedélyes vadász, aki tiszteli a vadat, fogékony a természet minden rezdülésére. Érdemes vele tartani Alaszkába!

– *De ha nem akarunk ilyen messzire menni?!*

– Földrajzi értelemben közelebb van, viszont műfaját tekintve távolabbinak tűnhet az idej Könyvhétre megjelent könyvünk, a Szőnyi István és Bernáth Aurél munkásságát bemutató monográfia. Végvári Lajos művészettörténész személyesen ismerte, barátként tisztelte a két művészt, így nemcsak azoknak ajánlhatom ezt a könyvet, akik a festészettel foglalkoznak, hanem mindazoknak, akiket érdekel a két művész élete, munkássága.

Újdonságok az Európától

■ Az Európa Könyvkiadó nyári – júliusi, augusztusi megjelenésű – könyvajánlatában egyaránt helyet kapnak a világirodalom élvonalába tartozó művek, azaz az ún. magas irodalom, illetve a könnyed, nyári olvasmányok szánt krimik, lektűrök és bizonyos népszerű történelmi regények újrainyomása.

Az előbbi csoportba tartozik az amerikai „brat pack” írócsoport (Bret Easton Ellis és Jay McIner-

ney) egyetlen nőtagja, Tama Janowitz Egy bizonyos korban című tragikomikus könyve, amely egy „kariernő” történetét mondja el. A New York-i helyszínű regény korunk tipikus hősnőjének életútját rajzolja meg. Újra indít a kiadó egy öt kötetből álló Virginia Woolf-sorozatot, melynek első darabja a Mrs. Dalloway, ezt követi még a nyáron a Felvonások között, az év utolsó negyedében pedig A világitótorony, a Hullámok és az Orlando. A Kundera-rajongókat és a modern próza iránt érdeklődőket célozza meg a cseh Jiří Kratochvíl könyve, amely egy Brünn környéki kistelepülés könyvtárosának fordulatos életútját örökíti meg a Jordan család tagjaként és kényszerű vezetőjeként. „Amikor befejeztem a Szomorú isten-t, amikor kitétem az utolsó mondat végére a pontot, akkor döböntem rá, hogy voltaképpen filmforgatókönyvet írtam Stanley Kubricknak vagy Roman Polanskinak. Csakhogy Kubrick már a másvilágon van és Polanski éppoly elérhetetlen számomra. De ennél sokkal fontosabbnak tartom, hogy ezzel a históriával, egy közönséges könyvtáros históriájával, akivel valami szörnyűséges dolog történik, két Mesterem, Milan Kundera és J. L. Borges előtt tisztelgek” – írja a szerző. Az elmúlt esztendő egyik legnagyobb könyvsikere volt Oroszországban Ljudmila Ulickaja regénye, amely olvasmányos nagregény az orosz irodalom és történelem iránt érdeklődőknek. Kuckokij nőgyógyász esetein keresztül jellemzi a szovjet társadalom bizarr működését az ötvenes években. A lengyel Włodzimierz Kowalewski regénye a most negyven év körüli nemzedék végnapjairól szól. 2049-ben játszódik egy elfekvőben, ahol eutanáziával tartják szinten a létszámot. A mű legnagyobb erénye, hogy elsőként mutatja be a kilencvenes évek második felében szocializálódó új nemzedéket a korábbiaktól elválasztó civilizációs és kulturális szakadékot. A francia-libanoni Amin Maalouf Baldasszár nagy utazása című történelmi kalandregényében egy 17. századi levantei könyv- és régiségkereskedő misztikus könyv utáni nyomozását és utazását írja meg. A fordulatokban bővelkedő könyv valódi nyári kikapcsolódás. A német W.G. Sebald Kivándoroltak című műve a memoár-irodalomhoz tartozik. Az Angliában oly népszerű írónak ezt a négy hosszú el-

beszélésből álló könyvét tartják kritikusai a legkiválóbbnak. A komoly kutatómunkával megírt emigráns-történeteket az elbeszélő személye kapcsolja csupán össze. Szintén az emlékiratok kedvelőéhez szól Borbándi Gyula a Szabad Európa Rádió egykori munkatársának, a Látóhatár és az Új Látóhatár című emigráns-folyóirat szerkesztőjének visszaemlékezése saját életpályájára. Borbándi több mint három évtizeden keresztül volt a Szabad Európa Rádió riportere, könyve azonban legalább annyira a nyugati magyar emigráció dokumentuma, mint a Szabad Európa Rádió története. Az életrajzi művek kedvelőinek ajánlja a kiadó Sebastian Haffner Churchillről szóló könyvét, amely a politikus egész életpályáját áttekinti. A szerző korábban hítele és időtálló esszéit írt Hitlerrel is (Megjegyzések Hitlerhez, Európa, 2002).

A nyár folyamán több tucat korábban már megjelent és sikeres aratott szerző művét publikálja újra az Európa Kiadó. Robert Merle történelmi regényei (A bálvány, A sziget), vagy Umberto Eco (A Foucault-inga, A rózsza neve) regényei mindig számíthatnak az olvasók érdeklődésére. Szabó Magda életműsorozatában újabb kiadást terveznek A pillanattól, Az őzből, Az ajtóból meg a Freskóból. J. D. Salinger (Zabhegyező), George Orwell (1984), Nick Horby (Pop, csajok, stb), vagy Bret Easton Ellis (Amerikai Psycho) világhírű kultikus könyvei állandó olvasmányok. Milan Kunderától újra olvashatjuk A nevetés és a felejtés könyvét valamint A regény művészetét, illetve Bohumil Hrabal örökbecsű könyveit (Bambini di Praga, Sörgyári capriccio). Az Agatha Christie-sorozat részeként újranomják Az ABC-gyilkosságokat, a Holttest a könyvtárszobában című krimi, a Paddington 16.50-et. A Durell család könyvterméséből újra napvilágot lát Geraldától a Családom és egyéb állatfajták, Margaretől a De mi lett Margóval című könnyed nyári olvasmány. A háborzongató thrillerek rajongóinak két Stephen King-könyvet (A fekete ház, A halálson) ajánlanak.

Sz. Zs.

Nyári olvasmányok a könyvpiacon

■ Az idei év nyári slágereit eddig a könyvfesztiváli és könyvhéti kínálat határozta meg. A szórakoz-

tató irodalom újdonságai közül Leslie L. Lawrence újdonsült regénye A vérfarkasok kastélyában bizonyult a legkaposábnak.

Nem kell különösebb jóstehetség, hogy előrejelezzük a Harry Potter új fejezete magyar nyelvű kiadásának sikerét, hiszen már a hónap közepétől előjegyezhető volt, és az első napokban számos lekötetést regisztráltak a Libri Könyvpatotában.

Ugyanebben a kereskedésben a listán a következő az RTL Klub menesztett menedzserének, Árpá Attilának kiadványa, a Ha én ezt a Klubról egyszer elmesélem. A volt ügyvezető körüli események a sajtóban is kurrensnek számítanak, ezért a történet nagy érdeklődésre tart számot. Ezt látszik alátámasztani a könyv gyors fogyása a bolt polcainál.

Lassan másfél évtizede, hogy meghalt Kádár János, de az indulatok személye és megítélése körül nem csendesedtek. Kádár politikai életrajzának második része Huszár Tibor alkotása. A forradalom utáni időszakról kezdve egészen napjainkig dolgozta fel ebben a – megítélésében és cselekedeteiben egyaránt ellentmondásos – politikus és népszerű életét és munkásságát. A korunk gondolkodásának megfelelő, felvilágosult szellemben született műért is sokan álltak sorba a Libri kasszájánál.

És újból a ponyva, mégpedig a szó legszebb értelmében, a Réz és Társa Kiadó (Réz András esztéta nevével fémjelezve) új sorozatot indított, melyben izgalmas krimiket kínálnak az erős idegzetű olvasni vágyók számára.

A Fókusz Könyvárúháza eladási listáján a komolyabb hangvételű kiadványok viszik a pálmát. A tanévzárásra óriási akciók rendeztek, fele áron lehetett hozzájutni a szépirodalomhoz. A továbbiakban is feltétlenül számítanak a vakáció idején kiválóan olvasható kötelező olvasmányok iránti érdeklődésre.

A társadalomtudományok területéről inkább a szórakoztató stílusú pszichológiai művek keresettek, kiváltképp egy könyvújdonság, a Miért hazudik a férfi – Miért sír a nő? című ismeretterjesztő olvasmány a Park Kiadó sorozatából, a Testbeszéd című népszerű kötet szerzőitől, Allan és Barbara Pease tollából. Témája a nemek közti szakadék, az ősi konfliktus, és annak áthidalása.

Feltétlenül meg kell említeni idén az útikönyvek között a Lonely Planet magyar kiadásának

megszületését. Az angol nyelven kiváló minőségéről már elhíresült sorozat immáron a hazai nagyközönség számára is anyanyelvén beszerezhető, olvasható. Legkedveltebb darabja a Horvátország tájait és nevezetességeit bemutató füzet lett.

Sz. D.

Harry Potter 5. – magyarul karácsony előtt

■ Talán csak az Oscar-díj kiosztásán látni hasonló vaku-villogást, mint amit azok tapasztalhattak, akik ott voltak június 21-én, nulla órákor a londoni Waterstone's áruházban. A több mint 300 méter hosszú, fegyelmezetten várakozó sor elején állók ekkor léphettek be Európa legnagyobb könyvüzletébe (vagy inkább palotájába – hat emelet telis-teli könyvvel), hogy végre magukénak tudhassák a Harry Potter-sorozat 5. kötetét, a Harry Potter és a Főnix Rendjét. A négy, vidékről az angol fővárosba utazó barát – ők voltak a legfürgőbbek – azt „nyilatkozta” a világsajtó képviselőinek, hogy a nyolcórás (!) sorbaállás igazán semmisség volt a hároméves várakozáshoz képest, ui. ennyi idő telt el a 4. kötet megjelenése óta. Érdemes itt felidézni az egyik londoni napilap 11 éves, felkért szkeptikusának véleményét, aki szerint érthetetlen, miért kell éjfélkor kinyitni az üzletnek, amikor – ha szép számmal vannak is felnőtt olvasók – a Harry Potter-sorozat mégiscsak gyerekeknek készült elsősorban, s az éjszakázás nem kamaszoknak való időtöltés. Mint a Harry Potter-könyvek hazai gondozója, hadd jegyezzem meg: igazat adok

2003. június 21., 0 óra 1 perc: kikerül az 5. kötet a londoni Waterstone's könyvárúháza kirakatába

neki. Ám, amint a brit vagy a többi, angol nyelvű ország kiadója (ezek egy időben jelentették meg a könyvet), majd mi sem befolyásolhatjuk, hogy a kereskedők hány órákor kezdik árusítani az ötödik kötetet. Ugyanis, csak a forgalomba hozás dátumát lehet kitűzni – ez az érintett országokban június 21. volt – óráját, percét már aligha. Londonban sem nyitott ki éjfélkor minden könyvesbolt, nyilván Magyarországon is így lesz. Az árusítás lehetséges elkezdésének napját – a kereskedők és vásárlók esélyegyenlőségének biztosítása ezt megkívánja – mi is szerződésben rögzítjük majd. Az Animus Kiadó a Karácsonyi Könyvvásárra tervezi a magyar kiadást. Sokan megkérdeik, miért ennyire későn. Nos, a válasz egyszerű. A nem angol nyelvű országok kiadói ugyanis csak az első angol-amerikai-kanadai-ausztrál olvasókkal egy időben kaptak a könyvből példányt, s csak ez után

A buszokon is hirdették a megjelenés napját

kezdhetek hozzá a csaknem 800 (!) oldalas könyv fordításához. Az eddig megszokott színvonalon való fordításhoz, szerkesztéshez – nem beszélve a könyvek nyomdai kivitelezéséről – legkevesebb ennyi idő szükségesetük. A Harry Potter és a Főnix Rendje bolti ára 4000 Ft alatt lesz.

Balázs István
(Animus Kiadó)

Maecenas Kiadó Szántó György Tibor

■ – *Mi mindent kínál a nyárra olvasóinak a Kiadó?*

– Az interjúra készülve több kategóriába rendeztem kiadványainkat. Az elsőbe sorolom azt a fajta olvasmányos, de nem lektűrnek számító irodalmat, amit Kurt Vonnegut, az abszurd, a fekete humor 81 éves fejedelme képvisel. A Könyvhétre jelentettük meg a Mesterlövész című kötetét, Borbás Mária fordításában. A Vonnegut-életműsorozatban csak mostanra jutottunk el oda, hogy ezt az elfeledett és elhanyagolt, de főműnek számító regényt közreadhassuk újra, új kivitelben. Ez a Vonnegut-regény is tele van nevetéssel, ha tetszik, nyárhoz alkalmazkodó mulattató dolgokkal. És még valamivel: ételreceptekkel, amiket a mágus Vonnegut egészen bizarr módon dramaturgiailag be tud építeni a történet szövegébe.

– *Vagy fél tucat Danielle Steel regény sorakozik előttünk...*

– Ezek képviselik a második kategóriát. A Steel-kötetek nemigen szorulnak különleges bemutatásra. A világon az egyik legnagyobb példányszámban megjelenő írónőről van szó. Mára az életmű majdnem 95%-át a Maecenas Kiadó közzé tette, és válaltuk, hogy a régi címeket a piacon tartjuk. Nagyon szigorú kritériumok alapján jelenhetnek meg ezek a kötetek, beillesztettük őket a sorozatunkba, lefűjtük a port róluk stílári szempontból, és most már igazán nagy számban újra lehet kapni őket. Ez fontos is, mert a Steel-rajongók népes táborában egy második nemzedék lépett a színre. Örömmel jelenthetem, hogy ezen a nyáron öt Danielle Steel mű kapható egyidejűleg. Közülük kiemelném a vadonatúj Meghallgatott imádságok és Az udvarház címűeket. Mindkettő fő motívuma a középkorú emberek új életkezdésének a körüljárása: különböző válságokon mennek

át ezek a párok, vagy ezek az egyének. De a kérdés mindig ugyanaz, van-e felső életkori határa, van-e valamilyen erkölcsi akadály annak, hogy egy régi kapcsolatot, amelyről kiderül, hogy inkább hátráltat, mint előrevisz, felszámoljunk annak érdekében, hogy amikor a domborról már lefele megyünk, ez az út mégis egy szép, új kihívásokkal teli út legyen. A Maecenas Kiadó házi szerzői Sandra Brown és Seva Casati Modigniani. Előbbit nem kell bemutatnunk az olvasóknak, tőle mi két regényt szoktunk egy évben kiadni. Az Egyetlen éjszaka lapjain ez, a válás szélére sodródott pár megpróbálja elemezni, hol rontották el az életüket, és megpróbálják egyetlen éjszaka alatt rendbe tenni azt, amit évek hosszú során rontottak el. Modignianit Európa Danielle Steeljének nevezik Olaszországban, a német, az osztrák és a skandináv könyvklubok legkedveltebb ún. románcszerzője. A Gyémántesőnek, a második regényének Magyarországon komoly sikere van, ennek hatására öszre kihozzuk a szerző második könyvét.

– *Úgy sejtem, nem csak szépirodalmat ajánl nyári olvasmányként. Lássuk tehát a harmadik kategória tartalmát!*

– Ludwig Emil Felvidéki műemlékkauszát az olvasók azon részének ajánlom, akik nemcsak napozással, vagy a vízparton való heveréssel szeretik tölteni nyári szünidejüket, hanem közeli, de mégis ismeretlen tájak felfedezésével. A szerző a régi Magyarország határon túl rekedt területeinek legjobb ismerője. Számtalanszor bejárta Erdélyt, a Vajdaságot és a ma Szlovákiához tartozó Felvidéket: Gömör, Árva, Sáros és Zemplén megye Trianon által lementett északi részeit. Tíz olyan kirándulásba szervezte ezeket a műemlékegyütteseket, amelyek magyarországi elindulással (és hazaérkezéssel is) megoldhatóak. Tehát salgótarjáni, balassagyarmati vagy miskolci indulással gönyörű kirándulásokat lehet megtenni könyve segítségével e roppantul romantikus tájon. Figyelme minden fontos részletre kiterjed, olyan Árpád-kori templomokat, egyéb építészeti kincseket tár fel alaprajzokkal, külső vázlatokkal, építészettörténeti, helytörténeti kiegészítésekkel, amiket e nélkül a kötet nélkül csak úgy vaktában a kiránduló nem tudna megtalálni. A nyár az egészséges táplálkozás szempont-

jából is alkalmas időszak, mert bőséggel áll rendelkezésre egyrészt a szabadidő, másrészt a sok gyümölcs, zöldség. És dr. Atkins azt mutatja meg, hogyan lehet viszonylag rövid időn belül méregteleníteni a szervezetünket, és ezáltal felkészíteni a nehéz ősztéli hónapokra, a nehezebb megpróbáltatásokra. És ha testünket tehermentesítjük a lerakódásoktól, akkor valószínűleg a lelkünk is könnyebben viseli a nehéz mindennapok sok-sok ránk zúduló problémáját. A végére hagytam a 120 legszebb magyar festmény című kétnyelvű kiadványunkat, amely magyar és angol szöveggel jelent meg. Ezt a könyvet elsősorban azoknak az olvasóknak szeretném a figyelmébe ajánlani, akik olyan külföldi barátait keresik föl, akik olvasnak angolul és a magyar kultúra barátai. Mindig probléma, mit vigyünk ajándékba, ami nem túl drága, de mégis eszmei értékét tekintve becses ajándék lehet. Ez egy olyan kötet, amely ezeknek az ismérveknek megfelel. Valóságos kis múzeumot kínálunk ebben a könyvben, mert a legszebb képeket találjuk meg teljesen újrafeldolgozva, a legkorszerűbb digitális képfeldolgozó technikákat alkalmaztuk, és sok kép szinte szebb és részletgazdagabb variánsban figyelhető meg benne, mint akár a múzeum falán. A születés- és névnapok, az érettségi, a felvételik sikeres lezárulása esetén biztos szükség van ajándékokra a nehéz, fáradságos tanulmányok valamilyen formában történő méltánylására, és kevés alkalmasabb, szebb ajándékot tudok elképzelni erre a célra, mint azt a könyvet.

Könyvfakasztó Kiadó

Árokszállás Zoltán

■ A műfordító szerkesztő beszélgetésünk elején így „definiálja” a nyári olvasmányt: – Úgy képzelem, hogy az olyan könyv, amit az ember nyaraláskor vesz elő, szívesen olvasgatja lyukas óráiban. Lehetőleg könnyűnek kell lennie, de nem árt, ha mellesleg tartalmas is, és az sem árt, hogyha pozitív az egésznek a kicseréje. Nem jó, ha a nyaralást elrontjuk akár megerőltető, nehéz, akár lehangoló dolgokkal. Ezeknek a követelményeknek az általam szerkesztett Herriot-sorozat tökéletesen megfelel – folytatja. – Egyrészt könnyű,

nincs tele különösebben mély filozófiával, ugyanakkor nagyon pozitív, mert árad belőle a szeretet, egyrészt a yorkshire-i táj iránt – általában a természet iránt –, és az ott lakó emberek és persze az állatok iránt, akiket gyógyít. James Herriot roppant pozitív kisugárzású ember, és az esetek előadása könnyed, mulattató, ezért tartom alkalmasnak ilyen olvasmányként.

– *Hogy fedezte fel a Kiadó a szerzőt? És kicsoda tulajdonképpen James Herriot?*

– James Herriot nem az igazi neve ennek a skót származású szerzőnek. És valójában nem mi fedeztük fel, még a '80-as években Szász Imre lefordította ezeknek a történeteknek nagyjából a felét, kiválogatva a legjobbakat. Ezek eredetileg angolul hat kötetben jelentek meg, a mostani magyar kiadásban kettősséval összevontuk a kötetet, egyszerűen a kronológiát követve. Akkor néhány novella kimaradt, ezeket én pótoltam, a továbbiakat csak szerkesztettem, és új fordító, Bori Erzsébet csinálta az ötödik-hatodik kötetet. Ebbe már beledolgozta a szerző a katonaeleményeit. Fiatal ember volt, amikor kitört a második világháború, és besorozták azzal, hogy majd repülőtiszt lesz belőle. (Erre valami miatt alkalmatlannak bizonyult.) Ennek a novellafüzérnek az a szerkezete, hogy történik valami a katonaságnál és akkor valamiről, legyen az egy hang, egy kifejezés, eszébe jut egy másik szituáció, hazakalandozik gondolataiban, és máris ott van megint Yorkshire-ban, ahol történik valami, vagy az állatokkal, vagy azok gazdáival.

Ötvenéves kora után, miután sokan mondták neki, főleg a főnöke és a kollégája, hogy ezek a történetek, anekdoták nagyon mulatságosak, úgyhogy meg kéne írni, azt mondta, hogy egyszer fogja magát és megírja. A felesége pedig cukkolt: mindig csak mondd, úgyse fogod megcsinálni. Na, majd meglátjuk! – mondta erre Herriot. Element a legközelebbi kisvárosba papírért, tollért. Leült, elkezdett írni, és rögtön az első könyve bombasiker lett. Ezen annyira felbuzdult, hogy írt még ötöt. A jelenlegi magyar kiadás három kötetének címe: Az állatorvos is ember, Az állatorvos is nős ember, A repülő állatorvos. Kezdi azzal, hogy milyen volt, amikor a '30-as években megérkezett frissen végzett állatorvosként Yorkshire-be, és átélte, hogy tulajdonképpen az állatorvoslás akkor modernizálódott. Ak-

kor kezdtek antibiotikumokat használni. Ismerteti azokat az eléggé avitt módszereket, amelyekkel az elődei dolgoztak, bár a maguk módján azok is hatékonyak voltak. Leírja, mi mindent tanult az idősebb kollégáktól a gyakorlatban. Mert a képzés, mint minden egyetemi képzés, eléggé elméleti volt. A szerző annyira népszerű lett, hogy előfordult: az Amerikából jött turisták egész Angliában három dologra voltak kíváncsiak: 1. az őrségváltás a Buckingham palotánál, 2. a Trafalgar tér és 3. James Herriot (esetleg Shakespeare szülőháza Stratford-ban). Az USA-ban még népszerűbb volt, még jobban fogytak a könyvei, mint Nagy-Britanniában. James Herriot magas, jó külsejű, nyílt arcú, a képein már őszülő, nagyon megnyerő figura volt, bizonyára nagyon jó állatorvos is. Nem mondom, hogy magas irodalom, amit művel, de a szórakoztató irodalomban a legjobbak közé tartozik. Nem hagyományt folytat, azt hiszem, ezekkel könyvekkel valami újat kezdett el. Azért figyeltek fel rá vagy húsz éve, mert egyedül és eredeti volt. Nekünk bölcsészeknek az a tapasztalatunk, hogy a természettudományos képzettségű diplomások általában nem tudnak írni, illetve a szakmai dolgokat le tudják írni, de mást nem. Na-

gyon meglepő, hogy ez az ember tud. Herriotban biztosan már kezdetől fogva benne rejtett ez a készség. Mindenesetre érezte magában, hogy ami eddig még senkinek sem sikerült, neki sikerülni fog. Igaza lett!

Cs. A.

Plain air irodalom

■ Tavasz óta rendhagyó, szabad-téri irodalmi felolvasások zajlanak Budapesten. Az események helyszíne a Petőfi-híd budai hídfőjénél lévő Zöld Pardon, ahol eddig Bartis Attila, Cserna-Szabó András, Varró Dániel és Parti Nagy Lajos „hirdette az ígét”. Ezekről a felolvasásokról beszélgetett a Zöld Pardon egyik fiatal tulajdonosával, Pálffy Andrásval Való Gábor.

– *Mindenekelőtt tisztázzuk, mit jelent a Zöld Pardon! A zöld, feltételezem, a szórakozóhely nyitottságaira utal. De mitől pardon?*

– A Szondi utcában volt évekkel ezelőtt egy kávézó, a Cafe Pardon, vagyis a Pardon kávézó, ami átlénygült, és Nincs pardonként elköltözött az Almási térre. Ennek a kávézónak az utódja a Zöld Pardon. A zöld valóban a hely adottságaira céloz.

– *Rátérhetünk az irodalomra, te láttad ki a felolvasásokat?*

– Együtt hoztuk létre a rendezvényt egy barátommal, aki a Magvető Kiadónál dolgozik. Neki jutott eszébe, és együtt dolgoztunk a megvalósításon. Nagyon jó ötletnek tűnt, hiszen a Magvető komoly, jó nevű kiadó, ahol fontos, kortárs művek jelennek meg olyan szerzőktől, akik nyitottak az ilyenfajta együttműködésre.

– *Hogyan válogattok a szerzők közül?*

– Ezt teljesen a kiadóra bíztuk, csak azt kellett szem előtt tartani, hogy a Zöld Pardont egyelőre a fiatalabbak kedvelik. Viszont érdekes, hogy végül is rendezvény közönségét – ez most már látható – nem csak fiatalok alkotják, hanem az irodalom iránt érdeklődő összes korosztály jelen van. A hallgatók közt egyébként mindig akadnak olyanok is, akik nem kifejezetten a rendezvényre érkeznek, de magával ragadja őket a műsor. Ez történt néhány hete is, mikor Cserna-Szabó András olvasott fel humoros novelláiból. Azt pedig, hogy ki mit olvas fel, a szerzők maguk dönthetik el.

– *Gondolom, van egy kis bevezető, bemutatják a szerzőt, efféle.*

– Igen. Mindig a kiadó egyik munkatársa vezeti fel a beszélgetéseket, ezután Király Levente kérdezi az írókat, és az ő dialógus-

kat „szakitják meg” a felolvasások. Utána pedig mindig lehetőség nyílik az íróval folytatott kötetlen csevegésre is.

Az Irodalom a Zöldben rendezvényt sorozat igyekszik aktuális lenni, június 20-án például Parti Nagy Lajos Grafitesz című kötetének nálunk volt a bemutatója.

– *Sokan voltak?*

– Egyre többen vannak, estéről estére duplázódik a közönség.

– *Mennyire lazák ezek az esték? Söröznek, fűveznek a hallgatók?*

– Ez egyáltalán nem erről szól. Fű csak a fák alatt van, ahol a szabad-téri a műsor zajlik.

– *Van ebben üzlet is, vagy csak a lelketek tesz jót?*

– Inkább csak a lelkünknek.

A rendezvény helyszíne: Zöld Pardon, XI. Budapest, Petőfi-híd budai hídfője, Goldmann György tér. A belépés ingyenes, és a rendezvény ideje alatt a helyszínen a szerzők kötetei 15% kedvezménnyel megvásárolhatók.

Az Irodalom a Zöldben rendezvény meghívott szerzői:

július 18. Nadasdy Ádám
augusztus 1. Závada Pál
augusztus 15. Erdős Virág
augusztus 29. Darvasi László
szeptember 12.
Krasznahorkai László

HALÁLNAPLÓ

■ Fenti című könyvedben Te többek között az ötvennégy évet élt filmrendezőtől, Tarkovszkijtől búcsúztál, az esztéta, a bölcselő, a kritikus gondolatait szépirói erővel fogalmazva meg. Most mi kényszerülünk elhinni, felfogni korai távoztodat, barátunk és pályatársunk, Balassa Péter, akinek ötvenhat év és huszonhat nap adatott csupán, 2003. június 29-én bekövetkezett halálodig.

Egy kicsit testvérek voltunk. Te mondtad így, attól fogva, hogy egy hajdani, egyetemi eszmece-

rén én méltathattam legfrissebb könyvedet, s mondandómba beszélgetés éppen édesapád születésének évfordulónapján zajlik. Téged szokott fegyelmezettséged közepette is meghatott, hogy valaki számon tartja a dátumot, s nem hagyja említetlenül: Te egy különleges apai példával felvértezve, némiképp apád szemével is nézed, olvasod a világot. A zenében élő Balassa Imréével.

Testvériesülő ember voltál, s ettől elválaszthatatlanul apakomolyságú férfi. Páratlan szakmai erényeid is részben e kettős irányultságú, hatványozott morálú alkatból fakadtak: az észrevételek eredetisége, a fogalmazás luciditása, a kimondás bátorsága, s mindenekelőtt a tanári elhivatottság. Empátiád, értékadatod olyan művészek és művek közeliségébe is meghívott, akik-amik izlésvilágod választottjaitól távol álltak. Akár brummogó hangodon, kissé szögletes gesztusaid dinamikájával nyugtáztad le őket, akár a nyomtatott szöveg nyelvén

kerestél hozzájuk utat, diákjaidat, olvasóidat, akadémiák padosorai-ban vagy képernyők előtt toborzó-dó hallgatóidat is ezzel a karakán nyitottsággal – komikussá sohasem váló, de öniróniát ismerő maximalizmusoddal – vontad érvelésed körébe. Együtt gondolkodó testvér voltál, ha műalkotás vagy élethelyzet tett fel kérdéseket egy felebarátodnak; s valamiképp mindig atya voltál, már egyetemista éveidben is. Atya és testvér: két, jelképesen felnövő familiáris funkció. Legkedvesebb költőid egyikét, Pilinszky Jánost kellene segítségül hívni, hogy e tudatos mintamagatartás talán csak a líra nyelvén feltérképezhető erdejébe bevilághassunk.

Tudtál vívódó, bánatos, mogorva, elhúzódó lenni. Ki tudja, nem egy szorgalmasan dolgozó, de már a lét fölé emelkedő majdani remétét érleltél-e magadban, aki csak a kegyelem ritka pillanataiban lesz egy a sok közül a budapesti, perőcsényi barátok kompániájában, mert munkájának – és ama Abszolútnak – él. De jöttél az első hí-

vó szóra: reménytelen univerzitás-ügyekre hónapokat áldozni, lát-szólag kis feladatokban, szereplésekben a katedra emberéhez méltó elmélyültséggel és szellemességgel fejtegetni a fejtegetendőt – vagy inkább hallgatni, mint beszélni egy pohár ital mellett. Mint az egykori Könyvvilág című folyóirat utolsó szerkesztője, elődöm, Zentai Péter László, valamint a kollégák és az egész magyar könyves társadalom nevében köszönöm, hogy ránk, erre a közegre is volt mindig időd. Cikkkel, ötlettel, telefon-biztatással.

Foglalkoztatott a Péterség. Ahogy Bach Máté-passiójának alt Péteréről írtál...! – mintegy ezt kérdezve: Bizonyos vagy benne, hogy kő vagyok, Uram...?; „észreveszel egyáltalán a nagy nyüzsgés mélyén”...?

Holtod döbbenetében csak azért nem némulunk el, Péter, hogy mondhassuk: az Égnek ott fenn épp most volt szüksége egy súlyos, fényes körre.

Tarján Tamás

Kende Péterrel beszélget Nádor Tamás

Közelről ment, messziről jött ember másképpen lát. Távlata, fölülnézete lebet, kivált, ha távoli tornya, messzi magaslese világunk egyik centrumában áll. Abonnan mód nyílik igazi arányában szemügyre venni, szemlélni, fölmérni, más térségekkel, régiókkal egybevetni mégiscsak kivételes szívvügyét, az óbázát. Amely perifériának talán már nem nevezhető, de tárgyias, elemző megközelítéssel valódi mértékéhez és minőségéhez illő helyét még érdemes keresni. A félig Párizsban, félig Pesten élő politológus-szociológus kortörténeti és politikaelméleti esszéit e jegyben jegyzi. Tárgyilagosan, bölcsen, elegánsan. Galföldi higgadt eszrit-jét kelet-közép-európai józan kétellyel elegyítve.

■ – *Bábel tornya, héttorony, a hallgatás tornya, elefántcsonttorony, író a toronyban: miféleképpen a torony szóhoz „a káosztól, a tömlöctől a belső emigrációig” sokféle képzet társul. Mi valójában az ön párizsi tornya: magasles talán, a távlatos, fölülnézeti figyelő helye?*

– Remélem, valóban a távlatos figyelő. Amikor 1991-ben először adtam ki *A párizsi toronyból* címmel kötetet, annak bevezetőjében megírtam: szó sincs elefántcsonttoronyról. Ez tehát olyan figyelőhely, ahonnan többet lehet látni, mintha csak otthon néznék körül. S ugyanakkor koncentrálni lehet a világnak arra a szögletére, „Magyarországra”, amely emigrációban is jobban érdekelt, mint a világ más csücskei. *Még egyszer a párizsi toronyból* című könyvemben (Új Mandátum Könyvkiadó, 2003) sem hazai „szempontok” szerint vizsgálom, elemzem tehát az otthoni történéseket, hanem próbálom őket olyan kontextusba helyezni, amely mindezeket a környező világhoz viszonyítja, tág összefüggésrendbe illeszti.

– *Közírásban, publicisztikában, de még a történetírásban is gyakoriak a cezúrázó, akik éles vonalat húznának korszakok közé, így 1989 elé, mögé is. Mit tesz ön? Mindent érvénytelenítők és apologeták közt miképpen látja például a „kommunizmus” idejét?*

– Tanulmányt közlök erről könyvemben, amelyben azt próbálom megmutatni: min-

den elnyomás ellenére, amely ezt a korszakot jellemezte, maradandó, súlyos sebeket hagyva az emberek gondolkodásmódjában, értékvilágában, reagálásaiban, nem szabad azt hinni: a kommunizmushoz csak negatív képzetek kapcsolódnak. A társadalmi egyenlőség eszméje, amelyet Nyugat-Európában a francia forradalom kezdett megalapozni, s amely nézet azon az égtájon uralkodóvá vált a 19. században, a magyarországi kasztársadalomba sokáig nem tudott betörni. Csak 1945 után nyílt erre igen ellentmondásos esély. Ám e korszak elmúltával kiderült: létrejött azért az egyenlőség igénye, amely egyik talpköve a modern demokratikus társadalomnak.

– *Harsogva „föltik” némelyek az integrálódó Európában a nemzetállamot. Megítélése szerint mi-ben módosul ennek szerepe, lényege a légiesített határok világában? Mi tűnik el, mi módosul, és mi marad meg markánsan a továbbiakban is?*

– A párizsi torony azért jó hely, mert megóvjá az embert attól, hogy túl messzemenő jelentőséget tulajdonítson a politikai és gazdasági integrációnak, amely az unióhoz való csatlakozással jár. 1957 óta élek Franciaországban, s így tanúja voltam az ott már végbement gazdasági globalizációnak, majd a politikai integrációnak is, amely a mai Európát jellemzi. S azt tapasztaltam:

ezek egyik uniós országot sem forgatták ki a maga mivoltából. Nem változott meg olyan gyökeresen az élet, amennyire azt nálunk sokan gondolják. Sőt: ki-ki továbbra is a saját tradíciói szerint éli az életét. Ám azt tudomásul kellett venni: számos tekintetben a korábbiaknál nyitottabbnak, alkalmazkodóbbnak muszáj lenni. Ezért nem tulajdonítok olyan drámai jelentőséget a csatlakozásnak, mint az eurószeptikusok, vagy az unió dühödt ellenfelei. Szerintem a valóban markáns nemzeti sajátosságok, a másoktól megkülönböztető nemzeti jegyek igenis megmaradnak, mi több: színesítik, gazdagítják e nagy közösséget. Ám ennek tudomásulvételéhez nemcsak az úgynevezett nemzetvédőknek, hanem a nemzeti konzervatívoknak, a magyarországi szociáldemokratáknak és liberálisoknak európai módon kell tisztázniuk a sajátos, karakterisztikus magyar értékeket. Ennek kidolgozása azonban még sajnálatosan késlekedik.

– *A demokrácia és a köztársaság magyarországi térfoglalásának esélyeit ön nem titkolt kételyek és dilemmák közepette elemzi. Szép elveket szembesít a vitatható valósággal. Milyennek kellene lennie a demokráciának, s milyen lehet valójában, „kivált egy kettészakadt politikai „közösségben”?*

– A demokráciát, a köztársaság eszméjét, irányelvét illetően nincs bennem szkepszis. Kételem, aggodalmam arra vonatkozik: vajon ezen ideák, elvek mindennapi valósággá válhatnak-e Magyarországon. S hogy részei lesznek-e az emberek mindennapi tapasztalati világának, s ezek szerint viselkednek-e. Könyvem, amely új kiadása és folytatása *A köztársaság törekeny rendje* című kötetemnek, épp azt kívánja megmutatni: a szabadságelvű demokrácia és a republikánus közösség képezhet olyan fogódzópontot, amelybe „kapaszkodva” élhető világ alakítható ki. A magyarországi viszonyok azonban még sajnálatosan távol esnek attól, amit a legtöbben kívánatosnak, élhetőnek vélnék. A demokrácia ugyanis

gyakran inkább csak szóban nyilvánul meg, mintsem a valóságban. Mert sokaknak fogalmuk sincs arról, hogy egy republikánus közösség tagjainak egymáshoz igazodva milyen viselkedési szabályokat kellene követniük. Ám mégis csak a köztársaság és a demokrácia lehet itt a megjelölhető útírány, az elérendő cél. Az elmúlt másfél évtizedben számos akadály, probléma került felszínre, ezen eszmékörök megvalósítása még bizony várat magára.

– *Egyik kötetbeli írásában amorálisnak nevezi világunkat, s gyakran szomorúan tapasztaljuk igazát. Vannak-e reális esélyek a magyarországi erkölcsös kormányzásra, állampolgári, emberi méltóságunk megtartására, morális életelvek gyakorlására?*

– Amorálisnak nevezem a bennünket körülvevő világot, mert minden jel arra mutat: itt az elmúlt évszázad rettenetes pusztítást végzett azokban a morális pillérekben, amelyekre egy humánus társadalomnak épülnie kell. E leépülés az első világháborúban kezdődött, folytatódott az ezt követő megrázkódtatásokban, abban a rendszerben, amely fokozatosan fölszámolta a jogbiztonságot, és tetőzött az 1944-es évszázadban, majd a Rákosi-rezsimben. A Kádár-éra is autoriter módon konzervált egy morális alap nélküli társadalmat, hiszen minden látszat ellenére előírta: mit szabad, és mit nem. A rendszerváltás után pedig kiderült: a kritikus időszakokban lejáratták magukat a különböző erkölcsi tekintélyek. Legtöbben immorálisan, megalkuvó módon viselkedtek. E tekintetben tehát a társadalomnak újjá kell építenie önmagát. Amire minden bizonnyal csak türelmes, lassú, nemegyszer kínos morális vita ad esélyt. Tudomásul véve, hogy mindannyian esendőek vagyunk, s nincs olyan idol vagy személy, amely/aki fölmutathatná a követendő utat. De azért vannak közös elveink, értékeink, érdekeink, amelyek együttes kimunkálása révén kialakulhat olyan közkerölcs, amely élhetőbbé teheti az életünket.

Filmes barátaimmal arról beszélünk, hogy kellene egy műhely. Igen, a műhelymunka nagyon hasznos lenne, hogy megismerjük egymás törekvéseit, technikai ötleteit, megoldásait... az, hogy lemérjük egymáson, kollégáinkon a szűzsé hatását... de nekem nem tetszik a kifejezés. A műhely.

A régi stúdiók is szerették a műhelynek nevezni magukat, de a filmszakmában mindig több volt az eszkimó, mint a főka, vagyis a kenyérharctól a műhely eleve nem is működhetett; a terveinket, törekvéseinket, technikai ötleteinket szigorú titokban tartottuk, mint két rivális nagyhatalom haditechnikai kutatásait dokumentációit, és a kapcsolati tőkénket különösen féltve őriztük, dehogyan szoltunk a mi kormányzati (pártbeli) patronusunknak a kollégáink érdekében; a műhelymunka abban állt, hogy megpróbáltuk elgáncsolni egymás törekvéseit, vagy, ha sikerült megegyeznünk, akkor te dicsérted az én forgatókönyvem, cserében én dicsértem a te forgatókönyved merőben elvtelenül, vagyis függetlenül attól, hogy tett-e vagy sem.

De ha nem műhelyt szervezünk, csak néhányan, akik va-

lóban barátok vagyunk, és egy a véleményünk a tisztességről vagy arról, mi a művész dolga a világon, ha kiküszöbölhető a vetélkedés, hogy egy bizonyos kontingensből vagy egyikünk kap pénzt a filmjére, vagy a

lomba jön tőle, miképp hat rá egy-egy fordulat. A Zakariást húsz évig írtam, mert azt hittem, csak az én mániám, magándilim, rajtam kívül senkit sem érdekel. Ha el merem mondani, ha van kinek elmon-

Kertész Ákos Mi legyen? Legyen műhely, vagy ne legyen?

másik, akkor baráti beszélgetések, eszmecserek során igenis segíthetnénk egymásnak. Hányszor hasznosítottam már olyan kritikát, amitől először majd a guta ütött meg, úgy fölbosszantott, de aztán rájöttem, ha nem is arra, hogy igaz van –; valami fontosabbra. Mert nem ott volt a kutya elásva, ahol ő gondolta, csak ott érződött a szaga.

Móricz sose fecsegte ki, mire készül, azt mondta, ha elmondom, nem írom meg. Én pont fordítva vagyok. Állandóan mesélem a történeteimet (persze nem olyanoknak, akik lenyúlhatják), mert így tesztelem őket. Figyelem a partnerem szemét, csillog-e vagy elborul, lesem, hogy unja-e vagy izga-

dani, talán megkapom a leghasznosabb visszajelzést: fontos, érdekes, erről kell írni, ez ma a levegőben van!

Mert az igazi művész csak arról tud beszélni, ami a saját fájdalma s öröme. Az a kérdés: magánügy-e az ő fájdalma vagy közügy; másnak is az fájt-e, ami öneki? (Persze van másik kérdés is, de mélyebben. El bírja-e a művész mondani a magánügyét úgy, olyan színvonalon, hogy közüggé emelje, hogy mindenkit megérintsen?)

Én nem azért ragaszkodom a történetekhez, mert a posztmodern idegen tőlem, hanem mert kezdettől fogva történeteim voltak. Kitaláltak velem, hát akkor elmondom, hogy jártam, hogy te is okulj belőle.

Megint átverték, fenékbe rúgtak, kiforgattak, kihúzták a székét alólam, elmesélem, hogy legalább kinyíljon a szemem. Balek voltam, kihasználta a hiszékenységetem vagy amit rosszabb, meggyalázták a hitemet, orromnál fogva vezettek, nem okultam a magam kárán se, megint belesétáltam ugyanabba a csapdába... minek élek, ha nem adom át a tapasztalataimat? Még nem tudtam írni, még kerestem a szavakat, még döcögtek a mondataim, de a történeteim készen álltak, azt már tudtam, mit kell elmondanom.

Később már mások történeteire is figyeltem, arra, hogy másokat miképpen vezettek félre, arra, hogy másoknak milyen csapdát állítottak, hogy másnak mi fájt, mást hogyan aláztak meg, más mit szenvedett ártatlanul és ki miatt. Tudtam, hogy mivel kerülök szembe, tudtam, hogy darazsfészekbe nyúlok. Nem azt kerestem, mitől emelkedik az adrenalin-szintem, hanem azt, mivel tudok segíteni.

Műhely? Ha erről beszélünk, legyen. Adjuk össze, amit tudunk: mondjunk el izgalmas, kegyetlen, de igaz történeteket. Olyat, ami sok embert érint: akkor majd odafigyel ránk a közönség is.

Borbíró Zsóka kérdése: Most mit olvas éppen, kedves Petschnig Mária Zita? Szinuhe, a magányos

1945-ben megjelent regénye az ókor világának mindennapi történéseibe enged betekintést. Főhőse, Szinuhe, A magányos élete az ókori Egyiptomban, Szíriában, Babilonban és Krétán játszódik. A tanult és egyre több tudásra vágyó egyiptomi orvos, aki ingyen gyógyítja a szegényeket, meséli el a vele történeteket olyan érzéketlenül megjelenítve a korabeli helyszíneket, hogy az olvasó a több mint háromezer évvel ezelőtti világ beavatottjává válik. Bár tárgyíságát tekintve akkor

minden más volt, de az élet alapvető erkölcsi kérdései nem különböztek mai dilemmáinktól: mi a jó és mi a rossz, mi az érték, az igazság, lehet-e jót tenni az emberekkel akarataik ellenére, mit jelent a hatalom, milyen az uralom logikája és az alattvalók magatartása. Szinuhe értelmezve éli az életét, és sokat szenved, míg végül számkivetetten megérti: a legjobb szándék sem tudja megváltoztatni az emberi természetet. Mi meg rájövünk: az azóta eltelt több ezer év is ke-

vés volt ahhoz, hogy több legyen a jó, mint a gonosz a világban, csak a technika fejlődött, az ember minősége szemernyi sem. Szinuhe mégis azt üzeni, hogy sohasem tudjuk, mit hoz a holnap, sohasé adjuk fel, és a humanista magatartás a legképtelenebb helyzetekben is a hosszú távú megoldás.

Tűnő fehér foltok a Márai-térképen

■ Olyan a Márai-életmű, mint egy hatalmas és gazdag kontinens, melynek jószerivel csak egyik csücskét ismerjük s bár mind sűrűbben indulnak expedíciók az egész megismerésére, attól még nagyon távol vagyunk, hogy azt mondhassuk: fölfedeztük Márai Sándort. A fehér foltok száma viszont egyre csökken – köszönhetően például olyan irodalomtörténészeknek, mint Fried István, aki „a politikus és az irodalmi író” alcímmel bocsátotta közre (immár második) Máraival foglalkozó könyvét, melynek borítóján egy sokatmondóan szép idézet áll: „Ne az író történjen meg, hanem a műve”. Fried a lehető legrokonosnivebb eljárással közelít tárgyhöz: tudatában van annak, hogy egy mindent felölelő, teljességre törekvő monográfiának még nem jött el az ideje, egyebek közt azért nem, mert a Márai-kutatást „nem előzte meg számottevő filológiai feltárás”, ahogy bevezetőjében írja, másfelől „újságcikkeiből nem jelent meg olyan kötet, amely módosította volna az újságíró Márairól alkotott IGEN FELÜLETES összképet (kiemelés tőlem Ny. A.)” – s rögtön hozzáteszem: pedig módosíthatna volna, mi több, nemcsak az újságíró-Márai, de az író portréját is. Márai publicisztikája és művészi munkássága nem különül el olyan élesen, mint sokan hinnék, s nem volt pusztán a megélhetés kényszeréből folytatott, mellékes tevékenység sem. Márairól, az emberről, a politikázó íróról, a polgárról legalább annyit s olyan fontosat árulnak el cikkei, mint a regényei. Még a másoknál érzékenyebben, több empátiával dolgozó Fried István sem értékeli eléggé, hogy mit jelent a Márai-karakter fejlődéstörténete szempontjából azoknak a cikkeknek a sora, melyekkel Márai 1933 és 1936 között nemcsak Hitler személyét, nemcsak Gömbös működését kísérte figyelemmel, de senki olyan éles szemű, pontos helyzetelemzéseket (mindenfajta pártfoglaltságtól menteseket)

nem tudott adni arról, mit tesz az emberi viszonylataikkal, miként rontja-roncsolja az élet minőségét, hogyan készíti elő a talajt a további zülléshez ez a két diktatórikus rendszer, mint ő. S hogy rövidre zárjam az összefüggést az újságíró és az író pályája között: ez a vitriolosan szellemes, okos és élvezetes, baloldali, de polgári publicisztika vívta ki annyira a szélsőjobboldal dühét, hogy amikor az Egy polgár valomásai miatti per megindult, Oláh György (még „csak” az Új Magyarországon) öles cikkben rontott neki, szinte megelőlegezve az Egyedül Vagyunk 1942-es hadjáratát. Ezek a támadások (a perrel együtt persze) egy életre befolyásolták az író Márait: ettől kezdve tolta maga és olvasói, maga és élményei közé hol a pózait, hol a stílusát, hol az egymagában is távolságot teremtő témaválasztást. De hogy lett volna esély az 1930-as évekbeli Márai „feltámadására”, azt eklatáns módon jelzi az az 1945 júniusában, a Magyar Nemzetben megjelent cikke („Beszéljünk másról?”), amely félreérthetetlenül mutatja, hogy számára a fasizmus mekkora, a megrögzött pózokat is lehántó katarzist jelentett. Amire az ország egy percig se vállalkozott, mármint arra, hogy szembenézzen azzal, mit tett s mit mulasztott el, azt Márai megtette s ekkori naplója is jelzi, hogy kész volt új lapot kezdeni. Nevezett cikk tudniillik arról a számára döbbenetes élményről szól, hogy pár héttel a fasizmus bukása után nálunk máris lépten-nyomon azt hallani: elég a szenvedések emlegetéséből, az áldozatok iránti részvétből, a felelősség firtatásából – inkább „beszéljünk másról”. Jellemző (közállapotainkra), hogy ez a cikk mitsem nyomott a Márairól készített mérlegen, sőt ismeretlen maradt, mindenki tud viszont arról a bizonyos Eupalinos-cikkről, amit a kommunista kultúrpolitikusok nem győztek Márai „bűne” gyanánt kiátkozni, amióta pedig mód van Márai rehabilitálására, ezt a miniatűr

úgy mosdatják ki a reá szórt rágalmak alól, mintha az 1945 utáni publicisztikájának meghatározó darabja volna. Pedig talán éppen a Beszéljünk másról? típusú megszólalásának visszhang nélkül maradása az egyik magyarázata annak, mitől s miért érezte magát Márai idegennek az 1945 utáni Magyarországon is.

Tudom, ildomtalanul hosszú lett ez a kitérő, de azt talán érzékelteti, hogy mennyi minden feltáratlan még a Márai-kontinensen. Fried István egyébként azok közé a felfedezők közé tartozik, akik a legnehezebben feltárható területekre indítanak expedíciót, példásan árnyalt, sokszempontú elemzéseket közöl például az író pályakezdését jelentő, még álnéven publikált novellákról, olyan folyóiratokban lel meg Márai-írásokat, amelyek szinte hozzáférhetetlenek, vagy – szegényemre be kell vallanom – melyeknek magam a létezéséről is csak most és tőle értesülök. Ilyen például a másik Napkelet, nem a Tormay Cecile-féle, hanem az 1921–22-ben, Erdélyben, Paál Árpád szerkesztésben megjelent orgánnum. Tüzetesen, mikrofilológiai módszerrel vesz szemügyre eddig figyelemre se méltatott epizódokat, például az író és a Kisfaludy Társaság kapcsolatát s amit kihoz belőle, az az egész írói pálya szempontjából fontosnak bizonyul. (Szabadjon ehhez egy apró filológiai megjegyzést fűznöm: ha már szó esik Márainak a Kisfaludy társaságbeli szerepléséről, érdemes lett volna azt is megemlíteni, hogy 1942-ben, a legvadabb jobboldali támadások idején ő kapta a Társaság Szabó Károlydíját). Különlegesen fontosnak és módszerét illetően példásnak tartom azt a két fejezetet, amelyekben Fried István megőrizve a jó filológus összes erényét, műelemző esztétaként boncolja fel s illeszti össze Márai megíratlan „Vidali”-regényét, illetve Krúdy-imitációját.

Végére hagytam a Márai Sándor (ön)kanonizációja című eszmefuttatást, mint olyat, melyben a filológus, az esztéta és az irodalomtörténész „szentháromságából” az író a huszadik századi irodalomtörténetben el-

helyező teoretikusnak kellene megszületnie. Fried Istvánnak itt is számos alapvető tételében igaza van, különösen abban, ahogyan óva int attól, hogy túlzottan bedőljünk az „önkanonizáció”-jának, vagy a múltvisszatérő olvasói divatoknak. Ugyanakkor mintha nem szentelne elég figyelmet a Márai-recepciónak, amelynek – például – olyan, eddig homályban maradt fejezetei is vannak, mint az erdélyi Korunk, vagy a magyarországi Szocializmus egyes Márai-műveket követő-védelmező recenziói, Fejtő Ferenc, Mónus Illés és mások cikkei, másfelől a Márait hevesen támadó jezsuita folyóirat, a Magyar Kultúra kritikái, továbbá a népi írók organumaiban (a negyvenes években különösen élessé fajuló) aláértékelések, inszINUÁCIÓK. Fried István ezen a ponton némiképp bátortalannak érzem, mintha nem is akarná észrevenni, hogy Márai elismertetése vagy el nem ismerése – sajnos, vagy nem sajnos, de tény – a népi-urbánus elentét függvénye volt és bizonyos mértékig maradt. Durván leegyszerűsítéssel: az 1945 utáni irodalompolitika alaptétele volt, hogy értékes irodalom a két világháború között csak a népi írók (a megnyerhetőnek hitt szövetségesek) tollából született – s ehhez, természetesen, hiszen érdekükben állt, készséggel szekundáltak maguk a népi írók, illetve rajongótáboruk. A Márai-életmű ugyanis egymaga felborította volna ezt a hamis értékrendet. Mindezt pedig nem szemrehányásképp írom ide: Fried István, örömmre, azzal fejezi be könyvét, hogy „a zárás számomra egyben feladat-kijelölés”, vagyis folytatja expedíciót.

Márai-ügyben pillanatnyilag ez a legjobb hír.

Fried István: „Ne az író történjen meg, hanem a műve”

Argumentum, Bp., 2002
202 old, 1800 Ft.

Írófaggató

Nádra Valéria megkérdezte

Radványi Ervint

RADVÁNYI ERVIN (1931) író, műfordító Budapesten született, 1955-ben az ELTE Bölcsészkarán szerzett orosz műfordítói diplomát. Az Európa Könyvkiadó szerkesztőjeként dolgozott 1972-ig, ezt követően az MTV szerkesztője. *Andaxin kora* című írása (majd azonos című, első kötete) 1969-ben kivételes sikerű pályakezds volt. További művei: *Nincs többé kopasz fej, komédia* (1976), *Ötszáz éve minden este, satirikus monológok* (1979), *Hóst a föld alól is!, két kisregény* (1984), *Glóbusz, kis hibával* (1984), *Mit hoz a tegnap?, humoreszkek* (1989), *Hazárd, hazárd, te mindenem!, regény* (1992), *A bróker csapdája, regény* (1998), *Hol lakik a Jóisten?, regény*, (2003). *Tévétörténetek: Valabol Oroszországban* (1981), *Gyümölcsoltó Boldogasszony* (1977), *A tönk meg a széle* (1986). Szerkesztette *A mi kis történelmünk* című, 35 év satírúiból összeállított antológiát (1980). *Műfordításai: Kuznyecov: A legenda folytatása* (1959), *Soler Puig: Szándékos emberölés* (1962), *Ilf-Petrov: Elsőpró egyéniség* (1965), *Katajev: Szentkút* (1968), stb. 1970-ben a Miskolci Filmfesztivál Arany Toll díját *Kortünet-Kortünet .című filmjének ítélték oda.*

– Sorolhatnám a példákat arra, hogy ki mindenki kezdte a pályáját lírai költőként, netán érzelmes novellák írójaként s találta meg jóval később, immár érett fejjel azt a bangot, műfajt, látásmódot, amely a legjobban illik az alkatahoz. Ön rendhagyó módon mindjárt humoristaként, azaz inkább satirikus íróként robbant be a köztudatba. Ez a körülmények véletlen összecsátása volt, vagy már eleve tudatában volt, hogy az Úristen miféle tebenséggel áldotta meg?

– Az Úristen először nyolcéves koromban jelezte, hogy valami rendhagyót ültetett belém. A Váli úti elemi tanító nénije megbüntette a padtársamat, mert óra alatt bepísált, s erről az eseményről kellett megfogalmaznunk a tanulságot. Az én ítéletem úgy szólt, hogy Malvin néni írja le százszor: „a gyereket nem szabad pisilőszünetben az osztályban tartani!” De hogy a kérdés lényegére térjek, nem vagyok humorista, mert nem annak születtem. A „nevetetés” kötelező törvénye – a közönséget nem csupán mosolyra bírni, de a tüdőből feltörő, erőteljes kacagásra ragadtatni – kinkeserves feladatot jelentett számomra. Amikor a hetvenes évek elején első önálló satíraestemet bemutatta a tévé, másnap megszöndrent a telefon és Róna Tibor, a Vidám Színpad akkori igazgatója arra kért, írjam meg egymagam a színháza következő kabaréját. Hihetetlen volt a pillanat, fantáziám nekilódult, itt a dicsőség!

Rádásul egy vidám színpadi kabaré legalább 200 előadás, dól a pénz, Szarátov hűtőgép, kicserélem a Varia-szekrényt, veszek egy Trabantot... Dolgozni kezdtem, és ez a pár hónap életre szóló tanulással szolgált: még egy Jaguár gépkocsi reményében sem volnék képes kabaréjelenetbe való anyagokat előállítani. *Andaxin kora* című írásom is az ÉS-ben látott napvilágot, onnét ragadta el a Rádió meg a filmgyár. Az *Andaxinban* egyetlen verbális csattanó sincs, az emberek a hétköznapijuk pontos leírásán nevettek

– *Az Andaxin kora valóban revelációként hatott a most közép- illetve időskorúak nemzedékeire. Kicsit több, kicsit más volt, mint a humoreszkek általában: hajszolt hőseben magunkra ismertünk... Satírái később is az irodalmi satíra szintjén rögzítettek a kor torz kinövéseit, visszasságait. Mindent azért hozom elő, mert a rendszerváltás óta Ön lényegében eltűnt a kabaréból. Ez önkéntes száműzetés? Vagy kényszerű? Esetleg úgy érzi, ha „Aljosát” már „Alf”-nak hívják s az apja nem „kocsgár”, hanem mondjuk „bróker”, és *Andaxin* helyett más nyugtatót kapdos be az ország, nincs már szükség az Ön satírúira?*

– Satírúra ma is szükség van, legalább annyira, mint a „puha diktatúrák” idején, de van egy körülmény, amely megnehezíti a nagyszerű műfaj működését. 1989-ig az iróniának egyetlen, közös céltáblája volt: a hatalom hamissága, szemfenyvesítése, az alkotómunka korlátok közé szorítása s ebben író és olvasó tökéletesen „egy húron pendült”. A többpárti demokrácia azonban elsöpörte az össznépi egyetértést, és egymással szembenálló párhívekre osztotta a hazát. Így aztán, ha kipattan valahol egy poén, a nemzet egyik fele jóízűen mulat, a másik csikorgó fogakkal szitkozódik és méltó választ fogalmaz. Az író meg kiszáll a műfajból, mert nem akar lövészárók-katona lenni.

– *Az utóbbi évtizedben három regényt írt. Azt jelenti ez, hogy élményeinek, tapasztalatainak valamiféle összegzésére szánta el magát? Vagy egyszerűen csak életkörülményeinek változása (például tévébeli állásának megszűnése) végre lebetövé teszi, hogy gyorsan létrehozható, rövid írások helyett nagyobb kompozíciókat hozzon létre?*

– Csakugyan megkérdelek tőlem mostanában: jé, te élsz? Nem látak sehoh a lapokban. Igazuk van, lemondok a tárcáról, karcolatról és a novelláról is, mert ráéreztem a hosszú, többszálú történet, az éveken át tartó hangyamunka ízére. Ez a robot különös élménnyel szolgál: föl kell építenem az egész história szilárd vázát, hiteltel történelmi, szakmai és egyéb háttérrel, s ami a legfontosabb (a munka legnehezebb, de legélvezetesebb része): közeli kapcsolatba kerülök a figurákkal. Keresem tetteik logikáját,

provokálom őket hogy nyíljanak meg teljesen, s végül sorsuk, viselkedésük sugallja azt az igazságot, amit ki akarok mondani.

– *Az idei Könyvhétre megjelent új regénye, a Hol lakik a Jóisten? több szempontból is meglepetés olvasói számára. Az új évezred ifjúságának szokásai, nyelve, egymás közti viszonyatai olyan naprakész tájékozottsággal, „up to date” módon jelennek meg, hogy az olvasó alig hisz a szemének. S ha már elkönyvelné magában, hogy Radványi Ervint úgy lát-szik, főként a mai idők ismerője, ott van a regény (számomra mindenesetre) legszebb része, egy betét 1943-ból, egykori iskolájáról, amely szintén mély-séges ember- és korismeretről árulkodik. Árulja el, honnét tudja olyan pontosan, hogyan érez, hogyan beszél egy mai tinédzser?*

– Benne élek a világban, a hétköznapiokban, és van egy segítségem, amit beleérző kész-ségnek hívunk. Ebben a regényben a lányok és fiúk közerthető szlenget használnak, szövegük-be nem kevertem spéci „durva” fordulatokat. S hogy hogyan érez egy mai tinédzser? Pontosan úgy, mint a felnőttek, a szülei, a tanárai, mert ugyanabban a társadalomban él, ez hat rá, ez formálja, ez teszi hívóvé, érdekebbé vagy cinikussá.. Napjaink nagy tanulsága, hogy a gyerekek hamarabb búcsúznak a gyerekkortól, mint a nagyszülei, nem őriznek belőle annyi maradandó emléket. Más célokat, ideálokat kínál nekik mindennapi kenyerek, a képernyő, meg persze maga az élet is.

– *A már emlegetett 1943-as közzáték azt is sejteti, hogy bőven volnának fontos élményei, mások által el nem mondható tapasztalatai a negyvenes-ötvenes évek furcsa világáról. Igaz, a jelek szerint ehhez az időhöz már nem a satirikus író látásmódjával közelít, de ez csak annak tűnik fel, aki korábbi műveit ismeri. Várhatjuk-e, hogy további regényekben örökíti meg mindazt, amit Ön helyett más nem mondhat el? Min dolgozik jelenleg?*

– Újabb regénybe vágtam a fejszém: egy fiatal hírlapírót riportkörútra küldenek Spanyolországba és beleszeret a kalauzajba, egy vonzó madridi lányba. A meztelen maza lesz a regény címe, Goya festményének modellje. A majáról, erről a jellegzetes hiszán nőtípusról tudni kell, hogy szenvedélyes, vakmerő, angyal a misén és ördög az ágyban.

Visszafelé az időben félcédulái

Tarjána Tamás

■ Az Ünnepi Könyvhéten a *Helikon Kiadó* folytatta *Márai Sándor* kötetbe eddig még soha nem gyűjtött *publicisztikájának tematikus megjelenítését*. Az irodalmi sajtó mai tudós Sherlock Holmes-a, a rejtekező szövegek után fáradszatólanul nyomozó *Urbán László* állította össze és jegyzetelte a magyar és külföldi szerzőket portretizáló, olykor egy-egy művet bíráló laza cikksorozatot. Brecht, a tolvaj címen találunk glosszát (Alfred Kerr ellenében arról, mi is a „plágium”, kiváltképp „a háború utáni német drámairodalom egyik legkülönb utásza” tollán), *Móricz Zsigmond Rokonokja* tetszik a szerzőnek, de hát dicséjeren meg téged Márai („Móricz sokat ír, könnyű kézzel, válogatás nélkül kap sokfelé s mindig nagy mesterségbeli készséggel, de nemritkán igen olcsó anyagot munkál meg”, ráadásul „lefordíthatatlan”: „A dallamot hallod a fordításból is, de a szöveg gyakran elsutul, üteme romlik” – mintha erről a képzelt átültetésről Móricz tehetne), *Arany, Petőfi, Madách, Puskin, Tagore, Joyce* a sajátos szempontból megközelített személy és tárgy, az ifjúból középkorúvá érő Márai „naplózásában”. Az *Írók, költők, irodalom* kötet címhez a politikát – vagy inkább a határozott történelembölcseletet – is hozzá kell számítanunk. Tanúsítja ezt a *Henri Barbusse*-nél tett látogatás pompás leírása: ahogy egy szerény kis párizsi, ötödik emeleti lakásban az antikommunista Márai és a kommunisztáktól „lehagyott” Barbusse farkaszemet néz egymással.

Az író ír kritikát (néha esszét, alkalmi textust), pezseg minden bekezdés, valamennyi oldal csupa találat, lelemény és provokáció. Még a tévedések, igazságtalanságok sem nélkülözik a stílbravúros logikát. Ha a megértéssel nehézségeink támadnának, segítenek a jegyzetek. Egy-egy névnyomozással, adatfeltárással itt-ott azok is bravúrosak. Ám Urbán László barátunkat, kollegánkat mintha nem tudnánk rávenni a következetes és lankadatlanul figyelmes jegyzetelésre. Barbusse-nél (*Egy riporter naplójából*) Luc Durtaint valószínűsítően elő-

ásza, Malraux-t (másokkal együtt) „megcsillagozza”, de már Paul Morand-ra ugyanúgy „vállat von”, mint házigazdája (vagyis: kifejejti). Az Ady meghalt datálása, első mondata, majd a halál körülményeinek leírása is értelmezést, kiegészítést kérne, s további rengeteg szöveghely is. Fatális vétés a Tagore-„karikatúránál” Alejo Carpentier kubai író megnevezése. Mit tudhatott Márai 1921-ben, Darmstadt-ban egy akkor tizenhét éves, majdani íróról, zenetudósról?! Ráadásul az ünnepelt neve mellé odabiggyeszi: „boxer”. Ha Urbánt nem a literátus automatizmus vezetné, hamar rájönne, hogy Georges Carpentier-ről van szó, a profi ökölvívás francia nagyságáról, az 1913-as Európa-, 1920-as világbajnokról (félnehézsúlyban).

„Ha minden összétört...” címen látott napvilágot *Melcer Tibor* posztumusz munkája Márai egyik kortársáról, *Radnóti Miklós költészet utolsó versei tükrében* tárgyjelöléssel. Fiatalabb diáktársként magam is láthattam, hogy – az indítást Tolnai Gábortól nyerve – Melcer miként teszi fel az életét a Radnóti- (és a Babits-) kutatásra (mellesleg, bizonyos alkati azonosságuknál fogva, kitűnően tudta parodizálni az – úgymond – a Rue Cujas és a Rottenbiller utca sarkán Szenci Molnár Alberttel találkozót Tolnait). Az *Argumentum Kiadó* (*Irodalomtörténeti Füzetek*) számára *Sárközy Péter*, a jó barát rendezte sajtó alá a 2001-ben váratlanul elhunyt irodalomtörténész kandidátusi értekezésének szövegét, kiegészítve három másik Radnóti-tanulmányával (a főrész és a további anyag elkülönítése formailag lehetne világosabb, tipográfiaiag egyértelműbb). A könyv erénye a beleérzés és a tárgyilagos feltárás műelemzésekben – és néhány következtetésben – kicsúcsosodó együttese, illetve „az eltűnt idő nyomába” szegődő prousti gondolat érvényesítése. A kitűnően választott sok versidézet – metrikai és szövegtani leírásokkal – Radnóti-breviáriummá is avatja a jeles művet.

A Radnótinál négy esztendővel fiatalabb, Nobel-díjas *Albert Camus*

Közöny című regényéről *Tverdota György* mondja el a hatvan lapon elmondható, s nem csupán a diákság számára kamatozó módon. Átetszően pontos, velős fogalmazású, filológiaiag agyalyosan kidolgozott fejezetekbe komprimálja gondolatait. Sehol a sietség jele, sehol a szűkös terjedelem terhének nyoma. Amit egy-egy fejezet ígér (*A bűn és bűnbűdés regénye; Az abszurd hős; A leplezett inkognitó; Az ártatlan bűnös stb.*), azt be is váltja. Az *Útmutató* (kérdések és feladatok) kényes hatvan sora célorientáltsága folytán egyetemi szemeszter tíz szemináriumának is gerince lehetne. *Gérard Genette* amorce (kezdemény) fogalmának beépítése nagyszerű! A magyar fordításról, illetve az eredetitől eltérő magyar címről viszont többet szeretnénk olvasni. Tverdota ihletett elemzői eszessége elvezet Camus-höz, a regényhez. Könyvheti olvasnivalók garmadája ide vagy oda: magam is leemeltem a polcra. (A közreadó sorozatról – *Talentum műelemzések, Akkord Kiadó* – annyit: e nívós és közkedvelt kereteken belül a középiskolák joggal számíthatnak egy mihamarabbi Sorstalanság-elemzőkötet. Földes Tamás felelős kiadóval szót váltva megtudtam, hogy ezzel a várakozással műhelyük – Rózsa Judit irodalmi vezető, Róna Judit sorozatszerkesztő – is tisztában van, de a szükséges lépéseket nem kívánják elkapkodni.)

Az 1843 és 1921 között élt *Kiss József* költő verseit sajtó alá rendezni nem könnyű feladat. Főleg akkor nem, ha – mint *Hegedős Mária* esetében – már-már a kritikai kiadás igénye a mérce. Az *Argumentum* vaskos kötetében a költemények mintegy 450, a jegyzetek mintegy 300 oldalt foglalnak el. Nem az életmű monumentalitása, hanem a szövegek variativitása, sokszori újrendezésük tesz fel kérdéseket. A *Kiss József Összegyűjtött versei* gondozója maximalista választ ad a kihívásra. Csak látzólag nehéz például a folytonosan ismétlődő Regény ciklusáról képet alkotni: a jegyzetek figyelmes olvasója még élvezi (élvezi és érti) is a költő eszejárását. Ehhez az a precizitás (is) szükséges, amely a kiadói főszerkesztői tapasztalatokkal és az Ady Endre-életműkiadás gyakorlatában szerzett jártassággal egyként bíró *Hegedős Mária* sajátja.

Az ilyen jellegű oeuvre-kiadás – akárcsak Urbán irodalomrégészete, Melcer és Tverdota más-más elemzési metódusa – közelebb hozza az olvasóhoz a múltat, vagy akár a régmúltat. Felértékelődik a korpusz. Nem a szépliteratúra értékrendjének indokolatlan átrajzolása, hanem az összefüggések feltárása, a belső rend láttatása révén. Jómagam a Legendák a nagyapámról és néhány más mű mellé most és innen sajátítottam magamévá még nem keveset (a Legendák... valahogy mindig is „tűlfutott” értékrendemben; egy kis változtatással még a címet is, noha illő ráutalással”, bitoroltam egyszer). „Ne tapsoljatok!” – intette híveit Kiss a 70. születésnapján, az elérhetetlenről és a visszahozhatatlanról is elmélkedve. De miért ne „tapsolnánk” versei gyűjteményének, mely a mai tudományos feltételek között szinte mindent elér, megvalósít, ehhez, amit szakember és nem szakember óhajthat?!
Mindkét nagyapám – meg a gyermekéveim – emléke Gödöllőre szólít. Mintha *Szilárdfy Zoltán* „az én kedvemért” vette volna fel az *Ikonográfia – Kultusz történet* című impozáns kötetébe (*Balassi Kiadó*) a *Szilassy János gödöllői útmutatójának értelmezése* című írást, – és nyomatékos, „piarista” köszönet illesse a *Kalazanci Szent József a barokk évszázadok rézmetszetein* című eszmefuttatásáért is! A *Képes tanulmányok* alcím mögött a barokk művészetet pásztázó sok-sok, közelebből-távolabbról rokonuló, egymást is értelmező cikk, előadás, elemzés bújik meg.

Külön kincs a hatalmas – és nyomdatechnikailag jól megjelenített – képanyag, melyet azonban megfelelő utalószámok híján időnként nehéz hozzáférni a tanulmányokhoz, ráadásul a külön képjegyzék egy újabb – igaz, már egyszerűbb – lapozást is szükségessé tesz.

Valószínű, hogy mondjuk a Messiaisi jövendölések barokk kori kisgrafikákon inkább a katolikus áldozópap, művészettörténész Szilárdfy vélekedését mérlegelni akaró szűkebb szakmának becses forrás, ám – többek között – *A máriapócsi kegykép ikonográfiájához*, vagy *A rózsza mint a legszentebb virágszimbólum* mindenkit érdekelhet. Számomra a kulcstanulmány (visszafelé az időben...): a *Misztikus óramű egy ritka rézmetszeten*. Két oldal. Három hete olvasom.

Libri sikerlista

2003. június 13–26.

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások számítógépes összesítése alapján

SZÉPIRODALOM	ISMERETTERJESZTŐ	GYERMEK, IFJÚSÁGI
1. Esterházy Péter: <i>A szabadság nehéz mámore</i> Magvető Könyvkiadó	1. Polcz Alaine: <i>Kit siratok? Mit siratok?</i> Jelenkor Kiadó	1. Janikovszky Éva: <i>Felelj szépen, ha kérdeznek</i> Móra Ferenc Könyvkiadó
2. Vámos Miklós: <i>Sánta kutya</i> Ab Ovo Kiadó	2. Révai Gábor: <i>Mesterek – beszélgetések a világról és a túlvilágról</i> Müller Péterrel és Popper Péterrel Jonathan Miller Kiadó	2. Cabot, Meg: <i>A nevetlen hercegnő naplója 3.</i> Ciceró Könyvstúdió
3. Konrád György: <i>Fenn a hegyen napfogyatkozáskor</i> Noran Könyvek	3. Huszár Tibor: <i>Kádár János politikai életrajza II. (1957–1989)</i> Szabad Tér Kiadó – Kossuth Kiadó	3. Lázár Ervin: <i>Tüskés varabin</i> Osiris Kiadó
4. Phillips, Arthur: <i>Prága</i> Európa Könyvkiadó	4. Uj Péter: <i>A bóstermelő</i> La Ventana Kiadó	4. Kaut, Ellis: <i>Éder mester és Pumukli</i> Ciceró Könyvstúdió
5. Updike, John: <i>Galambtollak</i> Európa Könyvkiadó	5. Havas Henrik: <i>Gaszner és Rimmer főorvos elmesztálya</i> Alexandra Kiadó	5. Kaaberbol, Lene: <i>Szalamandra szíve</i> Egmont-Hungary Kft.
6. Gerlőczy Márton: <i>Igazolt hiányzás</i> Ulpius-Ház Könyvkiadó	6. Nagy Bandó András: <i>András második könyve – Kútásó</i> Alexandra Kiadó	6. Muskát Zsuzsa: <i>Nabát!</i> Móra Ferenc Könyvkiadó
7. Leslie L. Lawrence: <i>A vérfarkasok kastélyában</i> Gesta Könyvkiadó	7. Márai Sándor: <i>Írók, költők, irodalom</i> Helikon Kiadó	7. Boie, Kirsten: <i>Szerepcere</i> Animus Kiadó
8. Lángh Júlia: <i>Egy budai úrilány</i> Magvető Könyvkiadó	8. Zeidler Miklós (Szerk.): <i>Trianon</i> Osiris Kiadó	8. Rónaszegi Miklós: <i>A rettenetes Kartal</i> Minerva Nova Kiadó
9. <i>Körkép 2003</i> Magvető Könyvkiadó	9. Huszár Tibor: <i>Kádár János politikai életrajza I. (1912–1956)</i> Szabad Tér Kiadó – Kossuth Kiadó	9. Brunhoff, Jean De: <i>Babar, a kis elefánt</i> Móra Ferenc Könyvkiadó
10. Janikovszky Éva: <i>Felnőtteknek írtam</i> Móra Ferenc Könyvkiadó	10. Árpá Attila: <i>Ha én ezt a Klubról egyszer elmesélem</i> Alexandra Kiadó	10. Kästner, Erich: <i>A repülő osztály</i> Móra Ferenc Könyvkiadó

A FÓKUSZ KÖNYVÁRHÁZ SIKERLISTÁJA 2003. JÚNIUS 16-29.

Szépirodalom:

- Vámos Miklós: *Sánta kutya* Ab Ovo Kiadó
- Körkép 2003* Magvető Kiadó
- Lángh Júlia: *Egy budai úrilány* Magvető Kiadó
- Szép versek 2003* Magvető Kiadó
- Szabó Éva: *Két csillag közt* Magyar Rádió
- Létszám feletti angyal* Accordia Kiadó
- Parti Nagy Lajos: *Grafitnesz* Magvető Kiadó
- Lawrence, Leslie L.: *A vérfarkasok kastélyában* Gesta Kiadó
- Fable, Vavyan: *Nászjelentés I-II.* Fabyen Kiadó
- Para-Kovács Imre: *A horror vakui* Alexandra Kiadó

Ismeretterjesztő:

- Orbán Viktor: *A történelem főutcáján* Magyar Egyetemi Kiadó
- Révai Gábor: *Mesterek* Jonathan Miller Kiadó
- Huszár Tibor: *Kádár 2.* Szabad Tér Kiadó–Kossuth Kiadó
- Árpá Attila:
Ha én ezt a Klubról egyszer elmesélem Art Nouveau Kiadó
- Esterházy Péter: *A szabadság nehéz mámore* Magvető Kiadó
- Kühlewind, Georg: *Csillaggyerekek* Kláris Kiadó
- Huszár Tibor: *Kádár 1.* Szabad Tér Kiadó–Kossuth Kiadó
- Topper, Uwe: *A nagy naptárhamisítás* Allprint Kiadó
- Weöres Sándor: *A teljesség felé* Tericum Kiadó
- Pease, Allan és Barbara:
Miért hazudik a férfi? Miért sír a nő? Park Kiadó

Ifjúsági és gyermek:

- Janikovszky Éva: *Mosolyogni tessék!* Móra Könyvkiadó
- Erdős Virág: *Másmilyen mesék* Magvető Kiadó
- Böszörményi Gyula: *Gergő és az álomfogók* Magyar Könyvklub
- Móra Ferenc: *Kincskereső kisködmön* Móra Könyvkiadó
- Gárdonyi Géza: *Egri csillagok* Holnap Kiadó
- Verne, Jules: *Kétévi vakáció* Holnap Kiadó
- Lázár Ervin: *Tüskés varabin* Osiris Kiadó
- Kästner, Erich: *A két Lotti* Móra Könyvkiadó
- Kästner, Erich: *Emil és a detektívek* Holnap Kiadó
- Rowling, J. K.: *Harry Potter és a Tűz Serlege* Animus Kiadó

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50. Tel./fax: 311-6049
vásárol régi könyveket, könyvtárakat, műfaji, tartalmi,
időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.
„Mindenfélét, de nem mindent”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjtalan kiszállítás, szállítás.

Minden könyv egy helyen! TANKÖNYVCENTRUM a Kódex Könyvárúházbán

Budapest V., Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)
Telefon: 331-0126, 331-0127
Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes
választékával várjuk kedves vásárlóinkat.
Minden könyvet egy helyről!

„Elegendő, ha a Homo sapiens megállapodik és boldog tud lenni, mielőtt még tönkretenné a bolygót. Rengeteg gondolkodásra van szükség, hogy a közvetlenül előttünk lévő évtizedeket átvészeljük.”

E.O. Wilson: Minden egybecseng

B5, kemény kötésben 4200 Ft,
a kiadóban (Bp. 1024, Retek u. 33–35.) 15% kedvezményel

TYPOTEX

1024 Budapest, Retek u. 33-35.
Tel./fax: 316-3759, www.typotex.hu

Állást keres

15 éve stabilan működő könyvkiadó
teljes munkaidős raktárost keres.

Jelentkezéseket életrajzzal
a 359-2026-os faxszámra kérjük.

A kidöntött kerítés

Beszélgetés

Mezey Katalinnal

■ Az őrangyal csipése, Villamoskaland, a Júlia utcai óriás, Az elromlott motor... Néhány fejezetcím taláalomra kiválasztva Mezey Katalin új novelláskötetéből. A szerző gyermekkori emlékeit dolgozta fel, rövid történetekben a kisgyermek szemével láttatja az ötvenes éveket. Írásait elolvassva úgy tűnik, rendkívüli erőre és higgadságra volt szüksége, hogy elsősorban a szépre emlékezzen. A személyi kultusz és az intézménysített terror, az ÁVH hírhedt szörnyűségei beszivárognak a békére vágyó, kertészetből élő család hétköznapjaiba is. Jó példa erre az Édesapám nagy motorja című novella, melyben a disszidálásra készülő sokszoros vitorlázóbajnok, autóversenyző és motoros, Aladár bácsi a családfőre testálja ötszáz köbcentis gépét, hogy ne kerüljön illetéktelen kezekbe, s a gyerekek először hallanak az ávóról, valamint azokról, akik valamilyen oknál fogva nem kívánatos személyekké váltak a saját hazájukban. Egyvalami azonban végig kikezdehetetlen marad: a rokonai összetartozás, és a baráti szeretet ereje nem törik meg.

Mint azt rögtön az első novellából megtudjuk, az elbeszélő, vagyis Mezey Katalin gyermekkora a háború után kezdődött.

„Biciklizni biztos, hogy később kezdtem, a villamos, az autóbusz, a vonat pedig egészen más: azok akkor is mennek, ha én nem ülök rajtuk. Szóval a nagy élmény: a motorozás. Édesapám egyetlen rúgással beindította a motort, felült rá, megtúrázta egy kicsit, aztán a motorberregés miatt kibabálva, de mosolygós arccal odafordult hozzám, aki kíváncsian és ijedten, édesanyám kezét fogva álltam a járda szélén. Alig múltam ötéves.

– Na, pattanj nyeregbe!

Édesanyám föltett a motorra. A lábam nem ért le a lábtartóra, de én, amennyire tudtam, átöleltem édesapám derekát. Ijedten és boldogan ültem az éles hangon berregő motoron.”

A motor és a „száguldás” visszatérő motívummá válik Mezey Katalin önéletrajzi kötetében, melynek keletkezéséről így vall:

– Szerettem volna vigaszt is nyújtani magamnak azzal, hogy felidéztem ezeket a régi epizódokat az életemből. A bátyám, aki szintén szerepel a kötetben, külföldön él hosszú évek óta, így édesanyám halála után elveszítettem az eleven, napi kapcsolatot a régmúlttal. A célom az volt, hogy a múlt rögzítésével bármikor újra átélhetővé tegyem emlékeimet. Nem öncélú kísérletről van szó, igényes olvasmányt kívántam nyújtani azoknak, akik szívesen olvasnak. Noha elbeszéléseim rövidek, mindegyikben valamilyen drámai szituációt igyekszem kibontani.

– Például a Villamoskalandban, melyben Ferike elvesztéséről ír?

– Igen. Bátyám négyéves korában valóban elveszett. Elindult vele a villamos, mielőtt még mi felszállhattunk volna. Édesanyámék tehetetlenek érezték magukat. Azután megtörtént a csoda: órákkal később hazajött a kislány, úgy ahogy azt az Őt felderítetlen óra című epizódban megírtam. Sohasem derült ki, merre járhatott és hogyan talált haza.

– A családtagok hogy fogadták a közös emlékek felidézését? Nem kötöttek bele egyes részletekbe? Csak azért kérdezem, mert hosszú évek elteltével már nem mindenki emlékszik ugyanúgy bizonyos epizódokra, ugyanakkor egy írónak joga van elvenni, vagy hozzátenni a történethez, csak a saját lelkiismeretének tartozik elszámolással.

– Ez igaz. A szerkesztés és a sűrítés nem teszi lehetővé, hogy minden apró részletet belezsúfoljunk egy novellába. Lehetnek olyan momentumok, amelyeket mások fontosnak vélnék valamilyen oknál fogva, ám a cselekményt csak félrevezetnék, s elterelnék vele az olvasó figyelmét. Aki nem érez erőt magában a sűrítéshez, az esetleg naplót, magánjellegű feljegyzéseket írhat, a szépirodalom azonban többet és mást kíván. De a történetek részesei közül eddig még senki nem reklámlált nálam.

– Édesapja alakja markánsabban megjelenik a novellákban, mint az édesanyáé. Mi az oka ennek?

– Édesapám hatvannyolc esztendő volt, amikor elhunyt. Én akkor épp huszonnyolc éves voltam. Biztos, hogy az ő elvesztéséből fakadó hiányérzetet szerettem volna enyhíteni azzal, hogy többet foglalkozom vele a novellaciklusban. Gyermekkorom hétköznapjaiban elsősorban édesanyám, nagyanyám volt jelen, mert apu mindig dolgozott. Vele nem kerülhettem annyiszor konfliktusba, mint mondjuk, anyámmal, hiszen kevesebbet láttuk egymást. Mikor végre hazajött, természetes, hogy kevésbé volt szigorú hozzánk. Persze, gyerekejjel ezt másképp látja az ember.

– A napi politika egyik napról a másikra betör a család életébe, az apa kertészetét államosítják, s ezzel megfosztják a biztos megélhetés lehetőségétől. Mint azt A kidöntött

kerítés című novella illetteke közli: a továbbiakban nincs úr, csak elvtárs és elvtársnő. A harmonia mégsem tűnik el a vagyonvesztéssel, a szeretetteljes légkör marad. Valóban így élték meg mindezt akkoriban?

– Hogy pontosan mi játszódott le a szüleimben, azt csak elképzelni tudom. Ha úgy vesszük, mi még a szerencsésebbek közé tartoztunk, hiszen senkit nem hurcoltak el, nem börtönöztek be, vagy ítélték halálra a rokonságból. Édesapámék valóban nagyon figyeltek arra, hogy a szerény földvagon elvesztésével a családukat összetartó szeretet ne pusztuljon el. Ezt mindenekfelett álló értéknek tekintették.

– Önálló epizódokat írt, ám ezek majdan egy kisregényt alkothatnak. Folytatni szeretné a múlt idézését?

– Olyan sok az emléktöredék, amit prózai formában szeretnék feldolgozni, úgyhogy biztos folytatni fogom. Fontos, hogy a szépirodalom segítsen megőrizni és az új és új nemzedékek számára megérthetővé, átélhetővé tenni mindazt, ami velünk történt. Enélkül nagyon nagy szakadék keletkezne az egymásra következő generációk között. De ez a munka személy szerint nekem is segít, hogy az emlékekben gyűlő magányt feloldjam. Külön öröm, hogy a kötetet Oláh Mátyas László, legfiatalabb gyermekünk ilusztrálta, aki festőművész és szobrász.

Borbély László

Tzvetan Todorov Az emlékezet hasznáról és káráról

Az emlékezet csakis a jelen és a jövő szolgálatában próbálhatja megmenteni a múltat. Tegyük lehetővé, hogy a kollektív emlékezet az emberek felszabadítását, ne pedig leigázását szolgálja.

Jacques Le Goff

A fenyegetett emlékezet

■ A XX. század totalitárius rendszerei megmutatták, hogy létezik egy veszély, amelyről a rendszerek előtt senki nem tudott: az emlékezet visszaszorulása. Nem mintha a tudatlanság vagy a dokumentumok és történeti emlékek eltüntetése nem létezett volna mindig: hogy tőlünk időben és térben távoli példát hozunk, tudjuk, hogy Itzcoatl azték uralkodó a XV. század elején elrendelte valamennyi sírkő és könyv megsemmisítését, hogy a maga szája íze szerint újraalkothassa a hagyományt; a spanyol hódítók pedig egy századdal később a legyőzöttek egykori nagyságáról tanúskodó valamennyi nyomot igyekeztek eltüntetni és elégetni. De mivel ezek a rezsimek nem voltak totalitáriusak, támadásuk csak az emlékezet hivatalos tárházai ellen irányult, és más formáit, például a szózhagyományt vagy a költészetet életben hagyták. A XX. század zsarnokságai, miután megértették, hogy a földek és az emberek leigázása az információ és a kommunikáció leigázása révén megy végbe, az emlékezetet szisztematikusan fenntartóságuk alá vonták és egészen a legrejtettebb zugaiig ellenőrzésük alatt akarták tartani. Ezek a törekvések időnként megbuktak, de bizonyos, hogy más esetekben (melyeket itt természetesen nem tudunk számba venni) sikerrel tüntették el a múlt nyomait.

Az emlékezet kevésbé jól sikerült kisajátításának példái megszámlálhatatlanok és jól ismertek. „Az „Ezeréves birodalom” egész történetét az emlékezet ellen vívott háborúként lehet újraolvasni” – írja joggal Primo Levi; de ugyanezt mondhatjuk el a Szovjetunió vagy a kommunista Kína történetéről. Annak a nyomait, ami létezett, vagy

eltörlik, vagy álcázzák és átalakítják; hazugságok és koholmányok lépnek a valóság helyébe: a cél elérésére minden módszer megfelel. Kiássák a koncentrációs táborok halottait, hogy elégezzék őket, és hamvaikat szétszórják; tudatosan manipulálják, azaz: cenzúrázzák a fényképeket, hogy eltávolítsák a kínos emlékeket; minden új vezetőség idején átírják a történelmet, és a lexikonok olvasóit arra kéri, maguk tépjék ki a nemkívánatos lapokat; mondják, leövik a szolovki szigeteki sirályokat, hogy ne vihessenek üzenetet a foglyoktól. A mégis lényegesnek tartott tettek szükséges titkosítása paradox helyzetekhez vezet, amit Himmler nevezetes mondata foglal össze a „végső megoldással” kapcsolatban: „Történelmünk dicsőséges fejezete ez, amelyet soha nem írtak meg és nem is fognak.”

Ez minden kétséget kizáróan azért van így, mivel a totalitárius rendszerek prioritásként kezelik az információ ellenőrzését, ellenfeleik pedig igyekeznek ezt a politikát megbuktatni. A totalitárius rendszernek és különösen a végső intézményének, a táboroknak a megismerése és megértése először is módot adhat a foglyok túlélésére. De több is ennél: a világ tájékoztatása a táborokról a legjobb eszköz az ellenük vívott harcban: ez a cél mindent megér. Kétségkívül ezért történhetett, hogy a szibériai fegyencek levágták az ujjukat, és hozzákötözték egy fatörzshöz, amit leúszattak a folyón; a tengeberbe vetett palacknál jobban jelezte megtalálójának, miféle favágó vágta ki a fát. A terjedő információ emberi életek megmentését teszi lehetővé: a magyarországi zsidók deportálása félbe maradt, mikor Urbának és Wetzlernek sikerült megszöknie Auschwitzból, és kijuttatni a jelentést arról, mi folyik ott. E tevékenységnek persze nem elhanyagolható a kockázata:

Anatolij Marcsenko, a Gulag egykori foglya, mivel tanúságot tett, visszakérül a táborba, és ott meg is hal. Könnyen megértjük ennél fogva, miért tett szert az emlékezet tekintélyre a totalitarizmus ellenfelei szemében, miért válhatott akár a leghalványabb visszaemlékező gesztus antitotalitárius ellenállássá (az orosz pamjaty, emlék, emlékezet szó, mielőtt egy antiszemita szervezet megkaparintotta volna, egy jelentős számadat kiadványsorozat címe volt: a múlt helyreállítását a hatalommal való ellenkezésnek fogták fel). A totalitárius országok néhány tehetséges írójának hatására az emlékezet felértékelődése, a felejtés vád alá helyezése az utóbbi években talán túl is terjedt eredeti kontextusán. Sűrűn vádolják a nyugat-európai vagy észak-amerikai liberális demokráciát azzal, hogy hozzájárultak az emlékezet elsorvasztásához, a felejtés hatalmához. Mivel egyre sürgetőbb gyorsasággal fogyasztjuk az információkat, megszűnésük felgyorsulásának is ki vagyunk téve. Tradícióinktól elszakadtunk, a szabadi társadalmának követelményeitől elbutultunk, elestünk olyan szellemi furcsaságoktól, mint a múlt nagy műveiben való otthonosság, és arra vagyunk ítélve, hogy vidáman ünnepeljünk a feledést, és elégedjünk meg a pillanat hívságos örömeivel. Az emlékezetet itt már nem az információk hiánya, hanem éppenséggel a bőségük fenyegeti. Mivel nem ébresztenek bennünk ellenállást, sőt, kevésbé brutális, de végül is célravezetőbb módon a feledés felé masírozás engedelmes közlekedési rendőreivé tesznek bennünket, a demokratikus államok lakosságukat ugyanarra vezérik, amerre a totalitárius rendszerek csúsznak: azaz a barbárság uralma felé.

*Napvilág Kiadó, 2003
Ford. Lenkei Júlia
Utószó: Angyalosi Gergely
Critica sorozat
72 oldal, 820 Ft*

Tudósítások Albionból

Budapesti találkozás

Czigány Magdával

Kalocsán született, de eddigi élete nagyobbik részét Londonban töltötte. A nyugodt tekintetű, nyílt arckifejezésű asszony nem titkolja az életkorát a Kortárs Kiadónál most megjelent, Magyar néző Albionban című kötetének fűlszövegében, bár amúgyis könnyen lehetne erre következtetni. Tudjuk, Czigány Magda 1956-ban emigrált Magyarországról, s Szegeden megkezdett tanulmányait Londonban fejezte be némi pályamódosítással. Itthon magyar szakra iratkozott be, s bizonyára ennek, az irodalom, a nyelv, az írásbeliség iránti vonzalomnak is köszönhetjük, hogy kötetét most kézbe vehetjük. Gondolom, tudatos választás eredménye, hogy nem az áll az alcímbe: Művészeti tanulmányok, előadások. Helyette ezt olvashatjuk: Írások a modern művészetről. Csupán kifejezésbeli és szövevényi különbség a címben, de a megközelítést, az olvashatósságot érintő eltérés a tartalomban.

■ – Sose dédelgettem írói ambíciókat, s az 1960-as évekig egyáltalán nem kísértett meg a tollforgatás – idézi fel a több mint négy évtizede történeteket. – Akkoriban lettem könyvtáros. Londonba kerülésünk után művészettörténetből diplomáztam, de a magyar diákokkal foglalkozó titkárnő, akit mi csak „keresztanyánknak” neveztünk, kiábrándított: e területen külföldi származású nőként, hiába szerzek állampolgárságot, nem fogok megfelelő munkát találni. Rábeszélte, hogy másoddiplomaként szerezzek könyvtárosi oklevelet, s ha szerencsém van, esetleg művészeti könyvtárba is kerülhetek. Keresztanyánk jóstehetségnek bizonyult. A legnagyobb londoni egyetemi könyvtárba vettek fel. Ennek a gyűjteménynek az igazgatója akkoriban határozta el a képzőművészeti, művészettörténeti gyűjtemény kialakítását. Ennek lettem a szakreferense, sőt a művészettörténeti tanszéken oktattam is. Majd' húsz évvel később kineveztek igazgatóhelyettesé ott, a University College könyvtárában. Ezután csak gyűlt a sok művészettörténeti, szakirodalmi könyv az asztalomra, de nem volt időm velük foglalkozni, a területet, fá-

jó szívvel át kellett adnom az egyik kollégámnak. Talán ez a döntés vezetett végül oda, hogy pár év múlva megpályáztam a londoni műszaki egyetem könyvtárának főigazgatói tiszteletét. Ott, az Imperial College-ban legalább nem érdekelt, hogy mi rejtezik a hozzánk bekerülő kötetekben... Persze nagy dolog volt, hogy megkaptam az állást, hiszen az imént is említettem, hogy Nagy-Britanniában nem egykönnyen neveztek ki máshonnan érkezetteket és nőket vezetői posztokra.

– *Hogyan lett ebből gyűjteményes tanulmánykötet?*

– Amikor a Szepsi Csombor Kör 1965-ben megalakult, éppen Dante-év volt. A költő születésének hétszázadik évfordulójára emlékünnepeket rendeztek. Jelezték, hogy ez alkalomból szükség lenne egy olyan előadásra, amely nem a szokásos irodalomtörténeti megközelítést alkalmazza. Ekkor jutott eszembe, hogy Dante Beatricéjének angliai ábrázolásairól kellene beszélni. Az ötlet s megvalósítása annyira tetszett, hogy hasonló szereplésekre a későbbiekben is vállalkoztam néhány európai emigráns konferencián, ezeket Cs. Szabó László szellemenesen Repülő egyetemnek nevezte. Aztán a Szabad Eu-

rópa Rádióknak és a BBC magyar adásának írtam beszámolókat magyar vagy nem magyar kiállításokról, művészeti eseményekről. Ha módom volt rá, be is olvastam ezeket a jegyzeteket. Két éve, amikor nyugdíjba mentem, elérkezettnek láttam az időt, hogy összeszedjem az elhangzott előadásokat vagy jegyzeteket megírjam a végleges szöveget.

– *Milyen módszerrel szedte összeillő csokorba a különböző témakörökben született okjejtéseket?*

– A könyv három részre tagolódik. Az elsőben a már említett Szepsi Csombor Körben, valamint a Hollandiai Mikes Kelemen Kör vagy a Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom égisze alatt, illetve az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetemen elhangzott előadások sorakoznak. Megkívánták, hogy mindig a legújabb irányzatokról beszéljünk ezeken a fejtágítókon. Így történhetett, hogy a pop art-ról, a komputer- vagy konceptművészetről már akkor megtarthattam előadásaimat, amikor ezek a „mozgalmak” épphogy kibontakoztak. Érdekes összehasonlításokat is tehettem az irányzatok nyugati, illetve kelet-európai megjelenési formái között.

– *Jelentős eltérésekre bukkant?*

– A lényegét érintő differenciákra. A konceptművészet például Nyugaton elvont, filozofikus indíttatású volt, ugyanakkor Kelet-Európában, mivel a művészetet nem engedték politikai tartalommal telítődni, valósággal ellenállásként jelent meg. Nyugaton, ha az alkotás, mondjuk, egy közismert szimbólumra szűkül, mint az amerikai zászló, senki sem háborodott fel, se nem örült, se nem bosszankodott, tudomásul vette, hogy a művész erről akar valamit mondani. A csehknél azonban nagy botrányt keltett, amikor egy képen nagy vörös sarlót és kalapácsot ábrázolt az alkotó tele kis fehér szívekkel...

– *Igazam van, ha aggódó szeretetet érezek könyve második részében, amely londoni magyar kiállításokról szóló és az angliai*

sajtóvisszhangot összefoglaló jegyzetből áll, arról tudósít, hogy miként látták, fogadták a magyar művészetet Angliában 1960 és 1990 között?

– Igen, mivel ritkán sikerült olyan átütő sikert aratniuk ezeknek a bemutatkozásoknak, amilyeneket szerintem megérdemelték volna. Igazi megértés kísérte például a középkori magyar művészet bemutatkozását. Az okát is tudom a kedvező fogadtatásnak. A történelem vihariban elveszett Corvinákról, a budai és a visegrádi paloták romjairól „szólt” ez a tárlat, egy-egy megkerült kódexet, néhány kiasott épületcsempét, s régi ábrázolásokat, rekonstruált épületterveket mutatott be. Erről Angliában az jutott eszükbe a látogatóknak, hogy VIII. Henrik a reformáció idején szekérszárra hordatta máglyára a könyveket, s a faragott oszlopfők nagy részét is leverték, csak nyomokból lehet következtetni az időszakot megelőző állapotokra. Ez a ritka kapcsolódás volt az, ami kidomborította a magyar középkori művészet jelentőségét és fontosságát a londoni közönségekben. De az ilyen egybeesés, sajnos, nagyon ritka.

– *Nekem a kötet harmadik része a kedvencem, az, amelyik személyes hangon San Franciscóról és egy santiagoói zarándokútról szól, illetve az engem leginkább megragadó, festményeszerű megformálású Temze-regény tartalmazza.*

– Ezek egy kivételével első közlések. A Temze történetét valóban a múltból előbányászott képekből állítottam össze, kutatómunkával derítettem ki, milyen volt a középkorban, miféle pompás udvari bálákat rendeztek a jegén, amikor fenéig befagyott, s miként lett belőle fertőző szennyvíz a XIX. században.

Czigány Magdát egyhangú döntéssel az Imperial College díszdoktorává választották külföldi születésű nő s könyvtáros léte, holott ezt az elismerő címet korábban csak az egyetem professzorainak ítelték oda.

Mátraházi Zsuzsa

Az időmegtakarítás 365 módja

A néhány évvel ezelőtt magyarul is nagy sikert arató Káosz című könyv szerzőjének újabb könyve egyre gyorsuló életünket elemzi. Érdekes – néha meghökkentő – nézőpontokból, olykor ironikus hangnemben mutatja be kapkodó hétköznapjainkat, az idővel vívott küzdelmünket.

■ A feszültség, amely azzal a törekvésünkkel jár, hogy hatékonyságunkat a végsőig fokozzuk és minél több időt takarítsunk meg, a maga sajátos módján ugyanilyen megterhelést jelenthet mindennapi életünkben is. A nap egyszerűen túl kevés órából áll. Ezért hát a következőkben szolgálunk pár jó tanáccsal.

Aki sokat autózik, hasznosítsa a kocsiában töltött időt azzal, hogy vezetés közben kazettákat hallgat. Nem számít, hogy munkába igyekszik-e éppen, vagy szabadságra indul. „Tanulhat idegen nyelvet, bővítheti üzleti ismereteit, megtudhatja, hogyan szokjon le a dohányzásról és még sok minden mást hallgathat”. Ez a 143. számú ötlet egy 1992-ben kiadott könyvben szerepel, a címe: 365 Ways to Save Time (Az időmegtakarítás 365 módja), és amelyben stílszerűen feltüntették: Time Warner Quick Reads (Az idő múlására figyelmeztető gyors olvasmányok). A szerző hamarosan kirukkolt egy újabb kötettel is: 365 Ways to Save Time with Kids (A gyerekekkel töltött idő megtakarításának 365 módja). Időmegtakarítási módszerekben nyilvánvalóan nincs hiány.

Ám a figyelmes olvasó esetleg eltöprenghet: valóban olyan jó ötlet-e az ilyesfajta vezetés közbeni figyelemmegosztás. Visszalapoz hát ugyanazon könyv 52. számú időmegtakarítási ötletére:

„Emlékszik arra a régebben hallott bölcs mondásra, miszerint »Aki időt akar megtakarítani, végezzen két vagy három dolgot egyidejűleg?« Változnak az idők. A rengeteg lázas tevékenység – és eredménye, a pocsék látszatteljesítmény – nyomán kiérlelődött tapasztalati bölcsesség ma ezt sugallja »Egyszerre mindig csak egy dolgot csináljon, de azt csinálja jól.«”

Az olvasó figyel, és igen, ha képes összeegyeztetni a két egymásnak ellentmondó jó tanácsot, arra fog törekedni, hogy egyetlen dologra, a minőségre összpontosítson. Mindazonáltal hasznosítani akarja a 60. számú ötletet is: „Időnként megengedheti magának a semmittevést, azt, hogy csak nyugodtan üldö-

géljen. Hagyja, hogy a gondolatai szertekalandozzanak, ábrándozzon.” Persze azért jó, ha nem feledkeznek meg az 1. számú megállapításban rejlő nyilvánvaló ellentmondásról sem: „Az idő, az ön ideje lehetőségeinek értékes forrása. Ne vesztesse.” Összegezve: zsúfoljon a vezetéssel töltött idejébe szellemi többletingereket, de ne végezzen egyidejűleg több tevékenységet, és erről jut eszünkbe; ne feledjen időnként csak semmittevére ücsörögni. Az üres idő jól jöhet – de gondoljon csak bele, nem szabad, hogy üres ideje legyen, hiszen meg akarja fogadni a 70. számú jó tanácsot: „Ha megállapítja, hogy kitöltetlen idővel rendelkezik, válasszon ki egy tételt a »Tennivalók« listájáról, és beszéljen meg időpontot azzal, akivel intézni akarja”. Persze, csak akkor, ha nem jut eszébe a 25. számú ötlet: rövidítse tennivalólistáit. És a teljesség kedvéért idézzük még a 27. számút: készítsen magának „amit ne csináljak” listát.

Lista és dosszié – a sörét az időkezelési guruk puszkájában. Ontják az utasításokat: ha elutazunk, készítsünk listát a holmioról, amit magunkkal kell vinnünk; rakjuk le dossziéban az adóbefizetések határidő-értesítőit; aztán a hitelkártya-céduláinkat, hogy összevethessük a számlákkal; írjuk fel sorjában, mikor akarunk pihenni, szünetet tartani a munkánkban; azt is, hová mindenhová akarunk elmenni; írjunk össze „mindent, amit nem vagyunk hajlandók megenni”, meg amire nem vagyunk hajlandók pénzt kiadni; vezessünk listát arról, milyen szórakozásra vágyunk; legyen listánk a barátaink ruhaméreteiről; jegyezzük fel, kinek mit ajándékoztunk; tegyük dossziéba a garancialeveleket is; vegyük számba írásban, mely könyveket kell elolvasnunk; jegyezzük fel a hitelkártyáink számát, gyűjtsük lefűzve a recepteket; készítsünk listát a vacsorameghívásokkal kapcsolatos feladatainkról; legyen egy kulcsdossziénk; listázzuk a terveinket és minden tervünkhöz soroljuk fel a rész-feladatokat is; készítsünk dossziét az életünk történetét rögzítő személyi okmányainknak; vezessünk listát az adósságainkról; és arról, mit akarunk hozzáértőktől megkérdezni; aztán legyenek fő-listáink, legyen előjegyzési naptárunk, ábrázoljuk diagramon a kiadásainkat, és minden napra készítsünk napirendet magunknak. Vilá-

gos pillanatainkban ezek a tudorok megjegyzik, hogy az általuk javasolt nyilvántartási eljárás a létező leggaládabb időszüllesztő. Egy időkezelő körökben megalapozatlansága miatt sokat bíralt megállapítás szerint a lerakott anyag 95 százaléka ott is marad érintetlenül, elmerül az dossziék örök éjszakájában, soha senki egy pillantást sem vet rá többé. Ám a lefektetés ettől még nem fog megszűnni. Van egy időmegtakarítással foglalkozó szakkönyv, amelyben az anyagok gyűjtésére és a dossziék kezelésére vonatkozó kifejezések ezrei találhatóak, témakörök szerint csoportosítva, imígyen: Használjon dossziékat; Csoportosítsa a dossziéit; Készítsen magának dosszié-főkönyvet; Címkezzé fel az dossziéit; A címkeket kézzel írja; Dolgozzon mindig vadonatúj dossziékkal; Használjon bővíthető dossziétartókat; Rendszerezze a dossziéit; Állapítson meg rendszert a dosszié-főkönyv vezetéséhez; Dobja ki a felesleges dossziékat; Nézzze át időnként a fiókot, amelyben a dossziékat tartja. Egy másik szerző színes dossziék rendszereit ajánlja, kék, sárga, zöld meg narancsszínű irattartókat, és azt, hogy a dosszié borítólapjának belsején vezessünk „naprakész kimutatást” arról, mit raktunk az irattartóba – mindamelllett, hogy legyen egy tervezési/szervezési listánk meg egy külön „dossziék” feliratú tartónk is. Egy másik könyv szerzője teljes fejezetet – Tíz ötlet ahhoz, hogyan szervezzük meg legfontosabb ügyeinket – szentel a témának. Rendszerezze áttekinthetően a dossziéit, hogy, ami kell, gyorsan elővehesse. De ne feledje nap nap után átnézni őket, és selejtezzon ki naponta hat dossziét, mindegy, melyik az a hat.

Mennyi időt képes az ember időmegtakarításra fordítani?

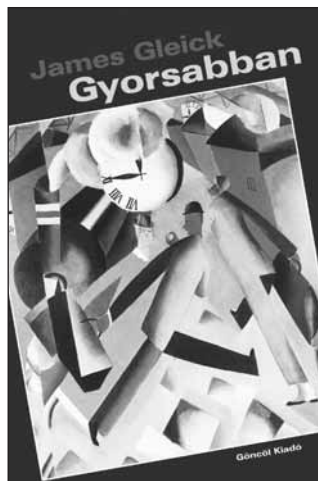
Ha valaki olyasmit kíván tőlünk, amivel az időnkét rabolja, sose mondjuk azt, hogy talán, esetleg. „Ha egy mód van rá, próbáljon igent vagy nemet mondani” (306. számú tanács). Másrészt viszont, soha ne mondjunk azonnal sem igent, sem nemet (20. számú tanács). „A három betűből álló nem szócska sokak szerint az időkezelés létező leghatékonyabb eszköze” (83. számú megállapítás). Másrészt viszont, aki a nemet mondás mestere, annak reménykednie kell abban, hogy a barátai kevésbé sajátították el a 338. számú időmegtakarítási javaslatot: „Ha egy kellemetlen személlyel találkozunk, találjon rá módot, hogy minél gyorsabban befejezze vele a beszélgetést, és továbbsiessen. Az egyik legnagyobb időpocsékolás az, ha kellemetlen személyekre vesztegetjük az időnkét.”

James Gleick: Gyorsabban
Göncöl Kiadó, 344 oldal
2490 Ft

James Gleick: Gyorsabban
Göncöl Kiadó, 344 oldal
2490 Ft

James Gleick: Gyorsabban
Göncöl Kiadó, 344 oldal
2490 Ft

James Gleick: Gyorsabban
Göncöl Kiadó, 344 oldal
2490 Ft

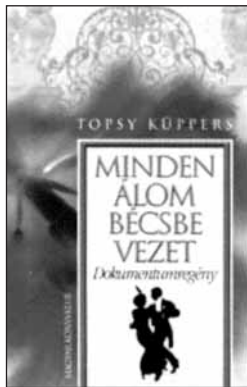
Magyar irodalom

A zeneszerző hercegnője

■ Topsy Küppers alaposan megtanulta azt a fontos közhelyet, hogy a legizgalmasabb történeteket az élet írja. Ő például felhasználva Kálmán Imre özvegyének magnóra mondott emlékezéseit, de megváltoztatva néhány szereplő nevét, regényt írt arról az asszonyról, akinek születése, ifjúsága, házassága s egyáltalán, minden, ami vele valaha megesett, rendkívüli volt s egyben rendhagyó is. Kálmán Imréné tudniillik Vera Makinszkaként, egy orosz nagyhercegi család sarjaként született, de az 1917-es forradalom miatt a rangjal járó előnyökből már szinte semmit sem élvezhetett. Anyja nem volt a makulátlan erkölcs szobra, azt tudniillik, hogy munkából is meg lehetne élni, elképzeltetlenség tartotta, s a lánya e téren jó tanítványnak bizonyult. A fél világ bejárása a Távól-Kelettől Bécsig, majd Budapestig végül szerencsés megoldásba torkollik: a hamvas ifjú szépség elvéteti magát a gazdag s akkor már híres zeneszerzővel. Kálmán Imre azonban mindig a komponálással, a próbákkal, tőkéjének forgatásával van elfoglalva, s azt, hogy mi zajlik a világban, szinte észre sem veszi. Felesége például éppen a zsidótörvények idején „tér be” a zsidó vallásba (mikor mások nem győznek kitérni). Menekülniük kell, de Amerika helyett Párizst választják, ahová kisvártatva bevonulnak a németek. A házasság is megromlik, Kálmán Imre örökké féltékeny (mint kiderül, nem ok nélkül), Verát viszont csak az érdekli, hogy a luxuskörülmények, melyekhez hozzászokott, megmaradjanak számára. A történet a zeneszerző 1953-ban bekövetkezett halálával sem ér véget, már csak azért sem, mert a híres operettek, a Marica grófnő, a Cirkuszhercegnő, a Csikágói hercegnő s a rangban első Csárdáskirálynő azontúl is folytatták jólétet biztosító hódító útjukat. Topsy Küppers dokumentumregényében épp az a jó, hogy műfaji meghatározásának mindkét fele igaz: kordokumentum a század első felének bécsi, berlini, pesti művészvilágáról, s ez legalább olyan érdekes, mint a Kálmán Imre hercegnőjének intim szféráját ábrázoló regény.

-a -a

Topsy Küppers: *Minden álom Bécsbe vezet*
Magyar Könyvklub, Bp. 2003, 350 old.

Magyar irodalom

Nyári túrákra

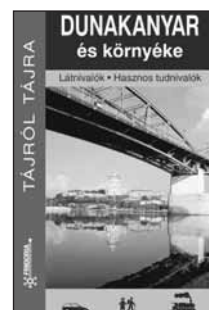
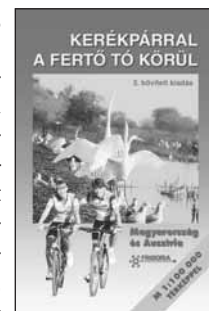
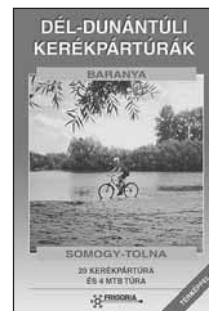
■ Ha végre itt a nyár, és begyűjtöttünk érettségit, államvizsgát és szabadságlevelet, akkor ideje világot látni. Tegyük fel jó maszra azokat a könyveket, amelyekben csak betű van, és vegyük kézbe azokat, amelyekben színes vonalak és képek is tobzódhatnak: az útikönyveket és térképeket. Gyűjtsük össze családunkat, barátainkat és irány a zöld – mégpedig két keréken! Nem baj, ha lassan tekerünk, az sem, ha keveset, de mindenképpen vegyünk fel a nyári programok közé egy biciklis túrát!

Ma már pillanatok alatt megszervezhetünk egyet, hála a *Frigoria* Kiadónak, amely fáradhatatlanul dolgozik az elhanyagolt állapotú hazai biciklis kultúra felzárkóztatásáért – azért, hogy ne csak autón, buszon s metróon füstölögjünk majd Európában. A spirál kiserelésű biciklis atlasz (*Kerékpártúrák Magyarországon*) segít az általános eligazodásban; térkép, túravonalak, a látnivalók jegyzéke és hasznos információk találhatók benne, három

nyelven. Az atlasznál is fontosabb talán a Kerékpártúrák-sorozat. A gusztusos, zsebfarmátumú könyvek folyamatosan jelennek meg és az ország egy-egy régióját dolgozzák fel, Észak-Magyarországtól kezdve a Balatonon és környékén át egészen az Őrségig. (A tucatnyi regionális könyv között szerepel még egy németországi és egy ausztriai Dunamenti kerékpártúrákat bemutató darab is.) Dicséretes alaposággal és praktikus szemlélettel összeállított kiadványok ezek, minden olyan információt tartalmaznak, amire egy kerékpárosnak szüksége lehet. Kész túrákat ajánlanak – többnyire általában tizet-húszat, de Budapest környékén harmincat –, melyek önmagukban is tartalmaznak, ugyanakkor tetszés szerint kombinálhatók, variálhatók. Az útvonalak mellett minden érintett hely látnivalói és egyéb kapcsolódási lehetőségei is bemutatásra kerülnek, úgyhogy nem csak az egészségnek, de a művelődésnek is adózhatunk. Az információk felölelik a nyitva tartásokat, étkezési és szálláslehetőségeket, kerékpárszervezeti és egyéb szolgáltatásokat (strand, mint legfontosabb!). A biciklis túra nehézségi fokának megjelölése a távolság, idő és szintkülönbség dimenziójában kiválóan segíti, hogy mindenki megtalálja, saját erőnlétéhez igazítsa a túrákat. A két legfrissebb kiadvány egyike a *Dél-Dunántúli* kalauz: Baranya és Somogy-Tolna vidékén ajánl húszerékpártúrákat és négy nagyobb felkészültséget igénylő, extrém MTB (Mountain Bike) túrát. A másik könyv egy népszerű, aktualizált harmadik kiadás: segítségével, a biciklista-paradicsomként ismert *Fertő-tó* környékén kerekeshetünk, nagyrészt ausztriai vonalakon.

Akasszuk hát le a szögről a rozsdamarta pumpát, és szálljunk harcba az emberi természet veleszületett lustasága ellen! Akinek pedig még nincs biciklijé, az valamelyik könyv hátuljából kinézheti a legközelebbi kerékpárszaküzletet is – hogy meglegyen a gombhoz a kabát. Ha valakit még mindig nem sikerült meggyőzni a kerékpározás örömeiről, az a Frigoria másik, új sorozatában, a *Tájról tájra* útikönyvekben találhat vigaszt. Ezt ugyanis vonattal, autóval utazók és gyalogtúrázók is haszonnal forgathatják. Az eddigi két darab alapján, mely a legfrekvenciáltabb turistacélpontot, a Dunakanyart, illetve a Balatont és környékét mutatja be, ez is hasonlóan igényes, gyakorlatias sorozatnak ígérkezik. Az információk teljesen napra készek, minden adatot leellenőriztetek az érintett településekkel, a változatos tipográfia pedig jó áttekinthetőséget eredményez. Úgyhogy mindenkinek: kalandra fel!

-oil-

„A Harmadik Világ felzárkóztatásában az egyik kulcsszerep az oktatásé. Ha a gyermekek iskolázatlanul nőnek fel, akkor esély sem nyílik a javak igazságosabb elosztására. A lányok taníttatása már többször bizonyult egy ország legjobb befektetésének. Sok fejlődő ország van, ahol kislányok millióit nem küldik iskolába. A statisztika azonban azt mutatja, hogy amennyiben a lányokat – akárcsak elemi szinten – iskoláztatják, akkor nagyobb mértékben tudnak hozzájárulni családjuk jólétéhez, gyermekeik egészségesebbek lesznek, és szintén iskolába járnak majd.”

Randy C. Epping: *Világgazdaság dióhéjban* (Fordította: Csaba Ferenc)

Typotex Kiadó, puha kötésben, 2500 Ft

TYPOTEX

1024 Budapest, Retek u. 33-35.
Tel./fax: 316-3759, www.typotex.hu

A legnagyobb választék
A LÍRA ÉS LANT RT. BOLTJAIBAN
Internet: www.lira.hu, E-mail: lira@lira.hu

FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZAK
1072 Budapest, Rákóczi út 14.
Telefon: 268-1103, fax: 267-9789
4026 Debrecen, Hunyadi u. 8-10.
Telefon: 52/ 322-237, fax: 52/416-091
3530 Miskolc, Széchenyi u. 7.
Telefon/fax: 46/348-496
7621 Pécs, Jókai u. 25.
Telefon: 72/312-835, fax: 72/314-988
6720 Szeged, Tisza L. krt. 34.
Telefon/fax: 62/420-624

SZAKKÖNYVÁRUHÁZAK
Infotéka Könyvesbolt
1088 Budapest, Rákóczi út 27/b
Telefon: 338-2739, fax: 484-0842
Iskolacentrum
1051 Budapest, Október 6. u. 9.
Telefon: 332-5595, fax: 311-1876
Mediprint Orvosi Könyvesbolt
1053 Budapest, Múzeum krt. 17.
Telefon: 317-4948, fax: 484-0023
Szakkönyvruház
1065 Budapest, Nagymező u. 43.
Telefon: 373-0500, fax: 373-0501
Technika Könyvesbolt
1114 Budapest, Bartók Béla út 15.
Telefon/fax: 466-7008

Minden ami zene

Kodály Zoltán Zeneműbolt, Antikvárium és Hangszerbolt
1053 Budapest, Múzeum krt. 21.
Telefon: 317-3347, fax: 317-4932
Rózsavölgyi és Társa Zeneműbolt
1052 Budapest, Szervita tér 5.
Telefon: 318-3312, fax: 318-3500

KÖNYVESBOLTOK

6500 Baja, Déry sétány 5.
Telefon/Fax: 79-322-582
1085 Budapest, József krt. 63.
Telefon: 328-0754, fax: 328-0755
1111 Budapest, Bartók B. út 50.
Telefon/fax: 466-5169, 386-0201
5600 Békéscsaba, Andrásy u. 3-5.
Telefon/fax: 66-450-550/221 mellék
5600 Békéscsaba, Andrásy u. 6.
Telefon/fax: 66-445-433
3300 Eger, Bajcsy-Zs. u. 2.
Telefon: 36-517-758, fax: 36-517-757
8640 Fonyód, Béke u. 3.
Telefon: 85-560-320, fax: 85-560-321
9021 Győr, Arany János u. 3.
Telefon/fax: 96-319-760
9021 Győr, Bajcsy-Zsilinszky u. 42.
Telefon/fax: 96-518-467, 96-324-611
6800 Hódmezővásárhely, Szegfű u. 8.
Telefon: 62-239-336
6100 Kiskunfélegyháza, Mártírok út 1.
Telefon/fax: 76-467-399
4600 Kisvárd, Szent L. u. 13.
Telefon: 45-506-140, fax: 45-506-141
7300 Komló, Városház tér 7.
Telefon/fax: 72-482-859
9730 Kőszeg, Városház u. 1.
Telefon/fax: 94-364-047
3530 Miskolc, Bajcsy-Zs. u. 2-4.
Telefon/fax: 46-509-513, 46-509-514
2750 Nagykőrös, Derkovits u.1.
Telefon/fax: 53-352-546
4400 Nyíregyháza, Bercesényi u. 5.
Telefon: 42-506-253, fax: 42-506-254
5900 Orosháza, Győry Vilmos tér 1.
Telefon: 68-473-315, fax: 68-418-112
3060 Pásztó, Kölcsey F. u. 14.
Telefon/fax: 32-563-300
7621 Pécs, Széchenyi tér 8.
Telefon/fax: 72-310-427
2300 Ráckeve, Kossuth L. u. 12.
Telefon/fax: 24-424-855
3100 Salgótarján, Bem út 2.
Telefon/fax: 32-512-755
9400 Sopron, Előkapu út 5.
Telefon/fax: 99-312-868
5540 Szarvas, Kossuth u. 21/2.
Telefon: 66-214-937
7100 Szekszárd, Garay tér 14.
Telefon/fax: 74-413-469
2000 Szentendre, Fő tér 5.
Telefon/fax: 26-311-245
6600 Szentes, Kossuth u. 11.
Telefon/fax: 63-318-673
3170 Szécsény, Rákóczi út 92.
Telefon/fax: 32-372-650, 32-343-455
9700 Szombathely, Foghíj 3.
Telefon: 94-505-855, fax: 94-505-854
2800 Tatabánya, Réti út 166.
Telefon/fax: 34-304-304
2600 Vác, Széchenyi u. 31.
Telefon/fax: 27-306-543
9800 Vasvár, Március 15. tér 3.
Telefon/fax: 94-370-178
8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 22.
Telefon/fax: 92-599-150

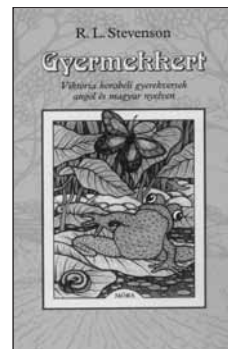
FokuszOnline könyvruház – WWW.FO.HU

AZ ÉV KÖNYVE 2002

Kiss Ottó: Csillagszedő Máriaó című kötete elnyerte az Év könyve 2002-díjat gyermek- és ifjúsági irodalom kategóriában. A díjat az Arany János Alapítvány elnöke, Tamás Menyhért adta át június 17-én a Magyar Írószövetség Klubjában. A Kuratórium a kis verseskötet újszerűségét, gondolati gazdagságát méltatta, s azt hogy – Tamás Menyhért szavai szerint – új műfajt teremtett az irodalomban: a gyermekversek családregény műfaját. A zsűri figyelmét méltán terelték a könyvre Paulovkin Boglárka fiatalosan szellemes rajzai.

Papp Gábor Zsigmond műfordítót az IBBY magyarországi tagozata az Év könyve 2002-díjban részesítette **Stevenson: Gyermekkert** c. kötetének művészi tolmácsolásáért. A gyermekirodalom egyik klasszikusának versgyűjteménye, az angol nyelvű gyermekversek egyik ősforrása először jelent meg magyarul, gazdag válogatásban. Tóth István rajzai stílusban és hangulatban finoman kapcsolják össze az elegáns, kétnyelvű kiadás darabjait.

Gratulálunk díjazott szerzőinknek

MÓRA KIADÓ

AQUINCUM KIADÓ

Tel.: 352-9961, fax: 352-9963
e-mail: aquincum@tmart.hu
1036 Budapest
Pacsirtamező út 41.

KARÁCSONY BENŐ Napos oldal

A5, 368 oldal, keménytáblás
Ára: 2700 Ft

Az egyéni hangú, méltatlanul elfeledett erdélyi prózaíró életműsorozatának első köteteként jelenik meg a regény. Egyszerre jellemzi mély humanizmus, sziporkázó humor, frappáns emberábrázolás, kivételes megfigyelőkészség és nosztalgikus sóvárgás egy emberibb világról.

Felméri Kázmérnak, a szellemes, okos és minden körülmények között emberséges főhős személyének megteremtésével Karácsony Benő örökre beírta nevét az erdélyi és egyetemes magyar irodalomba. A főhős útja a kisvárosi bohémvilágból az örökségként rámaradt vizimalomba, majd a főváros művészvilágába és Párizsba vezet, hogy majd hosszú vargabetűvel hazatérjen oda, ahonnan vétettet. A nélkülözések ellenére is tud ember maradni, az élet napos oldalát meglátni és azt értékelni. Az izes stílusban megírt regényt az eredeti erdélyi helyesírással, betűhíven adjuk most közre, pótolva az elmúlt fél évszázad alatt cenzúrázott részeket is.

Megjelent könyvek

2003. június 13–26.

Az összeállítás a Könyvtárellátó Közhazsnú Társaság információs rendszerére alapján készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárellátó már felajánlotta megvásárlásra a könyvtáraknak, ill. megrendelhető a társaság home lapján (www.kello.hu).

A

A Bakony turistatérképe (déli rész) [Kart. dok.]. A Somló 1:20 000 térképe; Wanderkarte: tourist map; carte touristique. 1:40 000 Cartographia. ISBN: 963-363-103-9 CM 700 Ft

Adams, Douglas: Jobbára ártalmatlan. Gabo. ISBN: 963-9421-88-X fűzött: 1290 Ft

Adams, Douglas: Vízlát, és kösz a halakatl! Gabo. ISBN: 963-9421-87-1 fűzött: 1290 Ft

Ady Endre: Muskétás tanár úr. Novellák. Tevan. (Tevan könyvtár 1.) ISBN: 963-7278-81-8 költöt: 950 Ft

A félrecsúszott nyakkendő. Juhász Gyula szerelmei. Holnap. (Szerelmes magyar írők) ISBN: 963-346-586-9 fűzött: 2100 Ft

A fénycsapdázás kézikönyve. Savaria Univ. Press. ISBN: 963-9438-14-6 (hibás ISBN 963-9438-14-6) fűzött: 2400 Ft

A középkori Magyarország levéltári forrásainak adatbázisa 4.2 [elektronikus dok.]. Szöveges adatbázis és kép. Arcanum: MOL. ISBN: 963-9374-64-4 Műanyag tokban: 5600 Ft

Albrecht, Michael von: A római irodalom története. 1. Balassi. ISBN: 963-506-523-X költöt: 4200 Ft

A legjobb barátok. Egmont-Hungary. ISBN: 963-627-853-9 fűzött: 499 Ft

Alföldy Jenő: Halandó kézzel halhatatlanul. Elemzések és tanulmányok Illyés Gyula verseiről. Orpheusz. ISBN: 963-9377-35-X fűzött: 1600 Ft

A magyar nyelv kézikönyve. Akad. K. ISBN: 963-05-7985-5 költöt: 3490 Ft

Angi István: A zenei szépség modelljei. Zenetudományi írások. Polis. ISBN: 963-9438-13-5 fűzött: 2900 Ft

Antalfi Tibor: Mi volt előbb? Isten vagy ösrobbanás. Novella. ISBN: 963-9442-13-5 fűzött: 2490 Ft

Antoni Judit: A kaland nyomában. Gróf Tolnai Festetics Rudolf óceániai utazásai: 2003. április 26. – 2003. szeptember 28. Népr. Múz. (Kamarakéllések 10.) ISBN: 963-7106-94-4 fűzött: 1150 Ft

Apicius, Marcus Gavius: Szakácskönyv a római korból. 2. kiad. Enciklopédia. ISBN: 963-8477-74-1 fűzött: 1800 Ft

A Pilis és a Visegrádi-hegység turistatérképe [Kart. dok.]. Wanderkarte: tourist map; carte touristique; Dömös és Pilismarót térképével. 1:40 000 Cartographia. ISBN: 963-352-116-5 CM 700 Ft

Aranyhangok [hangdok.]. Válogatás a Petőfi Iro-

dalmi Múzeum Hangtárának gyűjteményéből. 1. PIM. KordaCD 001: 2200 Ft

Árpádkori új okmánytár. 11. köt. [Repr. kiad.] ISBN: 963-206-309-0 fűzött: 2100 Ft

A sokarcú kép. Válogatott tanulmányok a képek logikájáról. 2. mód. kiad. Typotex. ISBN: 963-9326-76-3 fűzött: 3800 Ft

A szabadművelődéstől a közösségi művelődésig. [Tanulmánygyűjtemény]. Széplhalom Kvműhely. (Rejtett kulturális forrásaink 3.) ISBN: 963-9373-58-3 fűzött: 2000 Ft

A takarmányozás alapjai. Mezőgazda. ISBN: 963-286-014-4 költöt: 4500 Ft

A terror napja. Támadás Amerika ellen: 2001. szeptember 11. hiteles története. Trió Produkció. ISBN: 963-00-8514-3 költöt: 5990 Ft

Atkinson, Kate: Fénykép ezüstkeretben. Geopen. ISBN: 963-85978-6-0 fűzött: 560 Ft

Az angol csapatok nemzetközi kupamekőzése, 1955–2003. Stadion. ISBN: 963-210-315-5 fűzött: 2800 Ft

Az édes-savanyú leves. Kairosz. ISBN: 963-9484-62-6 fűzött: 1200 Ft

Az érzelmek pszichológiája. Kairosz. ISBN: 963-9406-83-X fűzött: 4500 Ft

B

Bácsi Gy. Antal: Mondák Gilgames sumér királyról. Anno. ISBN: 963-375-256-6 költöt: 833 Ft

Balassi Bálint válogatott versei. Anno. ISBN: 963-375-187-X költöt: 360 Ft

Balázs Attila: A meztelem folyó. Folyópróza. Árkád Kht.: Palatinus. ISBN: 963-9487-36-8 költöt: 2190 Ft

Balászy Géza: Manódombi huncutok. AB-Art. ISBN: 80-89006-53-1 költöt: 2100 Ft

Balco, Július: Végállomás. AB-Art. (Kenguru zsebkönyvek 1.) ISBN: 80-89006-62-0 költöt: 900 Ft

Bálint Péter: Szembesítések. Naplók: Leuven 1996, Párizs 1999. Felsőmagyarország- Szépirás K. ISBN: 963-8633-06-9 fűzött: 1900 Ft

Balogh János: Túrkevéti Óceániág. Nemzet Lap-és Kvk. ISBN: 963-86181-5-9 költöt: 2400 Ft

Bánosi György – Veresgyházi Béla: Ókori ural-
kodók kisléxikona. Anno. ISBN: 963-375-099-7 fűzött: 600 Ft

Barabási Albert László: Behálózza. A hálózatok új tudománya: hogyan kapcsolódik minden egymáshoz, és mit jelent ez a tudományban, az üzleti és a mindennapi életben. Utány. M. Kvkklub. ISBN: 963-547-895-X költöt: 2900 Ft

Barnett, Jill: Szentimentális utazás. 1. köt. Kalandor Kvk. ISBN: 963-86370-0-5 fűzött: 990 Ft

Barosio, Guido: Marokkó. Gabo. (A világ legszebb

helyei) ISBN: 963-9421-75-8 költöt: 4990 Ft

Barris, Chuck: Egy veszedelmes elme vallomása. [Egy amerikai tévészár kettős élete]. Szukits. (Sikerfilmek – könyvsikerek) ISBN: 963-9441-68-6 költöt: 2490 Ft

Barsi Ernő: Népi hagyományaink iskolai és amatőr színpadon. 2. bőv. kiad. Hazánk. ISBN: 963-7586-76-8 költöt: 2000 Ft

Barta Gábor – Tomka Tivadar: Péter, a BeleValó. Pallas Antikvárium. ISBN: 963-9504-24-6 fűzött: 1990 Ft

Bartha Richard: Farkastörvények. Orpheusz. ISBN: 963-9377-38-4 fűzött: 1900 Ft

Batár Zsolt Botond: II. Rákóczi Ferenc élete és szabadságharca a bélyegek tükrében. Panorama. ISBN: 963-243-889-2 költöt: 4790 Ft

BeBeau, René: Középkori magyar várak és vármok. Magyarországi várak útkönyve. Glória. ISBN: 963-9303-14-2 költöt: 2980 Ft

Beckett, Samuel: Murphy. Cartaphilus. ISBN: 963-9303-68-2 költöt: 2400 Ft

Benkő Loránd: Beszélnek a múlt nevei. Tanulmányok az Árpád-kori tulajdonnevekről. Akad. K. ISBN: 963-05-9050-0 költöt: 1950 Ft

Benyovszky Mór: Gróf Benyovszky Mór életrajza, saját emlékiratai és útleírásai. 1888–1891. 1. köt. Unikornis. (Jókai Mór munkái: gyűjteményes kiadás 102.) ISBN: 963-427-487-0 költöt: 7000 Ft (a 2. kötet együtt)

Benyovszky Mór: Gróf Benyovszky Mór életrajza, saját emlékiratai és útleírásai. 1888–1891. 2. köt. Unikornis. (Jókai Mór munkái: gyűjteményes kiadás 103.) ISBN: 963-427-488-9 költöt: 1950 Ft

Benzi, Juliette: A Forgószék Háza. 3. A betolakodó. Geopen. ISBN: 963-9093-82-3 fűzött: 1990 Ft

Bernanos, Georges: A Kármel napja. Kairosz. ISBN: 963-9484-38-5 költöt: 2500 Ft

Bertha Zoltán: Sorsbeszéd. Kráter Műhely Egyes. (Teleszkóp 22.) ISBN: 963-9472-29-8 fűzött: 1500 Ft

Best of Süss fel Nap! [hangdok.]. Óvodások, kisiskolások dalai és mondókái. Origo Studio. 2400 Ft

Biczó Gábor: Antropológia és irodalom. Egy új paradigmata útkeresése. Csonkai. (Antropos: a Csonkai Kiadó és a Miskolci Egyetem Kulturális és Vizuális Antropológia Tanszék sorozata) ISBN: 963-260-180-7 fűzött: 2480 Ft

Bihon Tibor: Tüzevő. Fantasztikus játékkönyv. Cherubion. (Harcos képzelet 49.) ISBN: 963-9346-90-X fűzött: 798 Ft

Bíró Dávid: A globális felmelegedés politikátörténete. Napvilág. (Politikátörténeti füzetek 19.) ISBN: 963-9350-22-2 fűzött: 1400 Ft

Blume, Judy: Nyári nővérek. Európa. ISBN: 963-07-7337-6 költöt: 1500 Ft

Bodzsár Éva: Humánbiológia: életkorok biológiája. 1. A pubertáskor. Egyetemi tankönyv. ELTE Eötvös K.

ISBN: 963-463-616-0 fűzött: 2500 Ft

Bogdán László: Hol vagytok, ti régi játszótársak? Mentor. ISBN: 973-599-069-5 költöt: 1820 Ft

Boie, Kirsten: Szerepcsere. Mai koldus és királyfi. Animus. ISBN: 963-9307-85-8 költöt: 1590 Ft

Böll, Heinrich: Egy bohóc nézetei. M. Kvkklub. ISBN: 963-547-877-1 költöt: 2480 Ft

Bónis Johanna: A Székelyföldi Iparmúzeum. Mentor. ISBN: 973-599-066-0 költöt: 2660 Ft

Borbély Borisz: Cipőmben kavics. AB-Art. (Start 12.) ISBN: 80-89006-57-4 fűzött: 1300 Ft

Böszörményi Gyula: Dávid király asszonya. M. Kvkklub. ISBN: 963-547-916-6 költöt: 1890 Ft

Bradford, Barbara Taylor: Nicky. M. Kvkklub. ISBN: 963-547-892-5 költöt: 1500 Ft

Brezina, Thomas: Legyen anyu a legmenőbb! Egmont-Hungary. (Fiúk kizárva!) ISBN: 963-627-841-5 költöt: 1299 Ft

Bükkösi László: Szeressétek a macskákat! Egy öregember emlékiratai. Pro Pannonia. (Pannónia könyvek) ISBN: 963-9498-09-2 költöt: 1800 Ft

Büky Anna: A pillanat műve. Aranykor. ISBN: 963-528-707-0 fűzött: 1890 Ft

Bulloch, John: M.I.5.: a brit kémelhárító szolgálat keletkezése és története. Kairosz. ISBN: 963-9484-60-1 (hibás ISBN 963-9484-38-5) fűzött: 2700 Ft

Bús János – Marusz Roland – Rácz Balázs: Tiszti kasznói avagy Szilárd bástyánk rései. Nevet-
séges esetek az '50-es évek Néphadseregének fegyelmi ügyeiből. Varietas '93. ISBN: 963-210-466-8 fűzött: 1390 Ft

C

Caddy, Eileen: Nyisd meg lelked ajtaját. Meditációs gondolatok az év minden napjára. Bioenergetic. ISBN: 963-9343-83-8 költöt: 1900 Ft

Castro Caycedo, Germán: "Lelkem az ördög hagyom". Elektra. ISBN: 963-9391-59-X költöt: 2490 Ft

Clark, Mary Higgins: Kiáltás az éjszakában. Gabo. ISBN: 963-9421-18-9 költöt: 1790 Ft

Coelho, Paulo: Veronika meg akar halni. 2. kiad. Athenaeum 2000. ISBN: 963-9471-17-8 költöt: 1690 Ft

Collins, Terah Kathryn: Feng shui: a térrendezés ősi kínai művészete. Egyensúly, harmónia és fellendülés a környezetünkben. Édesvíz. ISBN: 963-528-704-6 költöt: 2190 Ft

Courths-Mahler, Hedwig: A Rodenbergek öröksége. EX-BB K. (Hedwig Courths-Mahler felejtelten szerelmes regényei) ISBN: 963-9480-38-X fűzött: 878 Ft

Creanga, Ion: Amintiri din copil.rie. Ed. bilingva = Kétnyelvű kiad. Literator: Biblioteca Judet,ean_ "g. incai".

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

A Könyvhetet megrendelheti a szerkesztőség címén:

1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen, vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhetet 1 évre 2880 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

.....

.....

Magyar Könyvgyűjtő

A régi könyvek és az antikvitások kedvelőinek.

Megvásárolható könyvesboltokban és újságárosoknál 660 forintért.

Kedvezményes előfizetési díj 2003. évre (10 szám) 4400 Ft.

Megrendelhető a szerkesztőségben: 1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. Telefon/fax: 466-0703

MEGRENDELÉS

Igen, szeretnék tájékozott lenni a régiségek világában, emiatt megrendelem a Magyar Könyvgyűjtő c. újságot a 2003. évre (10 lapszám) 4400 Ft előfizetési díjért.

Kérem, küldjenek belföldi postautalványt és számlát az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV

CÍM

.....

.....

mini-maximák. Kairosz.
ISBN: 963-9484-58-X (hibás ISBN 963-9484-59-8) fűzőt: 1400 Ft

Sport és táplálkozás. Mit, miért, mikor?: tanácsok tinédzser sportolóknak. Komárom-Esztergom M. Sportszövetségek Szövets.
ISBN: 963-8103-39-6 fűzőt: 960 Ft

Stancics Erzsébet: Hidegkút ege alatt. Bíró.
ISBN: 963-9289-34-5 fűzőt: 1307 Ft

Staton, Laura – Perron, Sarah: Baby om. Jógagyakorlatok mamáknak és babáknak. Konkrét Kv.
ISBN: 963-210-091-3 fűzőt: 2680 Ft

Steel, Danielle: A gyűrű. 4. kiad. Maecenas.
ISBN: 963-203-080-X fűzőt: 775 Ft

Sumonyi Zoltán: Panelhalmok. M. Kvkklub.
ISBN: 963-547-929-8 költöt: 1890 Ft

Sz

Szabadi Gusztáv: Kis termetű kutyák. [Választás, gondozás, nevelés, egészség, fajták]. Elektra. (Állat, kert)
ISBN: 963-9391-61-1 fűzőt: 970 Ft

Szabó Iván: Fagyöngy és jegenyé. Két kisregény és elbeszélések. Széphalom Kvműhely.
ISBN: 963-9373-56-7 fűzőt: 1700 Ft

Szabó Miklós: Művelődés és gazdálkodás az új-kori Erdélyben. Erdélyi értelmiség, városfejlesztés és paraszti gazdálkodás a XVI-XIX. században. Mentor. (Erdély emlékeztető)
ISBN: 973-599-056-3 fűzőt: 1680 Ft

Szalay Károly: Karikatúra és groteszk a magyar középkorban. Mundus. (Mundus – új irodalom 20.)
ISBN: 963-9501-01-8 (hibás ISBN 963-9501-02-6) költöt: 2688 Ft

Szalay Károly: Párhuzamos viszonyok. Regény. 2. kiad. Mundus. (Mundus – új irodalom 30.)
ISBN: 963-8033-68-1 költöt: 2464 Ft

Száraz Miklós György: Ó, Santo Domingo! M. Kvkklub.
ISBN: 963-547-927-1 költöt: 1890 Ft

Szegedi Zoltán – Prezenszki József: Logisztika-menedzsment. Kossuth.
ISBN: 963-09-4434-0 költöt: 4500 Ft

Széli Valéria – Várady Géza: Életrajzok. [Ajánló bibliográfia]. Press Publica. (Változó világ 53.)
ISBN: 963-9001-77-5 fűzőt: 640 Ft

Szenes Zsuzsa: Házasságunk a Mikivel. [Szenes Zsuzsa rajzos naplója 1951–1952-ből]. 2B Alapítvány – McCagg, L...
ISBN: 963-210-377-7 fűzőt: 1867 Ft

Szentgyörgyi Ákos: Józsefváros zsidó arca. Makkkabi.
ISBN: 963-7475-81-8 fűzőt: 800 Ft

Szenti Ernő: Köben csöndbuborék. Orpheusz Kv.
ISBN: 963-9377-39-2 fűzőt: 1200 Ft

Szentkirályi Mórincz: A 'kisdéd-óvó-intézetekről: a' választottság' meghagyásából, 1837. Repr. kiad.

Barnaföldi G. Archivum.
ISBN: 963-86326-1-5 fűzőt: 400 Ft

Szepesi Attila: Barangolás a magyar múltban. 1. Kapuk és vendégek. M. Könyvklub.
ISBN: 963-847-919-0 költöt: 1890 Ft

Szepes Mária: Felhőszobrász. [Fantasztikus novellák]. Aranykor.
ISBN: 963-528-706-2 fűzőt: 2290 Ft

Szeréni György: Lélekbölcsességek. Kassák. (Bölcsességek kincsestára)
ISBN: 963-9100-80-3 költöt: 990 Ft

Szilárdy Zoltán: Ikonográfia – kultusztörténet. Képes tanulmányok. Balassi.
ISBN: 963-208-813-1 költöt: 2000 Ft

Szinetár Miklós: Röptében a világ körül. Helikon.
ISBN: 963-208-813-1 költöt: 2000 Ft

Szlovénia, Horvátország, Bosznia-Hercegovina [Kart. dok.]. Autótérkép: road map: Strassenkarte: Isztria és a dalmát tengerpart részletes turistatérképei, várostérképek, nevezetességek. 1: 600 000 Szarvas A. Térképészeti Ügynökség.
ISBN: 963-9251-82-8 CM 1400 Ft

T

Tatai Mária: Az építész környezet. Vezérfonal a korszerű építészet szemléletéhez. Enciklopédia.
ISBN: 963-8477-73-3 fűzőt: 1800 Ft

Teleki Béla: Szociális esetek kezelése. Korda – Nyugat-Magyarországi Egy. BEPF Kar. (Szociális füzetek 3.)
ISBN: 963-9332-77-1 fűzőt: 750 Ft

Temesi Ferenc: Híd. Regény. 2. kiad. M. Kvkklub.
ISBN: 963-547-888-7 költöt: 2990 Ft

Tepperwein, Kurt: Szellemi öngyógyítás. Egészség és boldogság hipnopediációval és pszichokibernetikával. M-érték K.
ISBN: 963-9519-04-9 költöt: 1999 Ft

Tersánszky J. Jenő: Az ékköves mellű. Holnap. (Tersánszky Józsi Jenő művei)
ISBN: 963-346-583-4 költöt: 2100 Ft

Tihanyi Tamás: Dögcédula és kereszt. Harmat. (Életutak)
ISBN: 963-9148-90-3 fűzőt: 1200 Ft

Todorov, Tzvetan: Az emlékezet hasznáról és káráról. Napvilág. (Critica)
ISBN: 963-9350-20-6 fűzőt: 820 Ft

Töke Péter: Befuccsolt terror. A Sakál utódja al-Kaída-ügynökként hatalmas robbantási akciót készít elő Budapesten. Intermix Budapest. (Eastern-bestseller könyvek)
ISBN: 963-210-524-9 költöt: 2000 Ft

Topper, Uwe: A nagy naptárhamisítás. Kitalált évszázadaink rejtélye. Allprint.
ISBN: 963-204-983-7 fűzőt: 2167 Ft

Török Ferenc: Gyógyító tigris. A celladam-sztori. Nyik-ki BT.
ISBN: 963-210-001-8 fűzőt: 1840 Ft

Történelem, kultúra, medialitás. Balassi.
ISBN: 963-506-526-4 fűzőt: 1900 Ft

Történelmi alapfogalmak. Anno.
ISBN: 963-375-272-8 fűzőt: 560 Ft

Tóth Árpád válogatott versei. Anno.
ISBN: 963-375-188-8 fűzőt: 360 Ft

Tóth Mária: A cukor ize. Regény. Mentor.
ISBN: 973-599-064-4 fűzőt: 1400 Ft

Tüdős Klára, Zs.: Csizma az asztalon. 3. kiad. Harmat. (Életutak)
ISBN: 963-9148-89-X fűzőt: 990 Ft

Twain, Mark: Koldus és királyfi. Black & White K.
ISBN: 963-9452-67-X fűzőt: 560 Ft

U

Üdvözlét Páparól! Képeslapok Pápa városából, 1897–1944. Vexillum.
ISBN: 963-210-406-4 költöt: 4500 Ft

Ürögdi György: Nero. Az olimpiai bajnok császár. Mundus. (Mundus – ökortudományok – ókori művészetek)
ISBN: 963-9501-02-6 költöt: 3360 Ft

Urr Nagy Kálmán: Az Egyesült Föld 2010 vagy az Egyesült Bolygók 2020. Miért ne?: nyugi a rém-álom már elkezdődött! 5. r.
ISBN: 963-202-671-3 fűzőt: 896 Ft

Usztics Mátyas: Meddig viszel? Verseik. Kairosz.
ISBN: 963-9484-49-0 fűzőt: 1400 Ft

Utermarck, Birgit: Ablaképek papírból minden évszakra. [2 mintatípus]. Holló. (Holló barkácskönyvek)
ISBN: 963-684-096-2 fűzőt: 690 Ft

V

Várkonyi Dező Hildebrand: Pascal-értelmezések. Széphalom Kvműhely. (Rejtett kulturális forrásaink 2.)
ISBN: 963-9373-40-0 fűzőt: 2500 Ft

Vásárhelyi Szabó László: Disiecti membra avagy Fragmentális kísérellet az áttekinthetetlen áttekinthetőségre. Veszprémi Humán Tudományokért Alapítvány. (Carmen saeculare 17.)
ISBN: 963-206-960-9 fűzőt: 1800 Ft

Veér András: Nepál. A hallgatag hegyek között: [útikönyv]. Budapest-Print.
ISBN: 963-695-118-7 (hibás ISBN 963-695-119-5) fűzőt: 2498 Ft

Verne, Jules: A föld felfedezése. Híresebb utazók története a XVIII. századig. 2. köt. Unikornis. (Jules Verne összes művei 64.)
ISBN: 963-427-480-3 költöt: 3400 Ft

Vesztőhely és menedék. Stádium.
ISBN: 963-9156-30-2 fűzőt: 2016 Ft

Villányi László: Időközben. Orpheusz Kv.
ISBN: 963-9377-36-8 fűzőt: 1200 Ft

Vincellér Béla: Sötét árny Magyarhon felett. Szálasi

uralma: 1944. október – 1945. május. Makkabi.
ISBN: 963-7475-85-0 költöt: 1500 Ft

W

Walter, Inge: Krepp-papír virágok. Cser K. (Színes ötletek 2003/73.)
ISBN: 963-9445-70-3 fűzőt: 598 Ft

Wass Albert: Átkosori kísértetek. 2. kiad. Kráter Műhely Egyes. (Wass Albert életműve 22.)
ISBN: 963-9472-35-2 költöt: 1980 Ft

Webster, Richard: Asztrálutazás. Testen kívüli transzcendentalis élmények időben és térben: [tizenöt kipróbált módszer a testelhagyás meg tapasztalására]. Édesvíz.
ISBN: 963-528-653-8 fűzőt: 1990 Ft

Wegmann, Angela: Társunk, a kutya. [Játékok, sport, trükkök]. M. Kvkklub.
ISBN: 963-547-881-X költöt: 2990 Ft

Wells, Rosemary: Lassie hazatér. Váltl. utány. Egmont-Hungary.
ISBN: 963-627-850-4 költöt: 1499 Ft

Wenzel Gusztáv: Codex diplomaticus Arpadianus continuatus [elektronikus dok.]. Szöveges adatbázis. Arcanum.
ISBN: 963-9374-59-8 Műanyag tokban: 5600 Ft

Wigmore, Ann: Búzafü. Hogyan teresszük és használjuk a búzafüvet a lehető legteljesebb egészség és életerő megalapítására végett. Mandala Véda. (Élő ételek)
ISBN: 963-86018-3-3 fűzőt: 1990 Ft

Wuh, Hank C. K. – Fox, Meimei: Szexifitness. 7 módszer az érzékenység, a kielégülés és a jó közérzet fokozására. Gold Book.
ISBN: 963-9437-51-4 fűzőt: 1598 Ft

Y

Yeats halott! [Tizenöt kortárs író szerző regénye]. JLL K.
ISBN: 963-305-187-8 fűzőt: 1790 Ft

Z

Zajti Ferenc: Árpád fejedelem honfoglalása. Hogyan jött létre a Feszty-körkép?: a magyarok bejövetele. Vár. Múz. (Az újfelhértői Városi Múzeum kiadványai 6.)
ISBN: 963-00-7620-9 fűzőt: 800 Ft

Závada Pál: Milota. 2. váltl. utány. Magvető.
ISBN: 963-14-2279-8 költöt: 2990 Ft

Zemlényi Attila: Rodeó. [Versek]. Ab-Art Hungary.
ISBN: 963-202-056-1 költöt: 1300 Ft

Zrínyi Miklós összes művei. Kortárs. (Magyar remekírók: új folyam)
ISBN: 963-9297-76-3 költöt: 4500 Ft

Az Új Palatinus Könyvesház nyári ajánlata

Mándy Iván: **Novellák I-III.** 4980 Ft

Germanus Gyula: **A félhold fakó fényében** 2500 Ft

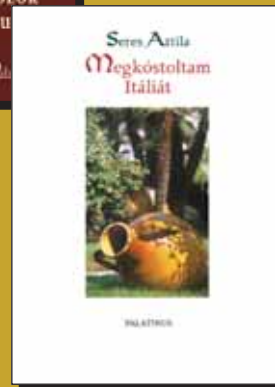
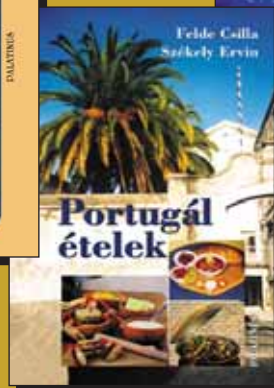
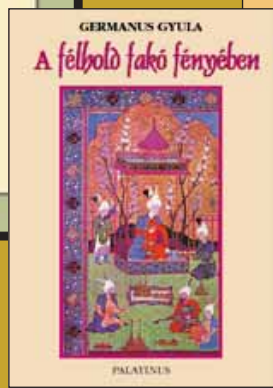
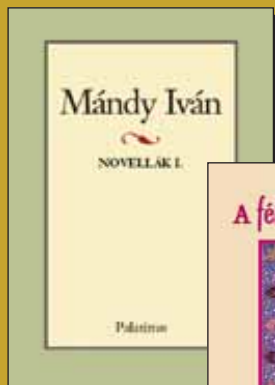
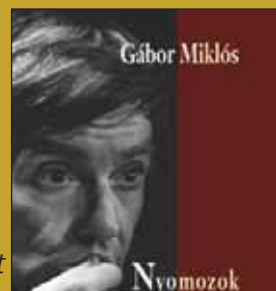
Seres Attila: **Megkóstoltam Itáliát** – gasztronómiai útikönyv 3960 Ft

Felde Csilla – Székely Ervin: **Portugál ételek** 2850 Ft

Háy János: **A boggyógyümölcskertész fia** – novellafüzér 2200 Ft

Gábor Miklós: **Nyomozok magam után** – napló 2990 Ft

Harcsa a hegyen – Vizek, halak, horgászok. Magyar írók novellái 2600 Ft

www.palatinuskiado.hu • Telefon: (1) 248 1611
A könyvek megvásárolhatók a kiadóban és a könyvesboltokban.

A Könyvfakasztó Kiadó ajánlja

JAMES HERRIOT könyveit

Az állatorvos is ember

2590 Ft

Az állatorvos is nős ember

2690 Ft

A repülő állatorvos

2790 Ft

Az önéletrajzi trilógia
ezúttal egyszerre
jelenik meg utánnymásban!

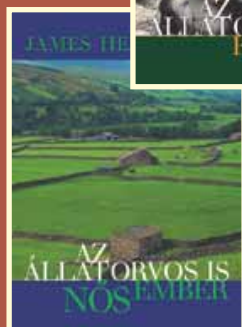
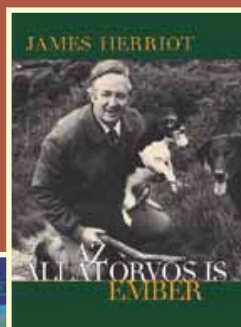
Könyveinket megtalálja
a jobb
könyvesboltokban
és a kiadó honlapján:
www.konyvfakasztó.rt.hu,
vagy megrendelhetők
a kiadótól.

KÖNYVFAKASZTÓ KIADÓ

Telefon: 06/20-315-9440

fax: 253 -8391

e-mail: konyvfakasztó@axclero.hu

A Librotrade Kft. ajánlja

Oxford University Press

New Headway Intermediate Student's Book – New
(Liz és John Soars)

3618 Ft

Grimm Kiadó

Magyarország – Kulturális értékeink,

természeti kincseink – fotóalbum

4900 Ft

Hungary (angol nyelvű kiadás)

5900 Ft

Ungarn (német nyelvű kiadás)

5900 Ft

Csata Ambrus szerzői kiadás

Ötnyelvű kisszótár

(magyar–angol–német–francia–román)

2229 Ft

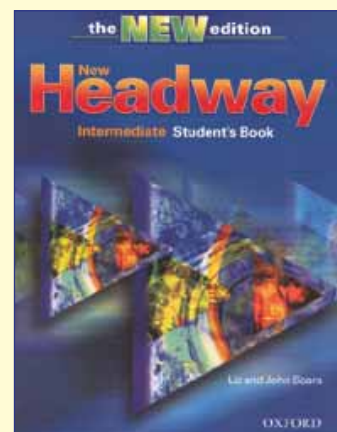
Strucc Kiadó

Anekdóták (Angol eredetiben sorozat)

850 Ft

Idézetek, aforizmák (Angol eredetiben sorozat)

850 Ft

1173 Budapest, Pesti út 237. Telefon/fax: 257-7777

A M ó r a K i a d ó ú j d o n s á g a i

Christine Nöstlinger

Ilse Janda, 14

(Móra X Könyvek)

168 oldal, ford. Karig Sára, kötve

Ilse Janda 14 éves. Szülei elváltak, majd újraraházasodtak. Ilse elhagyja őket és aktuális barátjával külföldre szökök. Miérték sokasága vetődik fel. Ki a felelős Ilse döntéséért. Felelős-e ezért valaki a családban? Ilse tizenkét éves húga kezd nyomozni nővére titkos élete után...

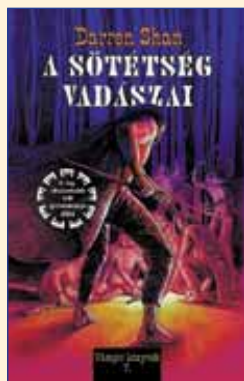
1690 Ft

Darren Shan

A sötétség vadászai

(Vámpír 7.)

208 oldal, ford. F. Nagy Piroska, kötve

A jóslatok szerint elve kudarca ítélt küldetés vár Darren Shanra, a Hercegre és társaira. A Vérszipolyok Urát kell megtalálniuk. Vajon bízhatnak-e Darrennek a bűbájosrettenetes boszorkányban, Lady Evannában, aki minden titok tudója?

1690 Ft

Halasi Mária

Az utolsó padban

(Pöttyös könyvek)

224 oldal, ill. Zsoldos Vera, fűzve

Kati, a vidéki kislány, az iskolaév kezdete után költözik Pestre, ismeretlen városba, idegen lakásba, új iskolába. Meztláb, bokáig érő rózsafodros szoknyában, szakadt hancsorszatyorral a kezében érkezik új osztályába. A vadócna, szétszórtna és rendetlennek tűnő, sokat csúfolt cigánylányt befogadja-e az osztály, az iskola? Talál-e barátokat?

980 Ft

Janikovszky Éva

A nagy zuhó

(Zsiráf könyvek)

48 oldal, ill. Réber László, kötve

Fehér Szarvas Fia, aki nevével ellentétben kislány és az úrhajós fel találó, Bill Danilovics MacKonov az autóbuszra várna. Elered az eső és ők ketten beszélgetni kezdenek egy találmányról, ami olyan mint az esernyő, de több is annál...

980 Ft

w w w . m o r a k i a d o . h u

A SZÉPHALOM KÖNYVMŰHELY NYÁRI KÖNYVAJÁNLATA

A genom (tanulmányok) szerk. Hídvegi Egon, B/5, 280 old., keményítáblás, 3200 Ft

A legjobb magyar génkutatók adják közre a tudományterület legfrissebb eredményeit a laikus érdeklődő számára is érthető megfogalmazásban.

Báger Gusztáv: Időtáv mollban (új versek) A/5, 80 old., keményítáblás, 1600 Ft

A költő hatodik kötete szikár, modern líraiságával értékes hozzájárulás az új magyar költészethez.

Bálint Péter: Szentkuthy álrubában (tanulmánykötet) A/5, 168 old., kartonkötésben, 1600 Ft

A kötet szenvedélyes kísérlet Szentkuthy Miklós sokarcú, szuggesztív, de magát nehezen megismerni engedő írói személyiségének, életművének meghódítására.

Bioetika – Ökumené (tanulmányok, szerk. Dr. Makó János, Ulrich Zoltán) A/5, 328 old., kartonkötésben, 2000 Ft

Korunk két nagy szellemi mozgalmát elemző neves szakemberek: Gaizler Gyula, Csányi Vilmos, Deme Tamás, Venetiáner Pál, Nemeshegyi Péter, Bábel Balázs, Békés Gellért, Solt Pál és mások.

Forrai Eszter: A harmadik (önéletrajzi elbeszélések, válogatott versek) A/5, 68 old., kartonkötésben, 1000 Ft

Az önéletrajzi ihletésű elbeszéléseket és verseket a szerző grafikai illusztrálják.

Jókai Anna: A mérleg nyelve, II. (esszék, interjúk – életmű sorozat) B/5, 320 old., keményítáblás, 2990 Ft

A Kossuth-díjas író legendás, Ima Magyarországról c. versével induló kötet a tavaly megjelent esszégyűjtemény második része, folytatása.

Kiss Benedek: Nyáresti delirium (új versek) A/5, 126 old., keményítáblás, 1600 Ft

A József Attila-díjas költő új verseinek alapélménye az átélt idő, amely a mulandóság élményével együtt meghozza a felszabadult bölcsességet is.

László Ernő: Rogog az égbolt (válogatott versek) A/5, 160 old., kartonkötésben, 1200 Ft

A klasszikus formák iránt elkötelezett, ritkán publikáló költő verseinek gyűjteménye.

Mezey Katalin: A kidöntött kerítés (elbeszélések – Oláh Mátyás László színes illusztrációival) A/5, 72 old., kartonkötésben, 980 Ft

A már jól olvasó korosztálynak és szüleinek szólnak az író gyermekkorát felidéző történetek.

Pósa Zoltán: Aranykori tekercsek (regény) A/5, 815 old., kartonkötésben, 2900 Ft

A monumentális szürrealista regény az író gyermek- és fiatalkorának, egyetemi éveinek, sorsdöntő szerelmeinek élményvilágából táplálkozik.

A szabadművelődéstől a közönségi művelődésig (tanulmányok, szerkesztette Beke Pál és Deme Tamás) A/5, 400 old., kartonkötésben, 2000 Ft

Az elmúlt 50 év közművelődési mozgalmairól szól a kötet, amely ma, a közművelődés szerkezeti átalakulása idején különösen aktuális.

Szabó Iván: Fagyöngy és jegenye (két kisregény és elbeszélések) A/5, 256 old., kartonkötésben, 1700 Ft

A rendszerváltozás korának jellegzetes életútjai elevenednek meg a második szépprózai művét publikáló író-politikus kötetében.

Szepes Erika: Biborban és feketében az ezredvegen – Sebők Éva mítoszai (ARANYHAL sorozat – monográfia) F/5, 80 old., kartonkötésben, 1000 Ft

A József Attila-díjas költőnő, Sebők Éva életművét mutatja meg, elemzi a jeles irodalomtörténész monográfiájában.

Vasy Géza: Költői világok (tanulmányok, esszék) F/5, 440 old., kartonkötésben, 2100 Ft

A József Attila-díjas irodalomtörténész 20. századi költők: Sinka István, Kálnoky László, Csoóri Sándor, Juhász Ferenc, Bertók László, Tolnai Ottó, Utassy József és mások műveit elemelve mutatja be korunk lírájának egy markáns vonulatát.

Vári Zsolt: Megjöttem (képzőművészeti album – Hubay Miklós előszavával) A/5, 48 old., kartonkötésben, 1600 Ft

A most induló, nagy tehetségű festő, a roma képzőművészet új alkotóját mutatja be az igényes kivitelű, színes album.

Várkonyi Dezső Hildebrand: Pascal-értelmezések (filozófiai gondolatok) A/5, 375 old., kartonkötésben, 2500 Ft

A feledésre ítélt, jeles teológus, pszichológus és filozófus Blaise Pascal gondolati hagyatékával folytat párbeszédet. Bolberitz Pál és Rókusalvy Pál utószavával.

Címünk: 1068 Bp, Városligeti fasor 38. Telefon/fax: 351-0593, iroalap@interware.hu; www.szephalom-konyvmuhely.hu

